

ÁRA 24 fillér

REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRÜT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyos szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VÁSÁRNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

VIII. évfolyam

Budapest, 1929 április 15

15. szám

Kettős halálos motorkerékpár- összeütközés, több súlyos kime- netelű autó- és motorkerékpár- karambol volt vasárnap a főváros- ban és a budapest-debreceni futárversenyen

Egy autó, amelyben Bárczy István miniszter- elnökségi államtitkár ült gróf Teleki Jánossal s egy szerb földbirtokossal, összeütközött egy motorbiciklivel, amelynek tulajdonosa súlyos agyrázkódást szenvedett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kora reggel még megsem kezdődött a Terézvárosi Torna Club Budapest—Debrecen közötti motorkerékpár futárversenye, a versenyvel kapcsolatban két halálos motorkerékpárszerencsétlenség történt. Jólal reggel 6 óra előtt Pestszentlőrincen túl, a ceglédi országuton, a 13-as kilométerjelző közel gyülekeztek a verseny résztvevői és az érdeklődők. Itt volt

Dormán Árpád kispesti lakos, ismert motorkerékpárkonstruktor,

aki, hogy egy versenyző barátjának szíveséget legyen, annak motorkerékpárjával a start mögött benzintöltőállomásra indult, hogy a gép tartályát megtöltse. Mintegy 500 méternyire a starttól, a pestszentlőrinceni Úllői-ut és a Heinrich-utca sarkán katasztrófális találkozásra volt

Frankl Jenő 32 éves székesfehérvári vállalkozóval.

aki a versenyen akart résztvenni. Frankl motorkerékpárján jött Székesfehérvárról Budapestre s a fővárosban keresztül igyekezett ki a starthoz. Amint kiért a fővárosból — a szemtanúk szerint — 90 kilométeres sebességgel robbant a start felé. Pestszentlőrincenél a már említett helyen egy kocsi éppen megelőzte egy másik kocsit, amikor Frankl szabálytalanul szintén előzni akart és ennél

a kettős előzésnél teljes sebességgel belefutott a szabályosan szemközt jövő Dormán Árpád motorkerékpárjába.

Az összeütközés oly heves volt, hogy a két gép teljesen egymásba préselődött. A szerencsétlen

Dormán Árpád a helyszínen nyomban meghalt.

Frankl, aki koponyaalapi törést szenvedett, a kispesti mentők be akarták szállítani Budapestre, azonban

alig hogy a mentőokosiba tették, ő is belehalt sérülésébe.

A kettős halálos szerencsétlenség, amely meg a verseny megkezdése előtt történt, nagy meglepetést kellett s bár a versenyzők fokozott óvatossággal indultak el, a verseny alatt is több szerencsétlenség történt, sőt mindjárt a start közelében később egy autó és egy motorkerékpár is összeütközött. A verseny alatt

Cegléden Hauser Ödön oly szerencsétlenül bukott le géperől,

hogy a mentők súlyosabb sérüléssel szállították Budapestre. A verseny második szakaszában, amidőn a versenyzők visszafelé jöttek, Schuller Tivadar Monoron bukott le géperől. A mentők Schullert is Budapestre hozták, az ő sérülése azonban nem súlyosabb természetű. A verseny vége felé Veesz határában Horváth István agyrázkódást szenvedett, a kispesti mentők vitték be a Szent István-kórházba.

Egy fiatal nőversenyző, Lündsdorf Ferencné négyszer bukott le géperől.

s bár minden alkalommal könnyebb sérüléseket szenvedett, tovább folytatta a versenyt; Debrecen felé már már összezuhanott areaal közelébe, amidőn 6 kilométerrel Debrecen előtt elég súlyos fejsérüléseket szenvedett. A segélyautó azonnal kiment hozzá, hogy bevigye Debrecenbe, Lündsdorfé azonban visszautasította a segélyt, főként gépere s vérző fejele bement Debrecenbe s csak aztán engedte sebeit bekötözni. Egy óra hosszán pihent Debrecenben, aztán folytatta a versenyt Budapest felé. El is jutott Pilis községig, itt azonban

a kimerültségtől leszédült géperől

s a versenyt nem folytathatta tovább. Az elszánt versenyzőnő, aki eddig még nem is szerepelt a motorkerékpárversenyeken, Pilsről teherautóval hozták be gépevel együtt Budapestre.

Súlyos autó- és motorkerékpárszerencsétlenség történt az Úllői-uton a kispesti villamos elágazásánál is, ahol a Bp. 84—38. számú motorkerékpár nekiszaladt a Bp. 26—972. számú autónak. Az autót Palatinus István soffor vezette. Az autóban, amely Miodragovits Radoszláv tulajdona,

Miodragovitson kívül bárchízi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár és gróf Teleki János ültek.

A motorkerékpáron Ulrich János békéscsabai üzemezőelő áll, aki

koponyatörést és agyrázkódást szenvedett.

Megrongálódott az autó is, de a bennülőknek semmi bajuk nem történt. Az autóban ülő urak azonnal kiszálltak a kocsiból és a szerencsétlenül járt Ulrich segítségére siettek. A sebesülteket az autóra tették és beszállították a Szent István-kórházba.

Ez ám a kérdés!

Ezen a tavaszon, amelynek langyos, édes sugarai oly elkésvé érkeztek hozzánk, egész Európa vagon a gazdasági válságtól. Két világprobléma súlya alatt nyöszörög a mi kontinensünk. Hiszen nem állítjuk, hogy Budapesten a múlt hétén Európa gondjai miatt lettek kilencen öngyilkosok, hogy a párisi jóvátételi konferencia bizonytalansága miatt huzzák le mindenkorra a redőnyöket félszázados cégek ajtaján, hogy a rajnai kérdés az oka Magyarország tökeszegénységének, annak a kihelyezési krízisnek, amely teljesen megbénítja az üzleti életet, hogy Oroszország problémája, ez a tizenkétéves íszkös seb a mezőgazdasági válság egyetlen oka, de annyi bizonyos, hogy a magyar gazdasági élet romlásába is belejátszik az öreg világrész izgalma. És ha a Quai d'Orsay és a Foreign Office palotáinak ablakosai vasárnap éjszaka is fényárban usznak, ne gondold, hogy a két európai hatalom diplomatai a szezon utolsó bálján szórakoznak. Aki a komoly francia revüket, angol felelős államférfiak kortesbeszédét olvassa, a német parlament agóniáját és a külügyminiszterek utzásait figyeli, rá kell eszmélnen arra, hogy nyugaton kétségbeesett erőmegfeszítéssel dolgoznak Európa politikai fölényének, gazdasági nyugalmának és megélhetési lehetőségeinek megmentésén. Ha a hatalmak boszorkányosan rövid idő alatt nem csinálnak rendet Európa portáján, úgy életbevágó problémáinknak elődöntése a brutálisan előretörő, kimeríthetetlenül gazdag és mérhetetlenül erős Amerika kezébe siklik át. Két gigantikus kérdéstőmeg az, amelytől az európai világnak a jövője függ. Egyik a Rajna-vidék, a választóvonal a latin és germán kultúra, Nagy Károly két fiának öröksége között. Ezt az operációt most hajtják végre Párisban a jóvátételi konferencián. Talán nem oldják meg ma, vagy holnap véglegesen a százados német-francia viszályt, de egész biztosan megegyeznek, kitisztítják a sebet és bekötözik, legalább esztendőkre. És ha a Rajnánál békét teremtenek, akkor jön a másik, még nehezebb probléma: Oroszország. Oroszország nélkül Európa nem egész, Oroszország hozzánk tartozik, összeköt egy nagyobb s messzibb világgal. Mármost mi legyen? Tőkét adni, pénzt kölcsönözni életveszélyes, mert a bolsevisták ellenünk, kapitalista országok ellen használhatják. Bojkottálni aligha lehet, mert az európai ipar nem állja Oroszország hosszabb kikapcsolását a termelésből. Az a hipotézis, hogy Oroszországot mint egy kolerás falut, sorsára lehet hagyni, vagy meg lehet várni a bolsevizmus kiégését, míg az utolsó népbiztos is meghal aggkori végelgyöngülésben, alighanem csodót mondott. Európa gazdasági és politikai nyomorúságát pedig jórészt a vörös Oroszországnak köszönheti. Elképzelhető volna a kommunizmus lidérce nélkül ma bárhol Európában diktatura, reakció, elnyomó és egyoldalú politikai és gazdasági rend? Soha. Ezen a tavaszon sok minden erjed, forrong és fordul Európában. Nyugaton biznak abban, hogy a bolsevista veszedelem jelentősen enyhülni fog és vele együtt omlik majd össze egy másik veszedelem: a cézarizmus és a cézaromániákusok uralma.

„Le a diktatúrával! Eljen a köztársaság!” —

követelik Madrid utcáina vasárnap éjszaka titokban kiragasztott plakátok, de Primo de Rivera szerint csak néhány agitátor akarja megzavarni a lojális spanyol nép szellemét

A madridi egyetem tanárai és az akadémia elnöke is tiltakoznak a diktatúra önkényes intézkedései ellen

Páris, április 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Journal” Madridból azt az értesülést kapta, hogy a vasárnap virradó éjjel Madrid főútvonalain ismeretlen egyének hatalmas plakátokat ragasztottak ki, amelyeknek felírata: „Eljen a köztársaság! Le a diktatúrával!”

A kormány hívei vasárnapra ugyanis nagy népgyűléseket hirdettek, amelyeket, úgy lát-szik, az ellenzék meg akar zavarni. A rendőrség minden intézkedést megtejt, hogy a rendet és nyugalmat fentartsa és a készülő zavargást esirájában elfojtsa.

Madrid, április 14.

(A Fabre-ünnepség jelentése.) Vasárnap délelőtt a különböző társadalmi egyesületek nagy számban tüntetést rendeztek Madridban Primo de Rivera mellett. A miniszterelnök köszönetet mondott a kormány nevében az ünneplésért és hangoztatta, hogy ez a tüntetés,

amely a kormány működésének szól, annál jelentősebb, mert

néhány agitátor mindent elkövet, hogy a lojális és dolgos spanyol nép szellemét megzavarja.

Madrid, április 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A madridi egyetem tanári kara élehangban fölírtaiban közölte a közköztudományi miniszterrel, hogy

az egyetem élére kirendelt királyi biztos rendelkezéseinek nem hajlandó eleget tenni és a tanítást mindaddig nem fogja megkezdeni,

amíg a kormány rendkívüli intézkedéseit vissza nem vonja és az egyetem autonómiáját vissza nem állítja. A tanári karnak ezt a levelét

a madridi tudományos akadémia elnöke is aláírta.

„Amennyi erkölcs és szabadság van a nemzet életében, annyi van a sajtó életében is!”

— mondotta Vass miniszter vasárnap az Ujságírók Nyugdíjgyűlésének közgyűlésén

„A demokrácia öntudatát szeretném az ujságíró-társadalomban kitermelni és tökéletessé tenni!”

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Hírlap-írók Nyugdíjintézete vasárnap tartotta Vass miniszter elnökével közgyűlést a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A közgyűlésen, amely az ujságíró-társadalom széles körű részvételével folyt le, a magyar közélet számos kiválója is résztvett. Vass József Rákosi Jenőről való kegyeletes megemlékezés-el nyitotta meg a közgyűlést. Ennek a nagy fejedelmi ujságírónak vagy ujságírófejedelm-

nek örösi alakja fölénk emelkedik, amíg magyar ujságíró önérzéletesen teljesíti hivatását magyar földön, magyar nyelven; mindaddig, amíg magyar szót magyar toll leír, e vezérlő fejedelmnek emléke a hálás szívekben nem fog elhalványodni.

— Ez alkalommal is megemlíteni kívánom — folytatta — herceg Eszterházy Pálnak, a nagy magyar név örökösének fejedelmi gesztusát, amellyel kinyújtotta kezét az ujságírórend felé. E fiatal magyar főúr, a magyar főúrak között a legelső sorban járók között lévő, ifjú lelkeinek emelkedettségével megértette, hogy

a magyar ujságírórend nemzeti munkát végez, amelyet legmagasabban azok irányában való jövetél lehet elismerni, akik már kitörtek a ujságíró-munkában, vagy azok irányában, akik mint öze-vegyek és árvek igényelhetik a magyar társadalom segítségét. Ugyanez a legelhátsós köszönetükkel tolmácsoljuk a pénzügy és az ipar vezető férfainak, akik a nyugdíjintézet segítségére siettek. Az elmúlt év folyamán a vidéki törvényhatóságokhoz is fordultunk — a városokhoz, mint a megyékhez. A városok, elsősorban Budapest székesfőváros, nagy megerőteltet mutattak kérésünk iránt.

Vass József megnyitó beszédét hosszantartó tapsmal fogadta a közgyűlés. Wallikowszki Károly titkári jelentéséhez szólva Tórs Tibor hangsúlyozta, hogy az egyesület vezetése Vass Józsefnél a legjobb kezekben van, mert hatalmas és erős egyéniséggel, érezve szíve mélyén az egyesület fontosságát, diadalra vitte a nyugdíjintézet ügyét. Ezután igazgatósági tagokul Friedrich Tivadart, Kóbor Tamást, Pakots Józsefet, Sziklay Jánost és Szudy Elemért, főligyelbizottsági tagokul Ehrenhaft Gyulát, Fruchtl Edét, Gajary Istvánt, Róza Károlyt, Széchy Arturt és Tórs Tibort választották

Vida Jenő felsőházi tag kért ezután szót s 20.000 pengőt ajánlott föl a nyugdíjgyűlésnek.

A közgyűlés viharos tapsmal fogadta a bejelentést. Most következett a közgyűlés ünnepi eseménye, Vass József életnagysági arcképének letelezése. Tóth László mondotta az ünnepi beszédet:

— A szolidarizmus gondolata, amelyet félévvel ez-élelt egyik nagy megnyilatkozásában fejtett ki Vass

József, az első megértőket, az első fölesküdt katonákat a magyar ujságírók rendben találta meg, mert a magyar ujságírók az elmúlt másfél évtized nagy történelmi korszakában példáját adták annak, hogyan lehet politikai és világméretű ellentéteken túl a meggyőződés és elvek mellett való szilárd kitartásban megvalósítani azt a célt, ahol az emberi szolidarizmus érvényesülhet. Az ujságírók politikai és világméretű harcukban nem lehetnek szolidárisak, mert a nézetek és felfogások különbözősége folytán a gondolatok zűrzavarba, a szellemi alkotásnak szabadságát kerülőnek ellentétbe. De ismét szolidárisak ott, ahol az özevegyekről, az árvekről, az előeredett és megrokkant pályatársak ügyéről van szó.

Vass József Veronika-kendővel jött az ujságírókhoz, amikor a szeretet vezérlését körükben átvette.

Nem a vállukat veregette meg, nem a hiúságukat legyezgette, hanem az árvek és özevegyek homlokát simogatta, az özegek és rokkantak kezét szorította meg.

Vass József

hosszabb beszéddel válaszolt:

Az ujságíró sajtóságot magányosságban éli és küzdi végig életét. Ez a bizonyos splendid isolation kétségkívül kiemeli az ujságírókat az életben küzdők Róznapi emberek sorából. De

ha fölvetődik egy nagy gondolat vagy érzés a nemzet életében, az ujságíró a legelső, aki elkapja ezt a gondolatot vagy érzést,

átzugaítja saját lelkén, hangoz, fényt ad neki s tovább vetíti a nemzetbe. Illyen értelemben tehát az ujságíró minden splendid isolation mivolta mellett a szakadatlan szolidarizmusnak egyik fajtáját éli; erőt em az utáni a nemzet életével való, a nemzet lelkével, érzésével, vágyaival és reményeivel való szolidarizmust. A sajtó a nemzeté, a sajtó bizonyos értelemben a nemzet életének függvénye és vetülete.

Amennyi erkölcs van a nemzet életében, annyi okvetlenül van a sajtóban is; amennyi szabadság van a nemzet politikai életében, annyi szabadság van a sajtó életében is.

A sajtó nemcsak vetület és függvény, de ő is, a sajtónak irányítama is kell. A sajtó gondolatok alkotója és fölvetője, érzéseket nemcsak, harcokat vívó tényező, katonákból álló tábor, amelyek jelentőségét és igazi értékét mindig a szolidaritás adja meg, amelyet ez a harcoló tábor magába a nemzetbe, annak életébe, reményeibe, céljaiba és jövőjébe kapcsolódik. Ez az, amit én különösen aláhúznék s a nemzet közudatába is belekiáltani szeretnék, mert ahogyan az egyik oldalban megvan az ujságírórendnek a nemzettel való nagy, magasabb értelmű szolidarizmus, éppen úgy a nemzetből is megkövetelem az ujságírórend számára a szolidaritást, hogy

a politikai és társadalmi értelemben vett nemzet tudjon összeforrni a maga ujságírórendjével, érte meg, hogy ezek a katonák ő érte, az ő gondolataiért, érzéseiért és jövőjéért küzdenek.

A főtényezője volt és ma is főtényezője a magyar ujságírórend annak, hogy nincs veszedelmek a magyar gondolat. A magyar gondolat veszedelmét hártják el szakadatlanul az ujságírórend katonái. A magyar gondolat szárnyalását biztosítják s mert a gondolat nem az övek, hanem a nemzeté s mert a nemzet gondolata nem kizárólag a nemzet sajátja, hanem az ujságírórendé is, éppen ezért látom újabb, mint új momentumot, a szolidaritást a nemzet és az ujságírórend között. Nem kasztot akarok a kasztnak középkori értelmében és nem rendet akarok feudális értelemben, hanem

a demokráciának öntudatát szeretném bent, az ujságíró-társadalomban kitermelni és tökéletessé tenni.

gy, hogy az ujságírórend a maga öntudatára építse föl azt a templomot, amelybe bemehet pihenni a sok magányosan járó, jobbra, balra küzdő szellemi harcok.

Vass Józsefet, szavai befejeztével, szünni nem akaró, megújuló ünneplésben részesítették

KOZMA KALAP SIKERT ARAT

CSAK KÁROLY-KÖRUT 3. A SARKON

Az angol inganyagok és nyakkendők válogatott hatalmas kollekciójának sikeres bemutatása e héten folytatódik

Motorja jobban húz, kitűnően gyorsít, lényeges benzinmegtakarítást ér el, ha

STROMBERG

porlasztóval jár.

Egy hétre kötelezettség nélküli díjtalan kipróbálás.

Dénes és Friedmann Rt. Budapest

VI, Dessoefly-utca 29

Telefon: Aut. 289-86 és 144-71

Szenzációk

tavaszi fehérenemű
ujdonságaim
1200
különböző mintázatban,
melyek szíves megtekintésért kérem

GÁL
Károly-körut 3

Vojnich József ellen, aki a Szemző-ügyben szerepelt, vasárnap elfogató parancsot adott ki a budapesti törvényszék

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes közözléssel adott ki vasárnap a budapesti törvényszék. Az elfogatóparancs Vojnich József győgyezéséről ellen szól, akinek neve a Léderer-ügyből ismeretes. A bécsi rendőrség szerint ugyanis állítólag Vojnich volt az, aki Léderer Agost szeszgyáros és nagyvállalkozó kertjében bombameryletet kísérlet meg, amely megrénylettel

Szemző Gyula volt főispánt

is vonatkozásba hozták. Szemzőt, akit a bécsi rendőrség kérelmére már több mint egy hete kiadatási fogságban tart a pozsonyi rendőrség, éppen Vojnich szerepére vonatkozóan akarják kihallgatni az osztrák hatóságok.

A Scotland Yard bűnös tisztviselői az angol csapatmozdulatokat is elárulták a kommunista ügynököknek

London, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) A Scotland Yard legújabb botránnyával kapcsolatos vizsgálat kiderítette, hogy

csapatmozdulatokra vonatkozó titkos értesüléseket bűneljárás gyorsaságával közölték a belsovista ügynökökkel.

A leleplezésre irányuló haditervet a hadügy-minisztérium és a rendőrség főtisztviselői dolgozták ki és a szükséges megfigyelésekkel más

Vojnich eddig Budapesten tartózkodott, vasárnap azonban arról értesült az ügyészség, hogy lakásáról ismeretlen helyre távozott. Miután Vojnichnak sikasztás miatt kapott kéthónapi fogházbüntetése még függőben van, az ügyészség azonnal érdeklődni kezdett Vojnich tartózkodási helye felől. Így derült ki, hogy állítólag

Vojnich külföldre szökött.

Ezek után történt, hogy a törvényszék elrendelte Vojnich körözését. Vojnich éveket ezelőtt relett-barlangot is tartott fenn egy belvárosi villában, amelynek zajos ügyei annak idején élénken foglalkoztatták a hatóságokat is.

kerületből való titkos rendőröket biztak meg, akiket a bűnös rendőrtisztviselők nem ismertek.

A megfigyelési munka két hétig tartott. Megállapították, hogy több rendőrtisztviselő ismétlenül összejáratják gyanús emberekkel, akik kommunista ügynökök voltak.

A kompromittált tisztviselők egy részének házasságuk révén külföldi összeköttetéseik vannak.

„A kutya sem törődik Párisban a kötvényhamisítással és a franküggyel is régen elfelejtették“

— mondja Brunet francia szociáldemokrata képviselő és a magyar kormány ügyvédje, aki vasárnap éjjel Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap éjjel érkezett Budapestre az Orient-expresszel

René Brunet francia szociáldemokrata képviselő, a magyar kormány ügyvédje a Blumenstein-pörben és az optánspörökben.

Ez mutatja, hogy Brunet nemcsak politikus, hanem kitűnő jogász is és amikor beszélünk vele, nagyon vigyáz arra, hogy egy szóval se árulja el politikai meggyőződését, amely nemcsak Poincaréval, hanem nyilván — egyes klienseivel is szembeállítja.

— A háború után a berlini francia követség jogtanácsosa voltam — mondja A Reggel munkatársának — aztán meghívtak a csehi ügyemre a nemzetközi jog tanácsának és így ismerkedtem meg a kisebbek helyzetével és a magyar optánsok ügyével.

vel. Igazságosnak tartottam az optánsok igényeit és sikra szálltam az ellen, hogy háborús jellegű intézkedéseket hozzanak jóval a békekötések után. Jövő héten Luzernben az első magyar-jugoszláv pörben fogok plaidirozni és remélem, hogy Van Stooten, a híres nemzetközi jogász is ugyanannyi fog dönteni az illetékesség kérdésében, mint a román és csehszlovák döntőbírók. A Blumenstein-ügyet mi már befejeztük,

ma már a kutya sem törődik Párisban a kötvényhamisítási ügyvel és a franküggyel is régen elfelejtették.

Igaz, hogy szociáldemokrata létemre képviselem a magyar kormányt, de kérem, írja meg: én itt csak jogtudós vagyok és nem fogok mással foglalkozni, mint hogy megmagyarázzam: milyen technikai újításokra volna szükség a Népszövetség kisebbségi ügyvitelében...

Léon Blumot, a francia szociálisták vezérért vasárnap képviselővé választották

Páris, április 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A francia politikai világ nagy érdeklődéssel fordult Narbonne felé, ahol Léon Blum, a francia szocialista párt vezére küzdött vasárnap a mandátumért Gourgon polgári jelölttel szemben. Blumot a legutóbbi választáson párisi kerületben legyőzte egy kommunista. A francia radikális vezeték nem harcoltak Blum ellen. A kerület Léon Blumot választotta meg 5884 szavattal. A radikális jelölt 5021, a kommunista 589 és a független szocialista 256 szavazatot kapott.

144 feketehimlőmegbetegedést állapítottak meg Londonban, de a járvány okozta izgalom már lecsillapodott

London, április 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A közegészségügyi minisztériumban kijelentették, hogy a himlőjárvány izgalma lecsillapodott.

Londonban 144 himlőesetet állapítottak meg.

Több száz ember még megfigyelés alatt áll.

Marseilleban is...

Marseille, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) A „Mashobra“ angol gőzösön, amely az Indiáról ideérkezett, két himlőmegbetegedés történt.

A marseillei hatóságok szigorú intézkedést tettek a járvány szétkuroadásának megakadályozására. A hajót teljesen átkutatták;

utasait és személyzetét egytől-egytől beoltották.

523 halott Bombayben

London, április 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Sunday Times“ bombayi tudósítójának jelentése szerint a himlőjárvány következtében eddig 523 ember halt meg.

Vasárnap kinevezték az új lengyel kormányt

Matuszewski budapesti követ lett a pénzügyminisztérium vezetője

Varsó, április 14.

(A lengyel távirati iroda jelentése.) A köztársaság elnöke vasárnap délután kinevezte az új kabinet tagjait. Miniszterelnök: Światłski, hadügy: Pilsudski tábornagy, külügy: Zaleski,

Matuszewski budapesti lengyel követ a pénzügyminisztérium igazgatását veszi át ügyvezetői minőségben.

**NAGY KÖRUTAZÁS
A KELETRE ~**

Rendkívül olcsó nagykeletiutazás

július 15-től augusztus 5-ig

a 16.500 tonnás Presidente Wilson óceánjáró luxusgőzessel

UTIRÁNY: Trieste—Durazzo—Athen—Konstantinápoly—Smyrna—Rhodos—Cyprus—Szia—Palesztina—Egyiptom—Korfu—Velence

Részvételi díj a legelsőrendű ellátással 560 P-től

Egységes osztály az egész hajón!
Prospektust küldenek és jelentkezéseket elfogadnak:

GOSULICH LINE

budapesti irodái:

VII, Thököly-ut 2 és IV, Váci-utca 27-29. szám

„Kossuth neve tábor, Kossuth neve tűz!”

Debrecen népe vasárnap, a detronizáció 80. évfordulóján hódolattal borult le Kossuth emléke előtt

Debrecen, április 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az 1849-iki függetlenségi nyilatkozat 80. évfordulóját nagy lelkesedéssel ünnepelte vasárnap Debrecen polgársága. A nagytemplomban Hegedüs Kálmán prédikált, majd a közönség Kossuth szobrához vonult, ahol a debreceni dalárda énekelt:

„Kossuth neve tábor, Kossuth neve tűz!”

Deák István helyezte el a függetlenségi párt babérkoszorúját Kossuth szobrának talapzatán, majd ünnepi gyűlést tartottak a függetlenségi kör helyiségében, amely annyira megtelt, hogy sok szék a folyosóra és az utcára szorultak. Sipos Imre megnyitóbeszéde után Jámor Ferenc fölolvasta a detronizáló függetlenségi nyilatkozatot. Gábor Jenő ügyvéd beszédében azt mondta, hogy Magyarország meggyötörtén figyel föl ma a kossuthi eszmék ragyogására, fölülk várja az életet és a föltámadást. Ezután.

Hegymegi Kiss Pál

állott föl szólásra

— Az a legsikerültebb Kossuth-szobor — mondotta — amely a detronizáló Kossuthot örökíti meg. Kos-

suth függetlenségi nyilatkozata lelkes kézfoás volt a művelt nyugattal.

Ezt a napot, Kossuth napját a hivatalos Magyarországnak velünk kellene ünnepelnie!

Debrecen függetlenségi érzelmű és demokratikus gondolkodó polgársága a mulat átérze. Kossuth szellemében akarja kiépíteni a jövőt. Nem akarjuk, hogy más, félstennék deklarált nagyságokat állítsanak Kossuth elé. Nem az államforma a fontos, hanem, hogy a nép elégedetten éljen a szabadság és függetlenség levegőjében. Nehéz a lelkek fölszabadítását biztosítani, mert

ahelyett, hogy Kossuth szellemében összefognánk a magyar jövőért, új tömlényűstöt látunk föl szállni más nagyságok előtt.

A külföld azonban Rothermere lordon át idekötött felénk és azt mondja, hogy ne fussunk idebábok után, Kossuth ragyogó, titáni utját kell követnünk, amely a föltámadás és boldogulás, a magyar jövő egyetlen útja. Rothermere a revizió fölkarolásával egyenlő értékű szolgálattal tett a magyarságnak, amikor karácsonyi üzenetében megmutatta, hogy

Magyarország útja: Kossuth útja.

Hegymegi Kiss Pál ezután nagy lelkesedés közben üdvözölte Pázmány Dénest, a „legöregebb kurucot”, majd a nagygyűlés elhalasztotta, hogy országos Kossuth-Rothermere szövetséget alakítsanak.

1500 méter magasságban összeütközött két amerikai röpülőgép, mindkettő lezuhant és utasai szörnyethaltak

Newyork, április 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A delroiti repülőtéren súlyos szerencsétlenség történt. Két kereskedelmi röpülőgép mintegy

1500 méter magasságban összeütközött

egymással és mindkét gép lezuhant. Az egyik pilóta még a röpülőgépen meghalt, a másik haldoklott. Az egyik röpülőgépnek utasa is volt, Kreiler, egy amerikai röpülőgépvalóval elnökének személyében. Kreiler szörnyethalt.

Özv. Pogány Nándorné szül. Hoffer Margit a maga, egyetlen gyermeke Lili és az egész rokonság nevében mélységes megrendüléssel és fájdalommal jelenti, hogy a jó és gyengéd férj, apa és rokon

Pogány Nándor vállalkozó

életének 52. évében megdöbentő váratlanul elköltözött az élek sorából.

Temetése folyó hó 15-én délután 1/2 5 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Becsülettel küzdött érettségünk az élettel és legyőzött.

Emléke kegyeletes szeretettel él szívünkben.

Részvételek megjelölését kérjük.

Özv. Fehér Lajosné, szül. Kohn Regina neje; Adolf, Gyula, Mihály fiyerei; László Zsigmondné szül. Fehér Hermina özvegye; Weisz Adolfiné szül. Neuhäuser Gizella; Fehér Gyuláné szül. Eisenstädter Bolla; Fehér Mihályné szül. Wunderle Józsa özvegye; László Zsigmondnő; sora; unokái; unokáicsai és összes rokoni fajtálemmel közlik, hogy

Fehér Lajos kereskedő

hosszas szenvedés után e hó 13-án, szomlaton délelőtt elhunyt.

Az egész életét át törekvés, becsület, jó ember mar nincsen, de tisztá emléke mindenkora megmarad körünkben. E hó 15-én, hetfőn délután 3 órakor temetik a rákoskeresztúri új izr. temető halottsházában.

Béke poraira!

A Lőkörnyárosok és Gyümölcslepárolók Országos Egyesülete mély megilletődéssel jelenti, hogy igazgatóságának tagja

Fenyő Imre ur

fojó hó 13-án elhunyt. A meghaldogalt, mint igazgatóságunk tagja, évek hossza során át nem lankadó buzgalommal és ügyessérettel dolgozott a szakma haladásáért. Emlékeit kegyelettal fogjuk megörizni.

E hó 15-én déli 12 órakor kiserjük örök nyugalomra a rákoskeresztúri izr. temető halottsházában.

Budapest, 1929 április 14.

Minden külön értesítés helyett.

Özv. Fischer Mórné szül. Brünner Paula mind a maga, mind leánya özv. Molnár Józsefné szül. Fischer Róza és az egész rokonság nevében fájdalommal megtört szívvel jelenti, hogy szerelét egyetlen fia, a legjobb fia, testvér s rokon

Fischer Mátyás

hosszas szenvedés után életének 46. évében folyó hó 14-én elhunyt.

Megboldogult kedves halottunk földi temet 1929 április hó 16-án, kedden délelőlt 11 órakor helyezzük örök nyugalomra az aszodi izr. temetőben.

Hétszáz gyermek állta körül vasárnap

Kodály gyermekkórus-hangversenyén a magyar dal tulipános ládáját

(A Reggel tudósítójától.) Kodály Zoltán vasárnapi gyermek este nyosbetűs ünnepet jelent a magyar zenéletben. Leírhatatlanul lelkes hangulatban, már a korá delutáni órákban jönnek az iskolásgyermekek, szállingozva kisebb-nagyobb csoportokban;

hétszáz budapesti gyermek fogja Kodály Zoltán dalait énekelni.

A Szilgyi Erzsébet-leányticeum énekara fehér matrözbluzos egyruhában, kék plüsszoknyában sorakozik, a tízvesek még kontyokkal és fehér zokniban, a nagyobbakk már bubifrizurával, keblükön valamennyien magyar virággal: vörös tulipánnal. Velük szemben az Attila-utcai polgári iskola énekara áll föl: szegényesen öltözött, kopott zekéjű, kis magyarok, kemény tekintetű bizakodóan csüng a kitémő vezető, Kertész Gyula pálcáján. Orgonájáték vezet a mese bibájos világába. És mint esilgő fényű esengetyű fonódik bele a fieszkák kórusa: „Panage lingua gloriosi.” Gyönyörű tömörségű, hótisztá meletek, amelyekre a leányok holdfényű éneke válszol: Majd a két kórus egybesendül, egyre szélesebb mederben hömpölyög,

szinte kifeszíti a Zeneakadémia kupoláját.

De már oszlik is a sereg, a 170 fányi leánykórus a férfias temperamentumu B. Sztójánovits Adrienne vezetése alatt Kodály néhány új szerzeményét mutatja be: a gyönyörű polifóniájú „Üjlesztendi közzötő”-t és Kodály legnagyobb kórusát, a „Pünkösdi”-t. Mintha

virágok illatát hajtaná be a tavaszi szellő, hajladozó kalásztenger sűtkerezik a verőfényben... Rég porladó énekeskönyvek nyilnak ki, régi kihunyt magyar ünnepek támadnak föl, szüreti mulatság, sarkantyus leányok táncá, melyhez katonák lábdobogása adta a ritmust... Négy apró kislány sorban, mint az orgonasípok, valóságos kis Tizián-angyalok, szólót énekel:

„Gyöngé vessző vagyok, mindenfelé hajlok, Születem kertjében most nyitni akarok. Ki akarok nyitni, mint pünkösdi róza. De ki nem nyithatók, csak úgy illatokok.”

Hatalmas tetszénnyilvatás fogadja, meg kell ismételni. Kodály nevéitől visszhangzik a terem. Négyezer is kihívják. A leányok most az orgona alá ülnek és sorra jönnek a fiúiskolák. Mindegyikük egyénisége más. Közöttük legnagyobb a tekintélye a legrégibb, uttörő közkedést kifejtett Wesselenyi-utcai polgári iskolának. Borus Endre jóvialis karagnagy a szelemes „Gölya nódt”-t és a toborzóhangulatú „Táncnótát”-t mutatja be. A Rottenbiller-utcai polgári iskola vonal föl, Dobó Sándor vezetése alatt, finom dinamikai érzékkel énekl el a „Gergelyjárás”-t. A Hernád-utcai polgári iskola felgyelmezett, cserkészruhákba öltözött kórusa Steiner Rezső briliáns vezénylettel az „Isten kovása” című dalt mutatja be. Gyönyörű ennek az iskolának a hangyagya... Végül a Berzenyi Dániel-reál gimnázium és a Bolyai-reáliskola egyesült énekkara Turry Perczár vezénylettel a „Gigányiratót”-t énekl el...

Kodály Zoltán, aki ifjúságában a vaskalapos felnőttek elriasztó közömbösségével találkozott, a legszebb játékokat: a magyar dalok füzetét akasztotta az iskolásgyermekek nyakába. És az iskoláslúk büszkén is viselték ezt. Nemcsak lámpalázmentes kitémő szereplői, hanem leglelkesebb hallgatói is voltak a hangversenynek... Közönlét érte az alkotónak és az apostoli munkát végző tanároknak. Működésük többet ér minden anknél és eikkezésnél: valódi kultúrtevé...

Dr. Várady Miklós

Portorose

(Triest mellett)

A legszebb, egész Középeurópa előkelő közönsége által látogatott isztriai tengerpart. 50% vasuti kedvezmény. Díjmentes uttöveláttamozás.

Palace-szálló

Elsőrangú, 300 szoba, gyönyörű fekvés. Saját fürdő-sztrák. Szórakozások. Pénz 35 lírától kezdve (körülbelül 12 pengő). Gyógyintézet (sós-brómos-jódos víz, meglepően eredményes influenza-tól erdő utóbjaknál). Idény június közepétől szeptember közepéig (a gyógyintézet nyitva május 1-től). Körön prospektus. Feltávilágosítások és előjegyzések: Cosulich Line, Budapest VII, Thokolyi-ut 2

Az Ir szabad-

állam és Ulster területén elektromos, mechanikai vagy bármely más cikk kizárólagos képviselőletét vállaljuk. Kérjük lehetőleg minták és leírások beküldését. Continental Agents and Brokers, 20 Ann St., Belfast, Northern Ireland

Kétszobás, komfortos

lakást keresek májusra. Ajánlatok „Farkas” jellegre A Reggel kiadó-hivatalába

Gyászruhák 4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV, Váci-utca 36 Teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon: Aut. 871-09

Lloyd George kortesutján...

a Cityben

vidéken

munkásgyűlésen

nők között

és otthon

A harmadik út

(Válasz Milotay Istvánnak)

— Irta Hadik Mihály gróf —

Angliai utamról hazatérve, a „Magyarság“ egyik vezető cikkére figyelmeztettek, a nem is titkolt káröröm hangján. Elovastam tehát Milotay István március 17-én megjelent „Két út“ című vezércikkét és mindazokat a közleményeket, amelyek a magyar arisztokrácia problémájáról napvilágot láttak, a válaszokat és a viszonyválaszokat is és be kell vallanom, hogy a „Magyarság“ főszerkesztőjének cikkei bennem a legmélyebb és legméltatlanabb megbánás érzetét keltették. És, amikor a nyilvánosság előtt reflektálok a kiváló magyar publicista és elismert stílusművész szeríntem kegyetlen és igazságtalan megállapításaira, ez nem a „Magyarság“ hasábjain eszelesek, hanem a Reggel hasábjain, ahol nem vendégszót élvezek, hanem ahol éppen Milotayt néhány megrázó erejű írásra illető kérdésről, a magyar falu mai életéről és a magyar nép sorsáról, már több ekkben öntöttem ki a lelkemet.

Milotay István úgy érzi: „hogy a magyar arisztokrácia élete vegetáló, önmagabizárt, korhadó életé vált, amely az orondisz, az ornamentika, a társadalmi vezetés és reprezentálás igényeit és kötelességét is fildáta és a maga egészében nem reagál többé a nemzet és az ország legnagyobb sorskérdéseire sem“. E megismerés után, amely egyébként a bírói ítélet minden kritériumát nélkülözi, tehát az elfogathatlanságot, a pártatlanságot, az ügy ismeretét, a kontradiktórium eljárást, istennél a kegyelem kiáltással már el is törö a pálcát, azt megfogja a lélekharangot is, mondván: nincs szükség sem társadalmi, sem történelmi megrázkódásra, mert ellenfeleiben a francia nemességgel, a magyar arisztokrácia úgy is meghal, de tragikus forradalmi bukás nélkül, végelgyönyörűsében s a nagy hurok még élvezik azt, ami ehhez szükséges. A magyar arisztokrácia új nemzedéke között Milotay egyetlen olyan egyéniséget sem lát, aki reményt, várakozást, vagy csak figyelmet érdemelne. Szerinte autöverszenyek és béréleti szereplésen kívül, nem adnak életjelet magukról. Vörösmarty „Vén eigányánál“ is depresszívabb hangulatában azt a heroztratózi bélyeget súti a fiatal arisztokrácia homlokára, hogy ezek a forradalomból egyetlen tanulási pontok voltak le: „költsd el, vedd el magad, amid van, minél előbb, hogy semmi se jusson belőle az újra ráhítozóknak“. Végül pedig vagyoni elszámolást követel. Főiri Baumgarteneket reklámál és közgazdasági kompaszokra hivatkozik, amelyekből kiderül, hogy a magyar arisztokrácia, némi kivétellel, mezaliánszot

kötött a bankkapitalizmussal.

A „Magyarság“ főszerkesztője, aki még nemrég bensei politikai és meghitt személyi barátságot tartott fenn a magyar arisztokrácia számos, a multban szerepet játszó reprezentánsával, legalább úgy tudja, mint én, hogy ez az életlen járó nemzedék mily kimagasló közéleti férfiakat termelt ki magából, akik nemzeti és állami életünkben nem diestelen történelmi szerepet tölthettek be. E nemzedék egy-egy tagjának esetleges politikai baklövésért, diplomáciai kudarcáért, botlásáért, vagy előrelátásuk hiányáért álljanak helyt ők maguk, vagy kortársaik, ha ezt szükségesnek tartják egykoró bizalmasukkal, Milotay Istvánnal szemben is, aki az ismert francia közmondás ellenében, éppen azért nem objektív, mert túlközélt, megfigyélésben látta őket. De még ennél a generációnál is kimelentebből fordul Milotay a fiatal arisztokrátiák ellen, akiket vajmi kevéssé ismer, akik vele sem politikai pártot, sem lapot nem alapítottak és akiknek közéleti bölcsője fölött nem az ő fascinálo egyénisége virrasztott. Ennek a fiatal arisztokráta nemzedéknek a nevében szabadon keresetlen öszinteségű véleményét mondanom Milotay István profiáiról.

Mi, tisztelettel Milotay művészetét iránt, amelyet becsülünk, mint minden szellemi mestermunkát, köszönjük szépen, de nem kerünk az ő nemzetlen programjából és nem is személyi megbántásunkból kifolyóan, hanem egyedül és kizáróan azért nem, mert az a meggyőződésünkkel ellenkezik. Keresztényi alázattal megbocsátanánk, hogy vagyonunk romjain tyornavázó ingyenelőkön diszkreditál a falu népe előtt, ha az ő politikai elkülönítésében magasabbrendű élet- és világszemléletet látnánk, ha himénk abban az urban, amelyet ő a magyarság boldogulásának és jövőjének útjaként számunkra kijelöl. Ez a bravuros bajvívó általánosít, tehát igazságtalan, elfogult, tehát részrehaló, befolyásolható, tehát alkalmatlan bírói tisztre.

Mi élvezzük, mint egy tüzijátékot, de nem tesszük magunkévá annak a szellemnek oktatásait, amely egy közéleti férfi, egy politikai elgondolás vagy pályafutás, egy kép, egy szindarab, egy könyv, egy technikai újítás fölött aszerint ítélik, hogy annak megszemélyesítője vagy alkotója a magyar nemzet milyen társadalmi vagy világnézeti csoportjához tartozik. Ez a szellem ma még politikát vagy teleteket néz, holnap, hogy arisztokráciáról vagy polgárról van szó és holnapután talán azt, hogy lökésről vagy nincsteléről. E publicisztikai vagy politikai eljárás a kis jégmadaré, amely talán szépségből, talán ösztönből, talán szórakozottságból megrugja a havat a magas bére tetején. A megmozdított hópihéből — milyen légies, milyen fehér, milyen ártatlan — a porszemeyi pihe! — hógolyó lesz, tovább gurulván, a golyóból labda, a labdából gömb, ebből labina.

Úgy tudom, a „Magyarság“ kiváló főszerkesztője hosszú ideig állott a Kossuth iratainak ellenállhatatlan lenyűgöző hatása alatt.

E gigantikus magyar státusférfin vonzóereje láthatólag fildódott nála egyéb hatásokban. Ha emlékeztetem bizonyára eszébe jut Kossuth márványtáblára való igazsága, amelyben a reform és a forradalom szellemét állítja szembe. Azt írja Kossuth: „Az idők folyama kezelt fog a körülmények hatalmával és eszmék, bongyult eszmék alakulnak mindenütt az emberi társaság viszonyában, s e eszmék, mint gób a fatörzsekben, akadályozzák az éltető nedvek forrását. A reform szellemé oldani törekszik a eszmét, míg a forradalom macedóniai Sándorként keltetgája; ez multat nem ismer, hátra nem néz; ennek a státusállapot egy tabula rasa, amelyre ezrek és ezrek kerülhellette hurogja az utolsó betűt: amaz nem ignorálja azt, ami van; kapesot készit a teanap és a holnap között; a multat respektálja, a jelent kiméli, a jövőt előkésziti.“

Fölösleges tehát Milotay Istvánnak mint fenyegető öklöt elibénk tolni a hitbizományi és az újabb földhírtokreform rémét, eljön az amogy is magától, ha a magyar nép élettelőséget s a kor parancsoló törvényét kívánják és neki halavány sejtelmé sem lehet arról, hogy közülük ki milyen erőszéssel várja ezt? Megértéssel, megadással vagy elkésereddéssel, lázadással? Saját korunk ismételtén igazolta azt a másik kossuthi bölcsesség, hogy „mit sem ér az a reform, amelyet egy rögtönös izgatottság melegágya hoz létre, csupán az, amelyet a nemzeti létnek egészséges gyümölcse, mert a nemzeti bölcsesség és a lankadatlan hazafiság geniális levegőjében bimbózott, virágozott, megtermékenyült, fejlett és megértett“. Mily naivitás, mily pszichológiai zűrzavar azt állítani, hogy az arisztokrácia a boris jövőtől való félelmében herdálja el gyorsan vagyonát, hogy ne jusson belőle azoknak, akik méla lesben várják az osztozkodást. Mintha egy várost perzselnének föl azért, hogy az úszkös romokon szalonnát pirítsunk! És a bankok aktusa? Tiszán és világosan látjuk mi ezt is, de nem kaján mosollyal, hanem mint egy régi pusztlási folyamat, reméljük, nem utolsó stációját. Ez a folyamat csupán egy összefüggő részlete a magyar középsztyál 1867-ben kezdődött hanyatlásának. Külön tanulmány kellene, hogy megvilágítsuk az okokat és okozatokat, kortörténeti, közgazdasági és politikai essay-sorozat 1867-től napjainkig. Az árviz 62 éve mossa a partot, tépi a élőpöket, csak a folyamát sodra lett gyorsabb Trianon után. Miért némutt el a főszerkesztői lelkiismeretek harangszava, ami-

Társaságban -
Corson -
Estélyeken -
Mindenhol!
Feltűnést kellenek a Holzer ruhák
Udvari szállító
Kossuth Lajos u. 9.

PHILIPS RÁDIO SERVICE

SEGÍTSÉGET NYUJT!

KÉRJEN LEÍRÁT KEREKEZŐJÉTŐL!

kor a koronaromlás megadta a kegyelemldőfést a magyar társadalomnak, amelynek senki sem mutatott utat a jorradalmak utáni szörnyű gazdasági katalakmia idejében. Velünk szemben főlegleg Milotay Istvánnak a falu népe patrónusának szerepét játszott. Mi közöttük születünk, közöttük élünk és a szívünk legalább is úgy vezrik értük, mint a Milotayé. *Mi megrendülve látjuk a népet sorvadni a magas adóteher, a vidéki bankok uszarakamata, az együgyűgöngyöcskés napszám, a termelési eszközök hiánya, a bürokrácia részvétlensége, a gazdák tökéltánya, a magas szállítás díjtartója, a termelés szerzetlensége, az együgyű mezőgazdasági koncepció teljes hiánya miatt és sokkal nagyobb hatással vannak ránk a magyar tudótelegéségi és gyermekhalandósági statisztikák, mint Milotay István legbriliánsabb cikkei.* A most uralkodó politikai szisztéma és a nép közötti eltávolodásról is élnek bennünk igen tudatos aggodalmak, de a megoldásról egészen mások a képzeletünk, mint Milotay Istváné.

Ugyan így a bankokráciát illetően is, hiszen a kompassz tanúsága szerint ezeknek az igazgatóságiban az arisztokraták és a zsidók mellett ott ülnek a bürokrácia és a keresztény középosztály urai is, — sőt vidéki exponenseik többnyire ők maguk. Igen rossz példa a Vigyázó-végrendelet után az irodalmi Baumgarten példája is, bár boldog lennék, ha ebben a mondhatatlanul szegény országban minden irodalmi különítménynek juttatja egy ilyen derék testamentum. Legalább egyforma anyagi eszközökkel és reménnyel állnának egymással szemben a különböző pártállású magyar írók, mert, hogy ebben az arvaságban, köldusságban és közönyben a szépproza lelkes művelői is különböző rohamzsidóalkjakban küzdenek, ez írói becsület, felelősség és szánymást foglaltat legkör megteremtésében nem kis részük van azoknak, akiknél a nemzeti egység és megfeszült szolidaritás érdekében nincs megbocsátás, nincs összeforrás, csak gyűlölet, pártoskodó harc és politikai cimboraság.

Vegye tudomásul Milotay István, hogy a mai arisztokrata ifjúság jórészt régi vagyonok romjaiból, szükösen él, de így is, meg e korban is, amelyben az egyéni érvényesülés hajhászata és a materializmus minden más istenséget ledöntött a köz oltáráról, elsősorban a magyar nép szociális és kulturális problémái után érdeklődik. A régi arisztokrácia, apánk és nagyapánk, a pátriarchális hagyományokhoz hiven, főleg jótékonyssággal (amely persze nem hírlapi nyugtázással történik) és a vallásos és hazafias érzés ápolásával iparkodik történeti feladatát a maga körében, a maga falujában betölteni. *A magyar arisztokrata ifjúság pedig, a Széchenyiek és Wesselényiek, főpécigójaként a külföld nagy demokráciáit, főleg Anglia termékenyítő szellemi légkörében készült nemcsak a maga, hanem az ország jövőjére is.* Angliában és Amerikában vesz oktatást a demokráciából, ahol csak egy örökkévaló magyar géniuszunk hódolnak, *Kossuth nevének.* Az angol közvélemény az arisztokráciát nemcsak pénzadózatok, anyagi támogatást vár, de bizalmat is előlegez neki és ellentétben Milotay fölfogásával, megkülönböztetett tiszteltetésben részesíti még politikai ellenfeleit is. A társadalmi osztályok érzékenysége pedig a taxisorfőtől — a „Times” főszerkesztőjéig egyformán vizsgálak.

Elismerem, hogy a magyar arisztokráciának egy része, vagyonához képest, többet áldoz politikai orgániumok föntartására, mint kulturális, szociális és jótékonycélokra, eléggé rövidlátóan

megfelekedve arról, hogy mivel tartozik névnek, rangjának, jövőjének s hazájának. Ezért lehet a moralipredikátor jussán talán egyéneinként felelőssé tenni egyeseket, de nem lehet felelőssé tenni az egész arisztokráciát. És nem lehet átkozódva megjósolni fátumukat, az ifjúságukat általánosságban leűtő, tívornyázóként állítani a közvélemény elé s odadobni magánéletüket hírlapi hozzászólások témájához, mint egy frivol kórkérdés.

Méltatlan és dőre hangulatokeltés azt állítani, hogy a keresztény középosztály az arisztokrácia cserbenhagyta volna, bármilyen verdöntő, a nemzet életére kiható kérdésben is. Mi a falusi néppel, a keresztény középosztállyal, de minden becsületes, dolgozó magyar polgárral testvéri közösséget érzünk. Más kérdés, hogy Milotay István receptjére készült politikai hajlandók vagyunk-e bevenni és olyan adagolásban, ahogyan ő azt rendeli?

Vegye tudomásul Milotay István, hogy egy harmadik ut is van és akadnak közülünk, akik ezt választják *Ez az ut határozott érzelmi szaktítás azokkal, akik a nagy cél érdekében való együgyű akadályozzák, akár jobbról, akár balról.*

1848-ban szünt meg az arisztokrácia, mint osztály, a nemességgel együtt, amikor példátlan ideálizmussal szavazta meg az urberli terhek eltörlesztését és ezzel vagyonát önként megtezedelte. A főnemesség azóta legfőbb társadalmi problémája, amelynek felsőházi politikai együttése csak szivárványjáték és nem hatalom. Trianon földbirtokvagyonunknak jórészt elszakította és megszüntette. Minden magyar társadalmi osztály fokozatosan romlott azóta. *A középosztályból egyre nagyobb rétegek szakadnak le, a gazdasági örvény a proletariátus felé sodorja a boldogtalan polgárságot.* Miként emelkedik ki ebből az özönvízből, egyik napról a másikra, mint Noé bárkája, az arisztokrácia? Amit Kossuth az irodalomról mond, hogy: „az irodalom hanyatlása tükröz, amelyből az erkölcsök hanyatlása vigyorog felénk!” — bizást elmondhatjuk a mai magyar életéről. A magyar élet leromlásának tükréből a gyűlölet, az irigység, a kicsinyesség, a mohóság, a szervilizmus és a kajánsgy vigyorog.

Azt tanácsolja talán valamely földalati dübörgő közvélemény nevében az ékesszavú publicista, hogy a változó politikai áramlatok hullámára vessse oda magát az arisztokrácia, hogy miután a hullámok elsimulnak, a szennyes vadvelek felüljön, csak a magán történelmi neve maradjon egy-egy szegénytelen korszak emlékének? Talán az Orleans herceg ölekezése a sans-enloteokkal imponál Milotaynak, vagy Károlyi Mihály sorsa, aki részletek tenyerével akarta befogni a szétrombolt zsüppeket? Ez lenne az a bizonyos lemondás és ornametika? Amely nemesség lemond arról, hogy az efemer áramlatokkal szemben szilárd föntartója legyen a nemzeti hagyományoknak és egyben erős istánya, a nemzeti és mindig haladó eszmék érvényesülésének, az kirágya maga alól történelmi bázisát. Mindig voltak a magyar politikai életnek korszakai, amikor a történelem a passzív rezisztenciát igenis igazolta.

A mai korszakom a harmadik utirány áramlatja. E harmadik utra lépve, az arisztokrata ifjúság komoly része igaz meggyőződés-sel és egy életfontosító ösztön diktálta elhatározásával kilép exkluzivitásából, hogy esatlakozzék ahhoz a művelt, megfontolt, haladószellemű, nemzeti érzéstől áthatott polgársághoz, amely ma a magyar értelmiséget, a magyar szellemi arisztokráciát reprezentálja. Az arisztokrata ifjúságnak ez a csoportja jól tudja, hogy a közéletben való szereplésnek csak akkor van értéke, ha annak motorikus ereje nem hiúság, dac, gyűlölet, fanatizmus,

hanem mélyen átértett kötelességtudás. *Nem muszáj okvetlen a közéletben szerepelni,* elég, ha előljár tisztességgel, önzetlenséggel és példaadó lemondással. *Sem a nagy hang, sem a nagy rang nem tesz közéleti szereplésre alkalmassá senkit!* A fiatal magánemzedék tanult és tanul és nem szorul Milotay István leektelésére. Megtanultuk az angoltól az elfogulatlanságot és azt, hogy a politikai és magánéleti becsület között nincs különbség, a franciától a művészet és a kultúra szeretetét, az amerikai demokráciától pedig, hogy kalapot emelünk egy a szellemi, mint a fizikai munka előtt. És megtanultuk Milotay István pompás tollának és rugalmas meggyőződésének hajlékonyságából, hogy ne vegyük tragikus és főleg ne programatikusan ezt a máris lényegesen enyhült és kiegyenlített kereső állásfoglalását sem.

Bethlen miniszterelnök egésznap kirándulással tért ki vasárnap a jubileumi üdvözlések elől

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen miniszterelnök vasárnap lépett miniszterelnökségének kilencedik esztendejébe, de hogy kitérjen az üdvözlések elől,

egésznap kirándulásra ment és erre a napra meg az ügyeletes szolgálatot is beszüntette a miniszterelnökségen.

A kormánypárt természetesen nem nyugszik bele abba, hogy pártvezérét az évforduló alkalmából ne üdvözölje, erre azonban már csak az cheti rendes pártértekezleten fog alkalmat találni.

Emil Jannings

nagyszerű alakítása „A hontalan hős” címszerepében szinte magától-magától közbűnséget vonz a Royal-Apollóba. Kizárt dolog emel-fogva, hogy Bíró Lajos és Jannings Emil e trappans erejű filmdrámáját már ezen a héten le lehessen venni a Royal-Apolló műsoráról. Aki csak egyszer látta ezt a csudalatos igaz-történetet, föltétlenül kívánja meg egyszer né-gigiénéni a legnagyobb német filmszínész felc-lhetetlen játékát. A szerep is magával ragadó: egy cári hadseregpáncosnok, aki a leglényc-sőbb európai trónus fényében sülkérezik... Végigsüvít országán a számmán, a rettenetes orosz forradalom és aki milliók ura volt, azt magával sodorja, mint a polyhet. De a jöttét magvából áldásvetés nő; a hatalmas ur jó volt egy szegény táncosnőhöz, az megmenni a bu-lyott naggyural. És a film ezután élvezet ben-nünket Hollywoodba, a modern Babelbe, ahol a világ sok ezer hajótöröttje futat kenyéret küzd és dolgozik. Statiszta lett az egykori had-seregpáncosnokból s az ő fáradt homlokára lonja Bíró Lajos, a költő, a láthatatlan mártír-koszorút...

Legujabb angol
tavaszi szövet-
ujdonságaink
megérkeztek

SUGÁR ÉS BARNA

Budapest VI, Teréz-körút 6

Angol szabóság
Uridivat és fehérnemű-
különlegesség

Zongorák, pianinók

legjobbak
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel

Reményiné

Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

PARISIEN GRILL

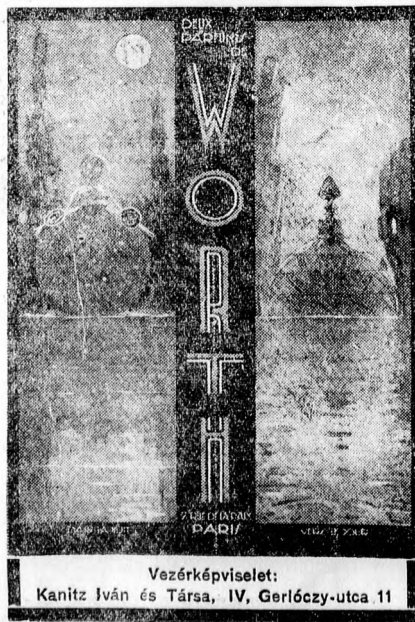
VI, Paulay Ede-utca 35
Telefon: 988-09

A szezon legjobb műsora:

Olly Korini
Lenke és Mustafa
Sisters Grass
Ly Corelli
Aimée Servée
La Haryta y Enrique

Rózsaszínű indus
szalonszőnyeg

3.40x4.10 nagyságu, eladó. Cím a kiadóban

WORLD

VEZÉRKÉPVISELET:
Kanitz Iván és Társa, IV, Gerlóczy-utca 11

„Engem csak az az egy érdekel: leszállítja-e Biró Pál a vas árait, vagy sem?”

— mondja Sándor Pál, aki a Ház keddi ülésén nyomban válaszol Biró Pál napirendelőtti felszólalására

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház keddi ülésének eseménye

Biró Pál és Sándor Pál párviadala

Lesz. Biró Pál ugyanis közölte A Reggel-lel, hogy a keddi ülésen napirend előtti felszólalására kér engedélyt, a negyedórás felszólalási időt újabb negyedórával meghosszabbítja és így félórát tartó felszólalásban óhajt válaszolni Sándor Pálnak a kartellkérdéssel kapcsolatos kritikájára. Nem kíván ugyan az egész kartellkérdésre kiterjeszkedni, Sándor Pál beszédének személyi részére azonban teljes részletességgel fog válaszolni. A Reggel megkérdezte ebben az ügyben

Sándor Pált,

aki a következőket jelentette ki:
— Biró Pál felszólalását aligha hagyom válasz nélkül és kijelentéseit, ha szükségem látom, rögtön helyesbítői fogom, amennyiben az új házszabály erre módot ad. Azt hiszem, hogy személyes kérdésben lesz alkalmam a keddi ülésen Biró felszólalására reflektálnom, de már most meg kell állítanom, hogy

az ügy személyi része engem nagyon kevésbé érdekel.

Engem csak az az egy érdekel: leszállítja-e a vas árait, vagy sem?

A párisi tavaszról,

készülő egyfőlvonásosáról beszélt egy pohár Calvados mellett Fedák Sári utolsó estéjén a dunaparti lakásában, mielőtt a „Tante Rudi” próbáira Bécsbe utazott

(A Reggel tudósítójától.) Fedák Sári pénteken éjszaka érkezett vissza Párisból és szombaton este

már el is utazott Bécsbe,

ahol a „Tante Rudi” próbái kezdődnek. Elutazása előtt megkérített, beszéljen nekünk a párisi tavaszról, mit látott a Champs Elysées-n, a rue de la Paix-n, a színházban, a felkapott soper-helyeken s a divatos éjszakai lokálban. Becsmagolt ládák, leakasztott esillárak, vászonnal burkolt tükrök, rengeteg koffer és kézipogácsás fönkelegetben Zsazsa éppen szimulán tárgyalt folytatott egy építéssel, egy ügyvéddel, egy garázstulajdonossal, egy impresszárióval és a szabójával. Amikor megemlítettem, hogy a pillanatban a parfómok, napsugáras és divatos párisi tavasz felől szeretnék érdeklődni nála, — elvette magát. Hanygulatrónoból könyvezetet elhöz a beszélgetéshez, mint Zsazsa Személynyök-utcai lakása, most, két héttel az új szentlőrinci háza való barcolkodása előtt, álmodni nem lehetne. De hielt, hogy várják. Legyek türelmemmel. Végül is ketten maradtunk a Dunára nyíló nagy ebédlőben,

ahol Zsazsa most üldögélt utóljára...

s az egyik utonecesszárból előkerült egy üveg Vieux-Calvados. A Calvadosban terem a legjobb alma, a legjobb almából egy finom és erős cognacszerű párlat; ez a Vieux-Calvados. És Zsazsa a francia tavaszról szóló beszélgetést így kezdte:

— Calvadosországban külön nagy öblös poharakat láng fölött melegítenek... Aztán beöntenek pár esőgolyót a pohárból, körülbílik a poharat és szagolják... Olyan illata van, hogy már ettől is beszip az ember...

Kis szünet és csiszolja magát:

— Hát igen — mondja — Páris, Bécs, az idén is nagyon szép. Most is sok az idegen, de

a párisi divattal egy kis krach van.

Az amerikaiaknak már nem kell a párisi divat. Megesimálják ok odasz a maguk divatját. Egy nagy newyorki szabó ezelőtt ilyen modellt vásárolt, most szép tőle, ha ötöt vesz. Ettől olyan a párisi divat, mint a nem is nagyon szép leány, aki mindenáron az amerikaiak kelletit magát... Sok a piros, minden

áruhatásban. Piros ruha, kalap, retikül. Minden mindennek van piros retikülje. Sok a sárga. Ahogy ok nevezik: vert-citron, mimosa, capucinos... Az esti ruhák még mindig előnytelnek. Hátul nagyon hosszúak, elől nagyon rövidék. Ettől rogyott a térd és görbe a láb... Apropos: harisnya. Sötét lónus. Gris fumé és sötét drapp, ugy hívják: solet. A haj — határozottan hosszabb! Hátul loknik, Estére vengeteg fejdísz: A fejdíszbe belevert fehér, rózsaszín, tita selyemhaj. Nemesak szinpadon, de páholyokban is:

szalmaparókák kalap helyett...

Egy kortyot iszik a Calvadosból, cigarettára gyujt.

— Eh — mondja —, egyszer voltam színházban. Egyetlenegyszer.

Nevet.

— Idők jele, mi? A darab, amit láttam, oly rossz, hogy nem is óhajtom tudni, mi volt. Egy karakter-színész kedvéért néztem meg, aki ugyvali. Le Gallot, Spinelly a partner, Souper! Egyszer Chez Marianne, Egyszer, ha jól tudom, Casanova. Nem érdekel... Ami szép volt, érdekes és nagyszerű: autótúrám a Touraine-ba és a Bretagne-ba. Tenger, tavaszi tenger, az igen! Aztán a finom kis francia városok ötszáz éves templomokkal. Őmi a Loire partján és nézai az ezüstös eget...

Rákönyököl az asztalra, néz. Elmosolyodik.

— Ennyit tudok a párisi divatról...

— És most mi lesz? — kérdezem.

— Még ma utazom Bécsbe — mondja —, mert huszonhatodikán már premier. Bele akarok feküdni egy magyar sikerbe... E percben csak az fáj, hogy temérdek dolgom miatt ma nem tudtam eljutni Rákosi Sándi ünnepeire. Sándi néni jubileumára, akiknek a kezét egész életemben rajtam éreztem. De kompenzálni akarom saját magamat ezért.

Október 7-én lesz harminc éve, hogy először léptem szinpadra. Erre a napra írok egy kis darabot. Az a címe: „Ütközben.”

A főszerep Sándi nénié, én is játszom benne. Ünneplő játék lesz, az a külön jubileum, amit én rendezek legelső mesternőmnék s az egész bevétele Sándi néni leendő házának szót... Mert nem lehet, hogy ne legyen neki háza!

És Zsazsa? Mikor költözik be lőrinci házába? Bécsbe megy, onnét külföldre, télire — amit tudom — afrikai utat tervez... Mi lesz az új otthonod? — Nagy kérdés... — mondja. Kicsit összehuzza a szemét. A Vieux-Calvadoszt mezi.

— Vannak napok — fejezi be gondolatait —, amikor azt hiszem, nagyon hamar fogok ott lakni. Es vannak napok, amikor azt hiszem: sohasem...

Becsüneti a szobaleányt és elrendeli, hogy vigyék le kofferjeit. (d. zs.)

A Dante könyvkiadó mult heti rejtvényének megfejtése

Álló sor balról jobbra:

- Pierre Loti
- Abel Hermant
- Barbusse
- Remarque
- Szántó György
- Gogoly
- Reymont
- Emil Ludwig
- Prus

Ülő sor balról jobbra:

- Bulwer
- Dorgelès
- Daudet
- Wassermann
- Renan
- Victor Hugo
- Romain Rolland
- Dickens
- Meredith
- Turgenev
- Thomas Mann
- Gobineau
- Strindberg

Idő és tér távolságain keresztül így egyesít multat és jelent a

Halhatatlan könyvek 40 kötetes sorozata

HIREK

A Tiszához

*Te vagy szívemnek legróbbi szerebne,
Szép, széke tündér, édesbús Tiszán,
Hányszor álltam partodnál énekelve,
Míg benned ringott a magyar világ,
A csillogó ég és a széke fűzjék,
A fűzán varjú, felleg az égen.
Nem hiányzik-e néked egy lejtű láng,
Egy kihuny nap, — az én tekintetem?*

1929 április.

Juchász Gyula

Vers*)

*Szólsz, szólsz-e még, vagy sutba velle halsz el,
Vers, drága vers, divatját túlta hangszere?
Nincs dallamom és nincsen szövegem sem:
Engem már nem hív helikoni verseny!
Csak úgy, bolondján, zörgtetlek magamnak,
Hallom: rekedt vagy és boldogtalan vagy.
Bánod idejét a hetekenkedésnek
S hogy aközösdtől, mint a szent s a részeg!
Bánod, hogy szóltál hívón és éseggve:
Mint csugtatás, nem jutott a mennybe,
S ha dőlt belőled a kénes lehellet:
Akkor se kellett, örögnök se kellett!
De, mért nem voltál esztri, csipke-holmi,
O jó lett volna asszonyt udevarolni,
Cifrázni, ingerelni és ezernyi
Kerítő rimmel a fűre teperni!*

Zsolt Béla

*) A költőnek a héten meglehetően verseskönnyűvélt.

Bródy Sándor

Az utcán ma jelent meg a „Lyon Lea” plakátja. Az Új Színház lelkes, fiatal tagjai előadják a híres írónak híres darabját. Bródy Sándor: „Lyon Lea”-ját.

A költő elfelejtett neve mintha újra forgalomba kerülne. Ma reggel egyik lapban hír jelent meg a következő címmel: „Előadás Bródy Sándorról, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságban.” Dr. Perényi József közgyesrendi tanár, Bródy Sándorról, mint dramáiról érkezett.

Nincs szobra, nincs díszsírhelye, utcát nem neveztek el róla, iskolakönyvekben nem szerepel a neve, holott magyar költő volt, ő volt az igazi. A földet az ő zsenije termékenyítette meg s utána az írők harmadéig az ő kertjében ültetgettek el kis virágjaikat. Bródy Sándort az első közt kell említeni azok között, akik az irodalmilag sivatár földet trágyázták, feketévé, zsírossá tették...

El kell olvasni a „Fehér könyv”-et. Bródy Sándor havi folyóirata már harminc év előtt olyan modern volt, mintha ma írta volna. A ma hangját ütötte meg, friss volt, új volt, zseniális volt, kortársait por földi, az ő írásának színe van, illata van, mint a szagos szénának.

Irtak regényeket, amiket az Akadémia jelesbnebb tart s irtak színdarabokat, amik drámatechnikailag tökéletesebbek, mint Bródy művei. De a „Dada” száz év múlva is új marad, az igazi zseni lelke él benne. Megpróbálhatják eltemetni, de föltámad és ragyog, mint a nap, vagy mint az édes virágillat, kijön tavasszal az utcára s megdobogtatja az emberek szívét.

Valami szelid kényszer kivitt a temetőbe, Sándor bácsi sírjához. Az ötödik szakaszban fekszik, 1924-ben halt meg, hatvanegy éves korában.

Vasárnap dél van, szép idő, hamarosan megtaláltam Bródy Sándor sírját. Alacsony és horpadt, úgy áll ott a hatalmas márványdíszek között, mint ahogy mindig élt, esendősen, szerényen.

Vannak itt halottak, akiknek sírjait nagy-képi oszlopok díszítik, négy oszlop, amiknek baglyok jelképezik a tudást. Sándor bácsi sírján nem áll semmi. Csak a neve, Kopaszágá-

ban olyan megrendítő, mint egy Dosztojevszky sírja.

Ilyen volt ő, amíg élt. Soha nem volt hallos lakása, se oszlopos háza, a Rudas-fürdőben lakott kis, egyablakos szobában, vaságyban hempergett s az asztalon kis pohárban olesó pár szál virág hervadt. Budai koszmákban árulják kövér asszonyok, primitíven, cernával összekötvé.

Horpadt, szegényes sírján most is két ilyen kis hóvirágeszokor fekszik alóltan. Két kis el-ázott eselédcsokor. Belefulva a sírhant temetőföldjébe, mintha le akarnának menni a sírba. Bródy Sándorhoz. Már csak a zöld láb-szárak van kint, hófejük az eső, szél, fagy s a sár belenyomta a sírba, arukat odaszorit-ják a hanthoz, mintha ívegablakhoz nyomná oda, mintha kivánesian kukucskálnának be a nagy, mihó költő sírjába.

Nem is való ő az előkelő díszsirmárványok közé. Egyiken ez áll: „apostol”. A másikon az áll: „mártír”. Aztán ilyenek: „geniusz!”

Szinte azt szeretném mondani, hogy örültem, hogy Bródy Sándornak egyszerű a sírja s hogy csak a névjegye áll rajta. Életében is ilyen volt. Soha semmi díszet nem használt. Városi bundája soha nem volt, bankettekben nem szerepelt. Csöndben ült a kávéházi sarokban és szivarozott. Ha megszólalna, ezt mondaná nevére:

— Semmi nem változott, flukám! Legföljebb az, hogy most névjegyem van. Mit szólsz... Életemben sohse volt!

Nádas Sándor

Vasárnap Magyarországon volt a legtavasibb idő egész Európában

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel szürke felhők íjesztettek rá Budapestre és egész nap attól lehetett tartani, hogy az esős időjárás, amely Németországból és Ausztriából az éjjel négy nyugatmagyarországra érkezett, a fővárosban is el fogja rontani az első tavaszi napok örömeit. A budai kirándulásokra legelőbb nem is mertek elindulni, a könnyű felöltökhöz és világos szalmakalapokhoz azonban ragaszkodtak a hölgyek, akiket ezáltal megkönyörült a tavasz — este kiderült az idő és a vasárnapra várt eső elmaradt. A Duánálul mindenütt boros volt az ég: Szombathelyen 6 mm., Pécsen 5 mm., Sopronban 7 mm. esapadékot mértek vasárnap reggel. Bécsben 10 mm. esőt esett a Meteorológiai Intézet jelentése szerint és

egész Németországból is kisebb-nagyobb esőzések jelentettek.

A vasárnapi hőmérséklet egész Európában Budapestén volt a legenyhébb. Mig nálunk reggel 9 fokot és délben már 15 fokot mutatott a hőmérő, Párisban csak 6 fok meleg volt. Délfranciaország egyes városában pedig a hőmérséklet a fagypontra maradt. Londonban is csak 1 fok meleg volt vasárnap reggel és Nyugat Európában általában

mindenütt hűvösebb volt az idő, mint Magyarországon.

ahová az idén leg hamarabb köszöntött be a tavasz. — A Meteorológiai Intézet vasárnap kiadott prognózisa a következő: *Esőre hajló, enyhe idő, lényegtelen hőváltozással.*

— Hinderburgot nagyon megviselte az influenza. Berlinből jelenti a Reggel tudósítója: A hivatalos jelentés, amely arról számolt be, hogy az elnök teljesen gyógyult, nem tudja elnémitani a híreket, hogy Hinderburgot az influenza rendkívül megviselte és orvosi magas kórára való tekintettel még mindig recidiváló és utólagos következményektől tartanak. Tény, hogy az elnök ezidőszent is állandó orvosi kezelés alatt áll és audienciát még mindig nem ad. A kancellár és a külügyminiszteren kívül csak Boris bolgár király fogadta a múlt héten és valószínű, hogy idegenekkel még jó ideig nem fog érintkezni.

— Neumann Lajos előadása a Cobdenben. A Cobden-Szövetségben kedden este Neumann Lajos, a Szövetség alelnöke tart „Emlékeztető és parcellázás” címmel előadást.

— 2:3 = 4. Melleszappant végs!

Szörmemegóvás pénzkölcsönnel

leszállított bankkamattal

A szörmemegóvással kapcsolatos pénzkölcsön kamatját bankunk negyedévi 2½%-ra szállította le. Folyósítási jutalék továbbra is 1%. A fentiekben kívül semmiféle költség nincs. A már évek óta szokásos mérsékelt megóvási díj továbbra is megmarad.

BREITFELD szűcs

IV. Váci-utca 21. Aut. 887-27

— Kaucióesalás miatt vasárnap letartóztaták a „Kenderesi Ingatlanforgalmi Irodák” tulajdonosát. Kenderesi György volt főpincér a Rákóczi-ut 14. számú házban nemrégiben ingatlanforgalmi irodát nyitott, majd „Kenderesi Ingatlanforgalmi Irodák” címen három fiókot is alapított. Hirdetéseket tett közzé, hogy fióktételeihez vezetők keres, kaucióval. Kenderesi hat letételeket akceptált, akik-től több ezer pengő kauciót vett föl. A hat alkalmazott azonban rövidesen hiába követelte vissza pénzt, amire följelentést tettek a rendőrségen. Kenderesi, akit a följelentés alapján őrizetbe vettek, azzal védekezett, hogy mások-hal együtt vette föl a pénzt, így az még nem veszett el. A rendőrség Kenderesit vasárnap letartóztatta.

— Kétszáz postagalamb elégett egy bécsi tűznél. Bécsből jelenti a Reggel tudósítója: A Spargasse 14. számú ház tele volt kigyulladt és tűz egy postagalambtelep, ahol 200 galambot neveltek, elhamvasztott.

— Valószínűleg holnap dél el az osztrák kormányválság. Bécsből jelenti a Reggel tudósítója: A keresztényszocialista és szocialista pártvezérek tárgyalásait, amelyek előrehaladott stádiumban vannak, kedden folytatják és valószínűleg be is fejezik. A keresztényszocialista, nagyméretű és guzdapárti intézőbizottsága ugyanezeken kedden ül össze, hogy megállapítsa, vajjon a szociáldemokratákkal folyó tárgyalások és megállapodások lehetségesek-e az új kormány megalakulását. Ha az ellenék és a kormánykoalíció megállapodása elkészül, úgy valószínűleg kedden vagy szerdán kijelölők az új kancellárt, aki azután kötelezettséget vállal, hogy kormányával a pártközi egyezményt pontosan végrehajlja.

— Rejtély egy budapesti matróna halála körül. A szombatól vasárnapra virradó éjszaka Semmelweis-utca 2. szám alatti lakásán hirtelen meghalt dr. Rác Géza 70 éves orvosnő. Miután a vasárnap délelőtt folyamán megölt tiszti orvosi vizsgálat nem tudta megállapítani a halál közvetlen okát s miután egy fölmerült az a gyanu, hogy a hirtelen elhunyt uriaszony talán nagyobb adag orvosságot vett be, a tiszti orvos még a délelőtti folyamán jelentést tett a rendőrségen, amely a halál okának megállapítása végett elrendelte a holttest fölboncolását.

— Eltűnt egy gazdasági fölgyelvé és egy newyorki kis magyar fu. Vasárnap délelőtti bejelentették a rendőrségen, hogy Orsz Endre gazdasági fölgyelvé négy nappal ezelőtt eltűnt Baber-utca 13. sz. alatti lakásáról. — Fleisch Albert hivatalnok ugyanezeken bejelentést tett a rendőrségen, hogy Kimesi-utca 9. szám alatti lakásából eltűnt egy newyorki kis magyar fu. Henrich György, aki nála lakik s itt járt iskolába. Budapestben. A rendőrség mindkét eltűnési ügyben megindította a nyomozást.

— Egész Budapest beszél a „Papaaj” nagyszerű műsoráról.

Halle

MEINL GYULA! Küldjön kérem ¼ kg. pörköltkávét a legjobb minőségűből!

Csak Budapestben 24 Meinl-üzlet áll rendelkezésre b. vásárlásai részére. Kényelmesebben is beszerezhető, rendeljen telefonon!

PESTI FUTÁR

NADAS SÁNDOR LAPJA

Főbb tartalom:

Csendes kritika a Horánkszky-utcai rablásról (Ormaznyó kénevel). Interjú Lukács Pál feleségével a hollywoodi afférról. Fejls Jenő: Vigaszónai kritika. Egyed Zoltán: Politikai tea. Nádas: Bajor Gizell. A Pesti Futár minden elsősben és tizenötödiken jelenik meg. Ara 50 fillér

Gyermekköcsik

legtökéletesebb kivitelben és legolcsóbban

HOCHMANN LAJOS cégnél

VII. Erzsébet-körút 4. (Emke mellett)

Kerti bútorok, vas- és résbútorok, paplanok, takarók nagy választékban és igen jutányosan

— Benes a francia Akadémia tagja lesz. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: A francia Akadémia politikai és társadalomtudományi osztályának egyik megüresült levelezőtagsági helyére az Akadémia Benes cseh külügyminiszterét jelölte. Megválasztása biztosra vehető. Benesnek több könyve jelent meg francia nyelven.

— Egy uriaszony hirtelen meghalt a kávéházban. Tragikus haláleset történt szombat este a budai Sciffert-kávéházban. Öv. Préger Bernadné, aki fiával, dr. Préger Aurél Zsigmond-utca 13. szám alatt lakó ügyvéddel időzött a kávéházban, hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A 60 éves uriaszony hirtelen halála nagy részvétet keltett.

— Drezda legnagyobb ékszerése öngyilkos lett a vendéglőben. Berlinből jelenti telefonon *A Reggel* tudósítója: Drezdában a város legnagyobb és legismertebb ékszerese öngyilkosságot követett el. Schmitt Gusztáv egy előkelő vendéglőben ebéd közben cianidalt vett be és néhány perc múlva meghalt. Az ékszerész mintegy 500.000 márkát sikkasztott. Különböző cégektől ékszereket vett bizományba, amelyeket elzálogosított és az értéket kapott pénzt elköltötte. Több mint 50 céget károsított meg, akik már rendőrségi följelentéssel fenyegették az ékszerészt, aki végül is a halálba menekült.

— Vasárnapi öngyilkosságok. Kúntz Andrásné 36 éves postafelügyelő Thököly-ut 117. sz. alatti lakásában öngyilkossági szándékból kinyitotta a gázasapot. A szerencsétlen nő, amikor tetőt észrevette, már hatott volt. — Biro Frigyes 34 éves postás Föld-ut 23. szám alatti lakásán szublimátóddal mérgezte magát. — Schwartz Jenő 24 éves rézműves, aki a Hársfa-utca 23. szám alatt lakik, szombaton nagyobb pénzösszeget vett fél fánkért, utat a cétkra. Még szombaton este megjelent egy ismeret mulatóhelyen, ahol a reggeli órákig mulatott, akkor vette észre, hogy már csak 5 pengője van s a társaságában lévő nők is otthagyták. Elkeseredésében átment Budára, szobát bérelt a Finne-szállóban s itt szublimátóddal megmérgezte magát.

— Várkonyi Jenő dr. üdvözlése. Az újságírók és a társadalom köréből vasárnap számosan keresték föl üdvözlétükkel Várkonyi Jenő dr.-t, az Újságírók Körház és Szanatórium Egyesületének főorvosát, kitüntetésre alkalmasból. Várkonyi Jenő dr.-t a kormányzó egészségügyi feladatossá címmel tüntette ki, a közegészségügyi szolgálat terén kifejtett értékes munkássága elismerésül.

— Ha keyes pénzért elegánsan akar ruházkodni, keresse föl férjiszalóüzletemet. László Sándor férjiszaló-mester, Rákóczi-ut 56. Mintákat vidékre bérmentve. — 2x2 = 4. Meister-zsappant végy!

Kis pesti notesz

I. A miniszterelnök pénteki estélyén, amelyet tudvaleg premierje alkalmából adott, természetesen mindenki frakkban jelent meg, kivétel csak Bethlen István gróf volt, aki az ünnepélyes est folyamán szmokingot viselt. (Viszont azok között, akiket az éj folyamán Pest mondani tánchelyein frakkban láttunk, nem mindenki volt a miniszterelnök estélyére hivatalos.) Legnagyobb sikere egyébként Góthnak volt, aki a szép est fölötti örömben tánclepcsőben sasszorított be a terembe, de a feleségének is, aki az általános örövendezésben tréfasan kétszer hátbüjtött Bethlennél, — „kabalából”, amint mondtatta, — „hogy a siller tartos legyen”. Bethlenné rendkívül figyelmes háziasszony volt s míg a színházban mint szerzőnő, időfőnt már mint rendező debütált; folyton rendezte és cserélte a csoportokat, mágnásokkal a színészeket s színészekkel a mágnásokat, hogy mindenki igazán jól érezze magát...

2. A Miss Hungaria-választás második helyezetteje, név szerint Vigh Annie kasszony az elmúlt héten direktíre állást vállalt az Admirál bárban. Ebben a minőségében azonban mindössze két napig működött s két nap múlva minden bejelentés nélkül távozott.

3. Zukor Adolf, az amerikai filmmagnás, szerződési ajánlatot tett Péterffy Béla mezőkövesdi szolgabírónak, aki ideális magyar férfiszépség, híres vadász, kittingo lovas és céllövő. Péterffy Béla a szerződési ajánlatot nem fogadta el azzal az indoklással, hogy egyrészt irtozik a tengeri uttól, másrészt pedig, hogy meg akar maradni a közigazgatási pályán. Péterffy Béla a szemléni Péterfyek közül való, apja táblabíró volt, 33 éves és meggyében egyike a legnépszerűbb embereknek. Zukor Adolfot egyébként Budapestre várják, várja többek között az egyik körüli szállóban Simon Böske is, akinek Zukor szintén szerződési ajánlatot szándékozik tenni.

4. Az „Imendekoration” című darmstadti iparművészeti folyóirat, amelyet a legelőkelőbb német művészek szerkesztenek, ebben a hónapban különszámot ad Kosza Lajos magyar építész modern építkezési és berendezési műveiről. A beren-

dezési rész legérdekesebb ujtásai közé tartozik, hogy a magyar építész mindentűn neoneocsvitágitással pótolja az eddigi csillár- és körtevilágítást.

Papp Joly, a Renaissance-Színház volt tagja, aki évek óta Buenos Ayresben tartózkodik, szombat este 21 percig beszélt telefonon Budapestben lakó édesanyjával. Ez volt az első „Jél”-beszélgetés a vonal hivatalos megnyitása óta s Papp Joly-nak a tarifa szerint összesen 132 pengőjébe került. (e.z.)

— Vasárnap meghalt a vonaton egy anya, aki tíznapos kisgyermekét tartotta a karjában. Bergmann Józsefné, visegrádi gazdálkodó neje vasárnap délben Nagymarosról Budapestre utazott. Bergmanné magával hozta tíznapos újszülött kisgyermekét, mert orvosa tanácsára az egyik budapesti kórházba akarta magát fölvetetni. A szerencsétlen asszony — kisgyermekét karjait között tartva — a vonaton meghalt. A rendőri bizottság intézkedésére a csecsemőt a Szent István-kórházban helyezték el.

— Az angol király tovább gyógyul, a királyné beteg. Londonból jelentik: Hivatalos orvosi jelentés szerint a király állapotában a javulás kielégítő mértékben halad előre. A jobbvaliban mutatkozó reumatisztikus fájdalmak a kezelés hatása alatt enyhültek. A királyné meghalt és az orvosok tanácsára nem mozdult ki szobájából!

— Öt halálos és huszonnégy súlyos sebesülést és 25 millió dollár kárt okozott egy amerikai vegyészeti gyár fölrobbanása. Newyorkból jelenti *A Reggel* tudósítója: Sao Paolóban, egy ottani vegyipari gyárban hatalmas robbanás történt. A gyáregület csaknem teljesen a levegőbe repült. 5 munkás meghalt, 26-an súlyosan megsebesültek, a kár 25 millió dollárra rug.

— Habig bécsi kalapgyáros felesége lovaglás közben megszesült. Belsőből jelenti *A Reggel* tudósítója: Habig Herberthé, az ismert bécsi kalapgyáros felesége, a Praterben lovagolt lováról és térdén megsebesült. A hét centiméter hosszú, mely sebet a meutők bekötötték és a gyáros feleségét egy szanatóriumba szállították.

— A Budapesti Gazdálkodók Egyesületének közgyűlése. A Budapesti Gazdálkodók Egyesülete vasárnap délelőtt közgyűlést tartott. Purdöl Győző elnöki megnyitóját után Kállay Albert számolt be a híres budai gyümölcsstermelés újácsolásáról.

A BEMBERG

SELYEM

PARISLETTE

GOLDBERGER GYARTMÁNY

A SLÁGER

CSODÁS VÁLASZTÉK 1 MTR. ÁRA

Fenti műselymen kívül e héten eladásra kerül cégünk slágere:

M. D. CS. MŰSELYEM

nagyon szép mintákai, ca 75 cm. széles P

Mintákat a BEMBERG „PARISLETTE”-BŐL és az M. D. CS. MŰSELYEMBŐL e héten nem küldhetünk.

1'88

ÁPRILIS 19. ÉN

PÉNTEKEN

KÉT CIKK CSAK 1 NAP

SELYEMFÉNYÜFÉRFI PUPLIN ING

fehér, színes és divatmintás, dupla bélet mellet

7'48 PÉNGŐ

CSONTSZINŰ NŐI CIPŐ

izléses szép díszítéssel, francia és troteur sarkokkal

16'48 PÉNGŐ

Kérje a VIII-ik tavaszi árjegyzékünket, mely cca 1000 ábrát és 1500 cikket tartalmaz. Postán díjmentesen azonnal megküldjük.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi-ut 74. sz.

Vass miniszter „a szociális szempontok figyelembevételével” még e héten kibocsátja az új lakásrendeletet

(A Reggel tudósítójától.) A multheti minisztertanács elvben a lakásforgalom fokozatos fölszabadítása mellett foglalt állást és a döntés részleteiről Vass népjóléti miniszter a képviselőház szerdai ülésén számolt be. Teljesen beavatott helyen közölték A Reggel-lel, hogy az új lakásrendelet kibocsátása még e héten, a minisztertanács formális döntése után megtörténik.

mégpedig „a szociális szempontoknak gondos figyelembevételével”. Az új lakásrendeletnek tulajdonképpen csak elvi jelentősége lesz, amennyiben a fokozatos fölszabadítás állás-

pontjára helyezkedik, a lakásforgalom azonban teljesen szabadú csak 1931 novemberében, illetve 1932 májusában válik. Az ötszobás vagy ennél nagyobb lakásoknak fölmondását az új lakásrendelet most csak ott enged meg,

ahol a főbérletnek magas jövedelme ezt lehetővé teszi, foglalkozása vagy hivatása pedig nem követeli meg a nagyobb lakást.

Az ötszobásnál kisebb lakások forgalmának fölszabadítása csak a jövőben fog fokozatosan bekövetkezni, a lakbérkelet azonban az új lakásrendelet egyáltalán nem érinti, béremlésről tehát nem lehet szó.

— A balneológiai kongresszus az iskolai szüneti meghosszabbítását és a nyári időszaki bevezetését kéri a kormánytól. Vasárnap délelőtt tartotta a balneológiai kongresszus befejező ülést a Szent Gellért-szálló díszteremben. Bántaky Géza megüvöltésével arról beszélt, hogy *aszványvízkereskedelmünk elcseszlette békebeli piacát* és megmaradt gyógyítóvizzeit sem tudjuk a kor színvonalán álló fürdőkke fejleszteni. Vámosy Zoltán Szécsényi Zoltán és Bánó Desző Bántaky Géza időváltotték abból az alkalomból, hogy tíz éve áll a Szent Gellért-fürdő élén. Ezután Tausz Béla az új fürdőtervényről, Felber Lipót pedig a magyar asványvízkereskedelemtől tartott előadást. Sümegi József Magyarország fürdőinek múltévi forgalmáról számolt be és elmondta, hogy a fürdővendégek száma a múltévhez képest tízszerezre nőtt. A 95000 fürdővendégből azonban alig 5000 volt külföldi s ezek is legnagyobb részét az utódállamok területéről jöttek. Ertl József előadása után az Országos Balneológiai Egyesület tartotta meg közgyűlését, amely Bánó Desző javaslatára elhatározta, hogy föl fogja kérni a kultuszminisztert az iskolai nyári szünetek meghosszabbítására. Gáman Béla indítványára elhatározták, hogy javasolni fogják a nyári időszakítás bevezetését, Ezután Vámosy Zoltán elnök, Dalnady Zoltán pedig az egyesület főtítkárává választották meg.

— Vasárnap déltűn kiigazult a Verseny-utcai postahivatalban két csomagoló kocsis. Vasárnap déltűn a Verseny-utcai postahivatal csomagoltárában bűz lómadt. A tűz két tolokocsin elhelyezett csomagok kivül, szerencsére, nem tett nagyobb pusztítást, mert a tűzoltók a tűzét a poroltókészülékkel percek alatt oltották.

— Vasárnap fölolvásoulést tartott a Petöfi-Társaság. A Petöfi-Társaság vasárnap délelött a Tudományos Akadémia fölolvásoulést tartott. Pekor Gyula elnöki megnyitójában az országos Petöfi-kultúra terjedéséről beszélt. Lanyórtó Géza fűtőkári jelentése után Pelti Már az erdői vár történetéről és mondáiról olvasott föl tanulmányt. Szabvány István néhány költeményt, Komáromi János egy humoros előbeszélést adta elő. Vegül Bán Ádám mutatta be Somssich Andornak Petöfi és Reményi barátságáról írt tanulmányát.

— Megenszont a járdán és az arvzárókodást szenvedett. Szombaton éjtel 3 óra tájban a Főherceg Sándor-utca 10. számú ház tölött Csontzadák József 69 éves úgynök a analógizálás megenszont, elesett és agyrázkódást szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Pro Palesztina Szövetség társasulazása. A Pro Palesztina Szövetség május 16-tól június 13-ig dr. Patay József vezetése mellett rendezendő nagy palesztinai társasulazása iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánult meg a nagykövetség részéről, amiről is a jelenlévő eszi határidőre április 20-ig meghosszabbították. Jelentkezni lehet a hivatalos helyiségben levél útján is (Budapest, VI. Teréz-körút 40), amely prospektust az érdeklődőknek díjmentesen küld.

— 2:2 = 4. Mester-szapant végy!

— Nagy panamak Lengyelországban. Varsóból jelenti A Reggel tudósítója: A vilnai állami erdőigazgatóságnál nagy sikasztásoknak jöttek a nyomára. Az erdőigazgatóság egyik vezetőtisztviselőjét letartóztatták. A legközelebbi napokban további letartóztatások lesznek. A sikasztók többnyire állami tisztviselők és a kivástárt hozzávetőleges becslés szerint 15 millió zlotyval károsították meg. — Chobv városából szintén nagy panamabotrányt jelentenek. Az államvasutak cholni igazgatóságának új palotát építettek, amelyre a hivatalok már-már be is költöztek, amidőn észreétek, hogy a jatak az egész hatalmas épületben repedezni kezdenek. Az épület dőldezőfélben van. Az építkezési vállalat vezetőt büntetőúton vonják felelősségre, mert megállapítást nyert, hogy bűnös könnyelműséggel építelték föl a palotát.

— Levágta a lábát a villamos. Sasalom közelében vasárnap este a helyiérdekű egyik villamosa elütötte Herjadi István sörkocsisját a pályán. A kocsis a villamos alá került, amelynek kerekai a jobbblát terden át lovagáltak. A sörkocsisn ült még Gombos Elemr kassalnu kihordó is, aki azonban könnyűbe sérüléseket szenvedett. A mentők a kocsist életveszélyes állapotban szállították a Szent István-kórházba. A sörkocsis lova a helyszínen ki-mult.

— „Rokkantak! új korszellemet kell hoznotok: a becsület, az igazság és a munka szellemét!” A Hadirokantak, Hadüveggyek és Hadürokk Nemzeti Szövetségének ferencvárosi csoportja vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. Muzsika István előjáró megnyitóbeszéde után Ertl János egyetemi tanári elnöké választották. — Rokkantak! új korszellemet kell hoznotok — mondotta az új elnök —, a becsület, az igazság és a munka szellemét! A kormánygnak és a hotóságoknak is a rokkantak segítségére kell szelübn. A háború rokkanat hőcséinek újragodt és gazdasági megataposult, békes családi életet kell biztósítani. Ezután Studinka Belát társelnökké, Torday Géza pedig ügyvezető-igazgatóvá választották. Muzsika István, Uszty Béla, Pakots József, Zsitvan József, Nagy Vince, Ivy Dénesné és Götz János tiszteletbeli elnökök lettek.

— Champion-ekkiállítás Budapestén. A Magyar Ebbtenyöztek Egyesülete pünkösdkör rendezti a Tattersallban ekkiállítását. A bevezendő ebeket május 10-ig kell Hossai Lajos Károly gazd. tanácsosnál lejelenteni az egyesületi irodájában, Conti-utca 21. sz. alatt.

— Azon a tavaszi ruhaversenyen, amelyet a társaság-beli hölgyek tíkon egymás között fölöltözték, le meg egyeztek abban, hogy a legjobb ruhát az ideu is Holzer divatszalonjában készítették. Hatvan éve vezet Holzer izlésben, kivételben, minőségben, Holzer n. kir. udvari szállító, IV. Kossuth Lajos-utca 9.

— Nizzaban két esch kötvényhamisítót és valutafolyóját tartóztatott le a rendőrség. Nizzából jelentik: A rendőrség letartóztatta Reynald Rudolf és Reynald Róbert esch állam-polgárokat, akik annak idején egy prágai banktól 7200 font sterlinget loptak el. A testvérpár 1926 óta rejtőzött Nizzában alnév alatt. A házkutatás során másfélmillió hamis francia nemzeti védelmi kötvényt találtak náluk; megtalálták a kölvények nyomására használt lemezket is. A két liver beismeri a hamisítást, de tagadja, hogy bármit is forgalomba hozott volna. Azt mondják, hogy az összegeket, amiket a hamisításért kaptak volna, a prágai bank kártalanítására akarták fordítani.

— Újpestnél legrótt egy fiatal ember a rohogó gyorsvonatról. Vasárnap délelött az Esztergom felől Budapestre haladó gyorsvonattal utazott Nemes Vince dorogi kömüvesseged, aki Újpesten akart ki-szállni. A gyorsvonat azonban az újpesti állomáson nem áll meg és Nemes a rohogó vónalból kigurott. Nemes a vágányok közé esett és agyrázkódást és súlyos zúzódásokat szenvedett. Állapota életveszélyes.

— Vasárnap befejezték a vízvezetékí főso tisztítását. Vasárnap szinte megszakítás nélkül szolt a telefon a Vízüvek igazgatóságánál: a VI. és VII. kerület lakói jelentették, hogy zavaros víz folyik a vízvezetékéből, a fő-város több részéről pedig vízhiány miatt panaszkodtak. Paulovits Viktor, a Vízüvek vezet-vezérgazdája A Reggel számára az a föl-világosítást adta, hogy a káposztásmegyeri főso javítását vasárnap este befejezték, úgy, hogy már csak néhány kisebb mellékeso tisztítás van hátra. Ezek a jelentéktelen tisztítási munkák egy-két napig még zavarossá tehetik néhol a vizet, a vízhiány azonban ma reggelt 8 órától mindenütt megszűnik.

— A tűzoltók emelték ki a villamos alól. Vasárnap este az Erzsébet-híd budai hídfőjénél a 75-ös jelzésű villamosról Suprak János paksi földműves egy kof-terrel a kezében ugrott le és a kocsit alá került. A mentők csak a bízottak segítségével szabadították ki veszedelmes helyzetéből. Borda- és bokatorési és súlyos zúzódásokat szenvedett.

— Bécsben vasárnap tízezeren jelenték a déltiroli németek mellett. Bécsből jelentik: A Hofer András-szövetség vasárnap rendezte szokásos évi ünnepségét, amely alkalmat adott a tömegek hatásos tüntetésére a déltiroli németek érdekében. Háromszáz egyesület zászlóval és zenével a Heldenplatzról a Karlsplatzra ment, amely előtt oltar volt fölállítva. Az ünnepségen itt résztvevő tömeg meghaladta a tízezeret. Péter Innerkofler, a Hofer András-szövetség elnöke, megemlékezett a déltiroliak szenvedéseiről, majd azokról az olaszokról, akik a déltiroli fronton estek.

— Kőröznek egy butorgyári igazgatót. Az egyi törvényeszek vasárnap körözölveletet adott ki Griga Károly volt butorgyári igazgató ellen, amiről értesítette a budapesti rendőrséget is. Geizer, a körözölvelet szerint, ingópegket vásárolt részlete s azokat eladta, amikor pedig felelősségre akarták vonni, ismeretlen helyre távozott.

— Két gyermeket a járdán gázolt el vasárnap egy autótaxi. Vasárnap délelött a Hungá-ria-körút 106. számú ház előtt egy autótaxi föl- haladó Pollák Lajos 6 éves tanulót, aki szülei-nél a Hungária-körút 112. számú házban lakik, valamint Kongo György 11 éves diákol.

— Csodaszép angol incanzagok és válogatott izlésű nyakkendők érkeztek Kozma Lajos rakтарыba (Károly körút 3, a sarkon).

Angliából behozott szöveteimből
átmeneti kabátok
felöltők, raglánok
készen vagy mérték után olesó áron. WIDDER
férlíszabó, IV. Városház-utca 20. Tel.: Aut. 880-20

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMÖRGUMI
Automóbil Ker. Rt.
Budapest, Bálvány-u. 12

Kerékpárok
alkatrészek és gumik soha nem lé-
tezett olesó nagybani árban.
Mielött bármit vásárol, előbb gyözödjön meg
a világhírű kerékpárjalmról és azok utól-
érhetetlen olesó áairól
SCHWARTZ GÉZA
Budapest VIII, Német-utca 45
(Vigváratl József-utca sarok)

Kivártuk, míg elkészült
a legjobb

RAMON NOVARRO

FILM
és csütörtökön bemutatjuk

KAMARA **CORVIN**

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

na, mit ír nekünk ma reggel?

— Van szerencsém természetesen mély meggyillettődéssel, beszámolni az elmúlt hét lázas vígszínházi eseményeiről. Gondolom, nem került el a figyelmed, hogy ebben a színházban új magyar szerzőt mutattak be, Bethlen Margit grófnőt, akit az a szerencse ért, hogy abban a színházban mutatták be első színpadi művét, amelyben magyar szerző legelső színdarabja, tudtommal, nemigen szokott színre kerülni...

— Remélhetőleg az összes fiatal magyar szerzők szeretetteljes bálaja közzé kerül majd az alkalmából: hogy rést tört — bizonyára számukra is — az eddig áthatolhatatlan kínai falon...

— Remélhetőleg, Ezekután pedig bizonyára azt a kérdést óhajlja hozdani inné, hogy a darab mely rendkívüli kvalitásai indították a Vigszínház igazgatóját arra, hogy a színház üzleti tradícióit negligálva, „A szürke ruha”-val kivétel legyen!...

— Pontosan el méltóztatott találni. Ezt óhajtottam kérdezni.

— Engedje meg, hogy erre a kérdésre azzal a névsorral feleljek, amellyel a magyar kritika a Vigszínház törvénybontását önként s oly lelkesen indokolta, s amely minden képtel, meditatást vagy hiteltelenséget föltétlenül el fog oszlatni mindenkiben. Ez a névsor azoknak az írónak a névsora, akiket a kritika Bethlen Margit grófnő színpadi bemutatkozása alkalmából idézni opportunusnak talált s akikhez a grófnő írói egyéniségét a debütálásból hasonlítani bátor volt. Ez a névsor pontosan a következő: Ibsen, Strindberg, Maeterlinck, D'Annunzio, Gribojedoff, Gerárdy, Maupassant, Balzac, Proust, Flaubert és — last not least — Molnár Ferenc. Ezek után azt hiszem, kétség nem férhet ahhoz, hogy az a színdarabot, amelyben „annyi lángész” egyénisége fér meg békésen egymás mellett — az egyetlen magyar kritika megállapítását — részletes mulasztás lett volna be nem mutatni a legkörültretekintőbb magyar magánújságban, — ha az a szerzőnek első színpadi műve is...

— Tökéletesen meggyugtatott. De nem vonja-e ez az oly hízelgő fölsorolás némely kétségbe a szerzőnk eredetiségét?

— Nem hiszem, hogy a l. c. művészi kar czele a tendenciával idézte volna a fölsorolást. De azon már magam is gondolkodtam, hogy D'Annunzio „feminin dekadenciája” hogyan fér meg Strindberg „késcri kiábrándultságával”, vagy hogy Ibsen „arvaszsága” és Gerárdy „halk és mély költőisége” milyen ird-

dalmi koktailt ad azzal „a prousti tisztázatlansággal, balzaci homállyal és flauberti erőszakal”, amelyet a grófnő „az ibseni színpad macskartí vészán Segantini cselével” fest „parlando, diminuendo, crescendo, adagio és cantabile” — kamaramuzsikává!...

— Halandzsa!

— Na látja, ez az! Mégpedig a leghajbókoltabb, a legtalakodóbb és a legtakájjabb fajtából, — amelyre „A szürke ruha” szerzője egyszerűen nem szolgált rá, nincs rá semmi szükség! Ha a kékszemű erdélyi grófnő irdalmi fötanácsosai oly őszinte barátsággal állottak volna „A szürke ruha” színpadi sorsa mellé kezdetül fogva, mint amilyen áradzó lelkesedéssel inkasszárták a premier-est forgó, zengő karneszdíjának tüzes taps- és virágcsövjét, akkor mindenekelőtt azt tanácsolták volna a nagyméltóságú szerzőnőnek, hogy — úlnéven adassa elő a darabját!...

— Hogy átléven nyújtsa be...

— Nem. Már azért sem, mert akkor alig lennénk abban a kellemes helyzetben, hogy ma reggel ily hálás témáról beszélhessünk egymással. In medias res: a grófnő színdarabja ugyanis — nem színdarab! Az operáció lényegén ezzel a rövid, mely és gyors vígással már túl is volnánk, — jódol, vattát, gézt kérek —, kezdődhetik a kötözés. Nem színdarab, de... de komoly, értékes és igen bátor írói munka, ha Strindberghez, Balzachoz, Flauberthez nincs is annyi köze, mint amennyivel műltészei, mint egy torokki megnyasszonyt, oly bőkezűen és színesen földékorálták. Holott, ha mindenáron dekorációt akartak, a meggyőződéstelenység szerzilis és fakó cotillórendjei helyett bátran szívére tűzthették volna az irdalmi vitéség kemény kiscsüstermét, a darab egyetlen új, modern, sőt vakmerő figuráját: a férjét, aki szerelmi nyomorúságában és megálatottságában e darabban oly mélységekbe ereszkedik alá, amelyekben való, meglepő irdalmi jártasságot a konzervatív körökhöz tartozó szerzőnőnek aligha tartották volna a d-bű legmeglepőbb eseménynek akkor, ha a darab szerzője történetesen nem ezekhez a konzervatív körökhöz tartozik! Pedig ez az őszinteség, amellyel egy ilyen férjről tudni mer — egy figura nem az előkelő dilettáns marionettje, de az éjszaka csöndjében pihegve, kinlőden alkotó író élő embere. Az asszony, persze, a leg-

fontosabb volna már csak azért is, mert legközelebb kell, hogy álljon a szerzőhöz, ha egyébrét nem, azért, mert — ő is asszony. Ennek a figurának a passzívítása minden lélegzetvételét, élve eltöltött minden pillanatát kizárólag Gombaszögi Fridának köszönheti, aki a „Különös közjáték” óta a színjátszó művészetnek olyan jeltős ormain jár, amelyekben a levegő s az ég kék színe egy szférikus tisztaságban egyesül egymással. A lelki, vagy mondjuk szerelmi szenvedésnek ebben a belső elvezetésében: a legmagasabbrendű művészi dőlésnek ebben a forró ihleteltségében könny helyett a szeméből is vér szivárog... Bethlen Margitot ez az alakítás a szerző minden hátlájára kötelzi. Hogy aztán az, ami hármuk között — lévén persze egy legszükségesebb harmadik szereplője is a darabnak — történik, az asszony szép és könnyes bánatán s a férfi szűkös tragédiáján kívül egyáltalán nem érdekes, sőt unalmas, vagyis azért nem érdekes és azért unalmas, mert ez a két motívum egy drámányi anyagra még nem elég, — az már automatikusan is értékteljes. „A szürke ruha”-nak, mint — színdarabnak!... Voila...

— Ezt azonban mintha az „Ördög” mondta volna...

— Majd arra is rátérnek, engedelmlemmel. Nem volnék azonban hűséges regisztrátora az eseményeknek, ha elragadtattott bók kísértésében nem nyujtanám még át az olvasónak Törzs Jenő nevére a mandatorálom során. Szerepe csupa csesklő fájdalom, legkínzóbb férfiszepedés, annak is a legnyomorúbb, legörvénylőbb fajtajából. Egyetlen elfojtott síkoltás volt az egész ember, valaki, akit az élet egy asszony elrabolt szerelmén keresztül orvul szíven döfött, s most leszurta, s fájdalomában májában haldokolva, de arcán torz mosollyal miméli mégis, még mindig az életet... Ezt is csak azért, amiért minden egyebet is — az asszonyt csinál... Somlay konzervatív nyugalmával teljesíteni azokat az előföltételeket, amelyekel Nemzeti Színházbeli leendő repertoárja nyilván meg is kötetel majd tőle. S ha a főszereplőkön kívül Bárdi és Eszterházy Ilona neveit is megemlítem még, mint akik a szerzőnk jóvoltából a színpadon megjelentek, úgy ezt semmi esetre sem konvencióból teszem. Mind a ketten igyekezettel és eredményesen vettek részt az ensemble jáékában. Góth pedig, a rendező, lehetségének és fantáziájának legnagyobb melegségével s igen hasznosan állott a darab, s az előadás szolgálatában... Még csak egyet: a grófnő olyan szerény, olyan kedves s szinte félszeg megilletődéssel lépett a taposokra a lámpák alá, hogy a tulajdonos polgári — bérli — nézőtér tizenkilenc kihívásán sem találtam semmi esodálmalvót. Ez a nézőtér részint az áldozatban akart gyönyörködni ugyan (persze az áldozat személyiségre való tekintettel), de ezt a bestidális hajlamát a roppant szimpátiukon megjelenő szerzőnk hamar elfojtatta benne.

Fővárosi Operettszínház

APRILIS 15 Hétfő	RIVIERA EXPRESS
16 Kedd	A bécsi Burgszínház művészeinek vendégjátéka: KARL UND ANNA
17 Szerda	MISS AMERIKA
18 Csütörtök	MISS AMERIKA
19 Péntek	A bécsi Burgszínház művészeinek vendégjátéka: Die Fahrt nach Sorrent
20 Szombat	ZENEBONA
21 Vasárnap	Délután 10 órakor: MISS AMERIKA Este 8 órakor: Az utolsó Verebely-lány

„A szürke ruha“ váltakoznak e héten a

„Különös közjáték“ Vigszínház

„Az ördög“ műsorán

Billér Irén Nagy Endre Salamon Béla Rajna Alice

Budapest szenzációja

a Teréz körúti Színpad műsora

Kezdete: 1/9 Telefon: 265-54

A VILÁG LEGJOBB » MARIONETTE-SZÍNHÁZA « A ROYAL ORFEUM

Kezdete 8 órakor

ÁPRILISI MŰSORÁBAN

Telefon: J. 421-68

S ezzel már itt is a végső — „voilà“ ...

— Tehát: „Az ördög“?
— Hegedüs Gyulának hozott olyan ovációt, amelyet az utóbbi évek során alig egyet-kettőt láttam. Jerizát s talán magát Molnár szokta a gógós és kegyetlen pesti publikum ilyen ünnepeket, ilyen tudáradó szerelemmel ünnepelni néhamapján. — ha ki tudja nyitni szive zslépjait. „Az ördög“ reprize, úgy látszik, ilyen alkalom volt. Alig ugrott ki Hegedüs az ördög nagy fotójából, mint a hirtelen támadt nyári zápor, előbb csöndes, meleg paskolással, aztán orkomszerű felhőszakadással zúgott-zengett hosszú percekig a taps. Hegedüs — a régi, huszonnégy év előtti frankban, mellényben és nyak-kenőben — próbált a háttérben maradni — nem lehetett. S amikor egy lépéssel a rivalda elé lépett, lehajtott fejére, mintha egy fényes, hosszú pálya minden emlékének virágai hullottak volna... A legfrissebben az első fölönás hatott, talán azzal a különbséggel, hogy a Varsányi édes hárfahangja helyett Makay Margit ijedt gerliceturbékolását hallottuk ezúttal. A festő szerepében is új színészt láttunk, Vértést, akit „A különös kőzjáték“ revelált. Ennek a rokonszenves, igazán tehetséges fiatalembernek, akinek alakján a márvány hűvös keménységét, melyben azonban a méz arany tisztaságát és édességét érzem, a Vigszínháznál gyönyörű jövőt jósok. Végre egy fiatal hős, aki nem lazachusból és marcipánból való, de akinek ereiben piros férfivér buzog s tekintetében a nap aránya csillog... Molnár smokignban vállalta csak az ünneplésért rács — oroszlan-részt, de azt a nagy szeretetet, amellyel minden fölönás után a publikum a szívére állta, a frank alatt sem érezhette volna edesbben. Egyébként ma este utazik vissza Berlinbe, mitután darabját, az „Egy, kettő, három!“ című nagy egyfölönásos vígjátékát, amely tudvalevőleg egy Castiglioni-fajta nagy pénzember-ről szól, végleg befejezte. Tiszteletére szombati este nagy bucsustét rendeztek barátai...
— Két új premierről hallunk, a Farkas Imre montecarlói darabjáról és Békefi „filmoperett“-jéről...
— A Békefi-darabról. Jajdalom, közelebbi részletekkel nem szolgálhatok, mert bár fölkerem arra, hogy tájékozotasson a premier előkészületeiről, szórakozott barátunk ezt megemléklmulusztotta. Így hát csak Farkas Imre „Rullett“-jéről szolgálhatok néhány fölvilágosítással, amidőn a szerző az alábbiakban megszólaltatott:

— Darabom címe: „A rulett.“ Egy izgalmas partie Montecarlóban, a casinóban. Hogyan jutott eszembe? Ugy, hogy ott ültem napokig a sarkokdínyon, vártam a barátomat, aki pár nappal később lett „készen“, mint én. És láttam, mennyire izgalmas, színpadra kívánczó, színes dolog egy ilyen jeton-csata... És láttam alakokat, német turistákat, pesti elszáratokat, egy holt királytört szeretőjét, öreg kokottokat, sapát krupierkal, játéktól kipirult arcokat, játékszárt, amelyre vér rőcscent és aková mindenki odátudott kabalából, láttam egy országot, amely kártyavár és kiderült, hogy ez a kártyavár aranyból van, masszív aranyból. És láttam temetőt, ahonét időkint a tengerbe szórják az idegenek csonkjait. A halál után még egy lépés. A sírból a tengerbe. Nem veszik itt sem komolyan a fölívást: „Rien ne va plus!“ Igen, Montecarlót irtam meg, ezt a bűn-leszket, ezt a gigantikus rablótanyát. Ugy utódom, hogy — ohig várom, hogy megfőn őt legyek...
— Ez Mókuci! Sohasem tudja az ember, mikor beszél komolyan. Már éppcn kezdtem megilletődni...
— Azért kell mindig bevárni a végét. Amely egyébként már itt is van...
— Giardánito nélkül?
— O, dehogya is, nem is merném. Szól pediglen egy ifjú pesti bankigazgatóról, nagy

mondain-ról, primadonnák lovagjáról s láncbajnokról, aki a husvéti ünnepeket, rendezett felekezeti körülményekre való tekintettel, természetesen Rómában töltötte, — hol is töltötte volna másutt. S zöldesütrőtökön este oly föltűnő érdéggel vacsorázott, hogy társasága meg is kérdezte tőle, mit jelentsen a különösen bő lakoma. „Holnap nagypéntek van“ — felelte hősünk szinte méltatlankodva — „s én a büjtőt nagyon szigorúan veszem. Amig az — esti esütlag föl nem jön, egy falatot sem eszem...“

* Vasárnapi filharmónikus főpróba. Rítkán hallható művek és egy fiatal magyar szerző bemutatója teszik nevezetessé az utolsó héletli hangversenyt. Haendel Concerto grossója nyitja meg a műsort. Dohnányi a cembalo mellől vezényelt s esikpéfnom szólamvezetését átvette a többi kitűnő szólista: Baré, Danziger és Csuka professzorok. Ezután Beethoven fiatalos lendületű kórusműve: „Tengercsend és szerencés utazás“ következett. Kósa György: „Kincses Adam“ című misztériuma — szövegét Szabolcsi Benze, a kitűnő zenetörténész ugyanaból a XV. századbeli délnémet moralitásból vette, mint Hoffmannsthal a Jedermann — nagyon meleg sikert aratott. Méltán. Öszinte inspirációja, drámai szenvedélytől hevített kompozíciója. Színes zenekari prizma világát a fölött indulatoktól vibráló kórusok sőtét kárpúljára; s az érzelmi élet tikkolt dragaköveit valóságilag egy Szép Ernő simogató kezével csillogtatja meg. De a magán-énekésnökkel halatlan föladata kényszeríti. Sztojanovics Lili szellemes fölfozása, főleg pedig S. Geray Ersei finom izlése és markáns muzikalitása enyhítik a helyzetet. Székelykidy költői előadása s Venczell nemes deklamációja viszont kiemelik az értékes mű igaz bensőségét. Befejezésül Bruckner nagyszabású Te Deumját hallottuk. Az énekesek együttesét itt Bazilidesz Mária csodás altja egészítette ki. (V. M.)

* Vasárnapi hangversenye. Vasárnap a Szekes-fővárosi Zenekar hangversenyt Vaszy Viktor őrletes hangszercselési zenekari szvitjét vezényelte nagy

sikerrel. Ungár Imre, a romantikus lelkületű vak zongorista Schumann- és Chopin-művek eljátszásával kellett mélyebb hatást, míg Jusztus György szerző estjén mint ügyeskező, formabiztos komponista mutatkozott be. Mind a hárman meleg ünneplésben részesültek.

* Uj Napoleon-darab főpróbjája lesz ma Párisban. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A Comédie Française-ban hétfőn új Napoleon-darabnak lesz a főpróbjája. A darab szerzője Bernarde Zimmer francia író. A színdarab Szent Heléna szigetén játszódik és egyik nem utolsó érdekessége, hogy egyetlen nő szereplője sincs. Zimmer drámájának „Szegény Napoleon“ a címe és a szándékolt, szenvedő, reumás és rákkelte, mindenféle testi és lelki szenvedéstől megkínzott császár története színpadra.

* Beszűntették a német filmgyártást. Teljes tanárestalanságában a négy legnagyobb német filmgyár — félbehagyta minden munkáját és egyik-másik legtöbb alkalmazottját elbocsátta. A beszélőfilmek francia- és angolországi terhodítása megfosztotta a német gyártást jövő évi exportlehetőségétől és a német gyárosok csak két eshetőség közt választhatnak; vagy áttérnek maguk is a zaj-filmrendszerre, vagy csak nagyszabású néma filmeket állítanak elő. Az ugynevezett normálfilmek sorozatos bukása is abba az irányba tereli a nagy német producereket, hogy különleges, egészen művészi irányba fejlesztve gyártásukat, az egységis erejével szálljanak szembe az amerikai hangos film mechanikus vonzeréjével. Az utolsó hónapok eseményei zserint ez a helyes; az „Elza kisasszony“ című európai néma film Newyorkban igen nagy siker volt. Még ennél is meglepőbb a „Robinsonok szigete“ című német kép karrierje. Ebben a filmben egy tizenhétéves leány és sok iskolásfiú játszik és anélkül, hogy neki vagy koedukációs kérdéseket értenne, egyedül témája és rendezése újszerűségével halatlan érdeklődést kelt. Verne „Sándor Mátyás“ — és Molnár „Pál utcai fiúk“ — ja után az első olyan film, amely (moha kimondottan ifjúsági tárgyú) minden embert megkap. A film főszereplője Ilse Stohrawa, ugyanaz az orosz kislány, aki a „Revolte in Erziehungsheim“ primadonnája volt.

„Nyomorékká vert“ — kiáltotta Kola Richard válópörének szenzációs tárgyalásán és kezeit összekulcsolva könyörgött a bírónak, hogy hamarosan válassza el feleségétől, „My“-tól, aki miatt 18 kilót fogyott

Bécs, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) Bécs legszenzációsabb válópörének két szereplőjét, Kola Richardot, a híres bankárt és a feleségét, akit „My“-nek becéznek, mindenki ismeri Bécsben. A pör első tárgyalásán, szombaton délután a férj és a feleség személyesen vettek részt és gyűlölködve fixirozták egymást.

Dr. Haas, Kola ügyvédje így adta elő a bankár házasságának történetét:

— Az asszony valósággal beugratta Kola házasságába. A nővér elmondta neki, hogy Emília revolvért vásárolt és ügyfilkos lesz, ha nem veszi feleségül. Egy napon ezzel lepte meg: „Ménke gyermekes!“ Ez a gyermek két év óta sem született meg!

Spiritizista szénszók szellemzavarával is igyekeztek Kola a házasságra rávenni

és amikor 1928 februárjában az Industriebank nagy püre az idegét erősen próbára tette, feleségül vette magát. Eitől kezdve pokollá változott Kola élete. Az asszony „detektívekkel figyeltette, otthon és a nyíltonosság előtt szegénytelen boltrányokat rendezett, elrabolta nyugalmát, úgy, hogy

Kola 18 kilót fogyott

és súlyos gyomorbetegséget kapott. Egy szép napon, amikor felesége hálószobájába lépett, olyan pofont kapott, hogy majdnem megszökött és nyomban szanatóriumba vonult, hogy földült idegét kezeltesse.

Koláné ügyvédje, dr. Rochlitzer, a következőket válaszolta:

— Kola zállat anyagi viszonyok között volt már, amikor az asszony részvétele fölsegült ment hozzá, de Kola nem nemes indokokból vette őt feleségül, hanem azért, mert

számított 250.000 svájci frank hozományára.

Emilia asszony az önző célokat látva, meg is akart vele szakítani minden érintkezést. A szénszókot Kola rendezte, mint meggyőződéses spiritizista, a bőséges ebédek után, amelyeket az asszony adott a saját költségére. Egy ilyen szénszón Kola azt mondta a médiummal, hogy

egy másik életben már házások voltak, gyermekük is volt és Kola elhalt anyja kívánja, hogy újra megházasodjanak.

Más alkalommal Kola egy kutyá szellemét idéte a házasság érdekében, csak azt nem tudta eldönteni, hogy a kutyá beszéljen, vagy ugasson-e. A nagy pofon csak ártatlan tegyné volt, amelyet Kola azért kapott, mert éppcn akkor jött egy randevu a legártatlanabb arccal a felesége szobájába.

Az első tanu, egy orvos, igazolta, hogy a pofon folytán Kola jól-és idegbejött kapott, amely hosszú szanatóriumi kezelés után is nehezen javult. Az asszony ügyvédje erre azt kérdezte, hogy a Kola-bankház bukását is ez a pofon okozta?

Nyomorékká vert! — kiáltotta Kola

és kezeit összekulcsolva, arra kérte a bírót, hogy rövid terminust tűzzön ki az új tárgyalásra.

Ha egyszer látta, többször is megnézi a »Diákszerelme«

szenzációs operett ragyogó előadását a Király-Színházban

AZ UJ SZINHÁZ

szenzációs reprize szerdán, 17-én és a következő napokon

Bródy Sándor háborus drámája Lyon Lea

Főszereplők: Gerő Erzs, a Dybuk hősnője, Harsányi R., Lengyel V.

Pénteken

75-ödször

az Andrassy-uti Színház híres műsora!

„A holt alapítványok devalválódnak, az élő és érző szívek soha!”

— mondotta vasárnap Rott püspök, Rákosi Jenő utóda a Zsófia Gyermekszanatórium kormányzóelnöki székében

(A Reggel tudósítójától.) Pényes külsőségek közepette vasárnap iktatták be a Zsófia Gyermekszanatórium kormányzóelnöki méltóságába Rott Nándor veszmérei püspököt. **Óvári Ferenc** elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Rákosi Jenőről, akiről **Lord Rothermere** megállapította, hogy a világ három legjobb újságvégzőjének egyike volt. Javaslotta, hogy Rott Nándort válásszák meg Rákosi Jenő utódaul. A választás után hölgybizottság kísérte a püspököt a terembe, ahol előbb **Óvári** elnök, azután **Rákosi Szidi** köszöntött. **Pékó-Szandner Aladár, Sándor László, Lichtenberg Kornél, Körmeny-Ekes** főispán, **Rottenbiller** államtitkár, **Paréll** tanácsnok, **Semscu Aladár** és **Sziklai János** úrvölgyése után **Rott püspök** megtartotta székfoglaló beszédét:

— Mindenkit kielégíteni ugyan nem lehet és akrit nem elégteltet ki, az esetleg támad, vagy kritizál, de a mi erős és elszánt akarunk, hogy **üzletlen terelkenységünkkel és igazságos jóakaróvalk szepitlen palizával meggyünk a küszöbtele** és minden támadás le fog pattanni.

Azon leszünk, hogy amit a társadalom ennek az egyesületnek nyújt, az az utolsó pillérig a gyermekek javára szolgáljon.

Nekünk nincsenek holt nagy alapítványaink, amek

lyek kamataiból élhetünk, nekünk csak élő és érző szívek vannak, ezek kamataiból akarunk élni, ezek a legjobb alapítványok, mert ezek kiállnak minden időt és minden devalválót.

A holt alapítványok devalválódnak, az élő és érző szívek soha.

Egy akarunk munkálkodni, amint azt a nagy elő, a gyermekek testi és lelki életé megkívánja. Ebben kérünk támogatást minden jóakarótól embertől. Szegények vagyunk, de méltóságosan akarunk viselni szegénységünket és becsületet öntudattal akarunk élni gyermekeinknek.

Ezután **Nagy Emília**, a volt igazságügy-miniszter felesége olvasta föl **Nagy Emil emlékezőcsét Rákosi Jenőről**, mivel férjét gyöngékedése akadályozta a megjelenésben. Egy angol mondás szerint megörögedni annyira, mint képtelenné válni valaminek új eszme befogadására. E szerint a meghatározás szerint **Rákosi Jenő** **születésén fiatal maradt halála percéig**, mert fanatikus lelkesedéssel tette magáévá **Rothermere** revíziós gondolatát, amelyet a mostani nemzedéknek fántoríthatatlannal kell képviselnie. Végül **Süle Antal** szerkesztő méltatta **Lord Rothermere** érdemeit és indítványt tett, hogy az ünnepi közgyűlés közönsége a lordot.

Hat ló indul a Rákosi-díjban Eaton Rock és Kikerics összpontosul a bizalom

(A Reggel tudósítójától.) Az Urlovások Szövetekezete szerdán kezdte Megyeren a szezonot. A megnyitónapon futják a nagymultu

Rákosi-díjat,

amelyben hat ló fog starthoz állni. **Kikerics** (Orosz szász), **Eaton Rock** (Csernovits), **Aranybogár** (Csató), **Mac Donald** (Sircsala), **Klárka** (Esch II.), **Antica** (Huflesz). A befutésenk bar accident **Kikerics** győzelmét és **Aranybogár** jó szereplését várják.

Sáfár nyerte Hunyad és Traümer ellen Bécsben a Przewslw-handicapot

Wien, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kezdődött Bécsben a galoppeszezon. A megnyitónapon futottak a nagy előrefogadási handicapot, amely a várakozásnak megfelelően folyt le. A tőlünk exportált

Sáfár, mint nagy favorit győzött.

A Wenckheim-istálló **Pilykése**, amelynek lovaglására Schejbal fölutazott, helyezetlenül futott. A megnyitónapon a versenypályán nagy tobulatizófogadások voltak, mert a könyvszezon a pályára még sem kapták meg licenccüket a Jockey-Clubtól.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Luckey strike, 2. Pelido, 3. Vlaslo, Tot.: 10:26, 16, 13, 14.
- II. futam: 1. Peridex, 2. Ariane, Tot.: 10:29, 30, 38, *
- III. futam: 1. Marathon II, 2. Pingpong, 3. Liltushcka, Tot.: 10:35, 24, 13, 14.
- IV. futam: 1. Sáfár, 2. Hunyad, 3. Traümer, Tot.: 10:16, 13, 28, 15.
- V. futam: 1. Novillero, 2. Horynir, Tot.: 10:13, 12, 20.
- VI. futam: 1. Kinoprinz, 2. Przewslw, 3. Gallione, Tot.: 10:57, 26, 16.

Diskvalifikálás, holtverseny, sorozatos favoritgyőzelem a vasárnapi versenyeken

Az áprilisi handicap befutója: I. Bizalom. II. Hogy volt, III. Súlyom

(A Reggel tudósítójától.) A Lovaregylet vasárnapi versenyeit szívfőt esőben futották. A nap főversenyét a szombatot futott és hivatalból diskvalifikált

Bizalom nyerte meg

Hogy volt és Súlyom ellen, de győzelméhez a szerencse is hozzásegődött, mert a rivális és favoritként Cipou rosszul került el a géptől. Az első futamban biztosan nyert **Baladint pályaválasztás** című diskvalifikáltak. Vasárnap mutatkoztak be **Bandi II.** és könnyű győzelmé a Dreher-istálló színecské hozta meg az idei első győzelmet. Az utolsó futamban a startnál hosszokat vesztett **Ez az!** holtversenyben ért el Aporral a célt.

A nap részletes eredménye:

- I. futam: 1. Pihan (2:1) Balog, 2. Somogy (3) Tass, 3. Numa Pompilius (4) Hnber, Fm.: Baladín, Niké, Bokros, In, Gb, Tot.: 10:19, 21, 17.
- II. futam: 1. Bandi II. (3) Gutai, 2. Mavriki (4) Balog, 3. Kardos (3) Farsch, 3h, Esh, Tot.: 10:13.
- III. futam: 1. Bizalom (3) Gyúlys B, 2. Hogy volt (8) Balog, 3. Súlyom (4) Gutai, Fm.: Tatrauz, Fenegezy, Odahaza, Radio, Parodia, Cipou, Szamos.
- IV. futam: 1. Pihan, Szamos, Radio rosszul kerülnek el a géptől. Parodia vezet, mellette Súlyom, Hogy volt, Bizalom a sorrend. A fav után a két eszmóba összeveződött mezony élere Bizalom kerül, amely mint biztos nyertő igyekszik a cél tele, az utolsó métereken Hogy volt beéri Súlyomot és a harmadik helyre utasítja. Parodia negyedik, Fenegezy ötödik, Odahaza hatodik, Tatrauz hetedik, Cipou nyolcadik, Porto kilencedik, Szamos tizedik, Radio utolsó. Ekvatális kvóták: 35 Cipou, 17 Fenegezy.

94 Súlyom, 98 Radio, 101 Hogy volt, 128 Odahaza, 176 Parodia, 213 Porto, 228 Tatrauz, 219 Szamos.

IV. futam: 1. Lavarone (15) Péter, 2. Annad (12) Klimesha, 3. Ozei (1) Lynch, Fm.: Da capo, Divo, Paprikas, Baekfisch, 3h, neh, Tot.: 10:25, 16, 36, 22.

Bekül Da capo, kívül az összevisszatölti Ozei vezetnek. A fav után kívül Lavarone for élere és könnyű nyer. A második helyet az utolsó pillanatokban Annad biztosítja magának a szerencsésen versenyt futott Ozei előtt.

V. futam: 1. Sisakos (3) Esch II, 2. Little lassie (4) Klimesha, 3. Öreg Akazoz (3) Dósal, 3h, 3h, Tot.: 10:12.

Öreg Akazoz és Sisakos fel-fel mellőlt mennek, majd Sisakos áll az élre és pályaválasztó nyer. A fav után Little lassie elhagyja Öreg Akazozt.

VI. futam: 1. Ez az! (8:30) Esch és Apor (6) Fodor, 2. Varázsló (6) Dósal, Fm.: Salyvia, Predikato, Koma, Szeretón, (Holtverseny) 3h, Tot.: 10:8 Ez az!, 19:6 Apor, Helyre: 10:14, 24, 28.

Ez az! több hosszát veszít, Salyvia vezet. Az elmaradt favorit az egyesésben esztakozik, de sokat kivesz magából s csak nehezen tud holtversenyt kiesikarni Aportól. Varázsló győzve harmadik.

Ügétőversenyek

Vasárnap délelőt az ügétő küsszámú közönségének győzge sportban volt része. A két háromvegy versenyt nagynehezen tudták összehozni, a **kettesfogatu verseny pedig ismét elmaradt**, miután a kimagasz propozícióelőnyt élvező **Öskös—Osbító**-fogat ellen most sem akadt fogat, amely kiálljon.

A versenyek részletes eredménye:

- I. futam: 1. Sybilla, 2. Avanti D, 3. Dodo, Tot.: 10:19; olasz: 10:23.
- II. futam: 1. Cserkés, 2. Leona, 3. Fenelon, Tot.: 10:14, 11, 18, 14; olasz: 10:32.
- III. futam: 1. Scgils, 2. Hortobágy, 3. Ajax, Tot.: 10:23; olasz: 10:32.
- IV. futam: 1. Dalloslany, 2. Guszti, 3. Öskös, Tot.: 10:36, 16, 17, 28; olasz: 10:54.
- V. futam: 1. Baba, 2. Miss Franciska, 3. Uranak, Tot.: 10:33, 14, 11; olasz: 10:52.
- VI. futam: 1. Gurlog, 2. Reezozze, 3. Makvirar, Tot.: 10:31, 16, 28, 82; olasz: 10:54.
- VII. futam: Indulók hiányában elmaradt.

Választhat!

Legújabb fiatalok kedvi cipő: 10. 12. 50

Fehér és színes vászon cipők: 9. 50

Fehér vászon tenisz cipők: Crepp gummi talppal: női 8. 50 férfi 9. 50

Női kivágotl divat cipők: 22.

Női divat pántos cipők: 19. 50

Fehér tenisz zokni 1. 90

KIGÓBŐR DIVATCIPIŐK ERDEJETI PÁRISI FORMÁK

RAKÓCZI-ÚT 6. ERZSÉBET-KRT. 20.

Del-Ála

FIÓKOK: CEGLÉD • ESZTERGOM • GYŐR • KAPOSVÁR • KECSKEMÉT • NAGYKÖRÖS • PÉCS • SZEGED • SZÉKESFEHÉRVÁR • SZOMBATHELY •

Ujtátrafüred-Magas Tátra
Dr. Szontagh Palace-Szanatorium
Egész éven át izomben.

PAPAGAJ 33 Erzsébet-kört

Sláger műsor:
MIA & GERTI TWIN
ARGENTINO? EDITH DENISS
COLESTINA & COMES
stb. 22 előrendű remek szám

AUTÓ ÉS MOTOR

A tömeges balesetek ellenére is értékes sportsikere volt a TTC vasárnapi Budapest—Debrecen—Budapest futárversenyének

113 induló közül 80 érkezett célba

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel 6 órakor 113 motorkerékpáros állott starthoz a ceglédi országút 13-as kilométerkövénél, hogy nekivájon a Terézvárosi Torna Club által rendezett megbízhatósági futárverseny Budapest—Szolnok—Debrecen—Szolnok—Budapest 433 kilométer távolságra utcolalának. Az indulók nagyrészt versenyeken eddig még nem szerepelt motorkerékpárosok tették ki és miután a verseny előírása meglehetősen komoly teljesítményt rótt a versenyzőkre, talán ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy a kezdő motorosok közül többen

súlyos és kevésbé súlyos bukásokkal fizettek vállalkozásukért.

A legnagyobb hőskességet az egyetlen hölgyversenyző, Lühsdorff Ferencné tanúsította, aki számtalan bukással és összezuhanással sem akarta feladni a versenyt mindaddig, amíg a kimerültségtől

gépéről le nem szédült.

Lühsdorfnét kisebb sérüléseivel kórházba szállították. A 113 induló közül végeredményben 80-an érkeztek célba, 33-an részben bukások, részben motor- és gumidefektusok következtében járulékosan a versenyt. Két óra után elsőnek Meggyessy Zoltán érkezett Morgan szeikkarjával a cél — elé, a célba azonban csak jóval később jutott be, hogy tal ne lépje az előírt maximumás átlagssebességet. Meggyessy után Tóth István (Rudge), Ifj. Hóra Nándor (Rudge), báró Sternegg Ferenc (Harley Davidson) érkeztek be, majd őket követte a két Indian-os, Gere Antal és Kövy János, akik két oldalkocsikategória győzelmén osztoz-

kodtak. A kiskategóriában elsőnek Kiss László (Puch) érkezett be, gyorsaságán kívül pontszámereedményre is biztosította számára a 175 kem-es kategória győzelmét.

Debrecenből nyolcan indultak, ezek az utvonalat megfordítva tértek meg — tehát Debrecenbe startolt és célba. Ezek közül kiemelkedő eredményt ért el Belházy Károly (Radeo), aki a 250 kem-es csoport győzelmét szerezte meg. A versenyfotóriporterből versenyzővé változott Radicke Helmuth (Ariel) az 500 kem-en fölül csoportban győzött, míg az 500 kem-es csoportban tömeggyőzelem volt, itt ugyanis nem kevesebb, mint hét versenyző érte el a maximális pontszámot, tehát mindannyian győztesek lettek. A 350 kem. szülőcsoportot Bánya János (F. N.), a 350-es oldalkocsikategóriát Magyar Viktor (Veloette) nyerte. A clubteamek győzelmét a Magyar Atletikai Club II. számú csapata (Horchler Frigyes, BMW, Székely László, Puch, Baballa István, BSA) szerezte meg, míg a gyári teamgyőztes a Dorman-csapat (Weisz Jenő, Havas László, Kötő Ferenc, valamint a Dorman-gépek) lett. A rendezés sikeres munkáját Fűtér László, Seregi Alfréd, Koppensztein Benő és Havas György állott elismerés.

Részletes eredmények:

Szülő motorkerékpárok:

175 kem-ig: 1. Kiss László (Puch) 82 pont, 2. Kiss Béla (James) 72,5 pont, 3. Stern Endre (Puch) 62,5 pont, 4. Balog Miklós (A. K. D.) 40 pont.
250 kem-ig: 1. Belházy Károly (Radeo) 81 pont, 2. Kandelka Ferenc (D. K. W.) 80,5 pont, 3. Baranyai István (Puch) 60 pont, 4. Fröhlich Sándor (Puch) 59,5 pont.
350 kem-ig: 1. Bánya János (F. N.) 82,5 pont, 2. Kiss Imre (Veloette) 81,5 pont, 3. Kovács Ferenc (Dorman) 81 pont, 4. Weisz Jenő (Dorman) 81,5 pont.

500 kem-ig: A maximális pontszámmal első (82,5 pont): Tóth István (Rudge), Ifj. Hóra Nándor (Rudge), Baboz Béla (Ariel), Farkas Dénes (Diamant), Székely László (Puch), Kilsits József (B. S. A.), Burgardt István (Panthee), 2. Horchler Frigyes (B. M. W.) 81,5 pont, 3. Müller Tibor (Gillet) 81 pont, 4. Pausch Ferenc (Radeo) 80,5 pont.

* TTC országos futárversenye *

Tóth István maximális pontszámmal

RUDGE

motorkerékpáron az 500 kem. kategóriában

győztes

Ifj. Hóra Nándor maximális pontszámmal

RUDGE

motorkerékpáron (500 kem)

győztes

Ahol a Rudge indul, győz!

Vezérképviselőt:

Bruck Nándor és Fia, Jókai-utca 21

500 kem-en fölül: 1. Radicke Helmuth (Ariel) 82,5 pont, 2. Gere László (Indian) 80,5 pont, 3. Hergár Emil (New Henley) 78,5 pont.

Oldalkocsis motorkerékpárok:

350 kem-ig: 1. Magyar Sándor (Veloette) 51,5 pont, 2. Pálinkás Pál (Zenith) 49,5 pont.
600 kem-ig: Kövy János (Indian) 81,5 pont, 2. Kunz Richárd (D. Rad) 81 pont, 3. Wittenberg József (Sunbeam) 79,5 pont, 4. Kizler Gyula (B. S. A.) 79 pont.
600 kem-en fölül: 1. Gere Antal (Indian) 81,5 pont, 2. Báró Sternegg Ferenc (Harley) 82,5 pont, 3. Hóra Géza (René Gillet) 81,5 pont.

Cyclecarok:

1. Meggyessy Zoltán (Morgan) motorverben a maximum (82,5) pontszámmal.

Club-teamek:

1. MAC II. csapat: Horchler Frigyes (BMW), Székely László (Puch) és Baballa István (BSA) 241,5 pont, 2. TTC III. csapat: Gere Antal (Indian), Sándor Tibor (Indian) és Magyar Sándor (Veloette) 219 pont, 3. TTC II. csapat: Kiss Béla (James), Tóth István (Rudge) és Baranyai István (Puch) 200 pont.

Gyári teamek:

1. Dorman-csapat: Weisz Jenő, Havas László, Kötő Ferenc 241,5 pont, 2. Veloette-csapat: Kremin József, Hümmel Endre, Kiss Imre 225,5 pont.

Megbízhatóság mindenekelőtt. Az NSU gyárnak ez a régi jelvénye jut az eszünkbe, ha az új 500 cm-es hengerűrtartalmú NSU-motórt megtekintjük. A gép teljesen modern vonalazást mutat és a jól ismert 500 cm-es formamodell kisírtívet mutat. Az NSU-motorkerékpár összes típusai, 200, 250, 300, 350 cm-es henger és sportgépek a vezérképviselőnk, Pneuomatik Árusító Részvénytársaság, VI. Andrássy-ut 27. sz. alatti rakтарыól azonnal kaphatók.

A TTC országos megbízhatósági futárversenyén

mint minden ezévi motorkerékpárversenyen

ismét

LARDOLINE RICIT

motorolaj

az

abszolút győztes!

Minden automobil- és motorkerékpármárkához megtalálja a kocsijának megfelelő típusú Lardoline Ricit motorolajat

Valamennyi Lardoline Ricit motorolajjal győzött!

Kapható mindenütt!

Szülő motorkerékpárok

Győztes: Kiss László (Puch)
Győztes: Belházy Károly (Radeo)
Győztes: Tóth István (Rudge)
Győztes: Ifj. Hóra Nándor (Rudge)
Győztes: Farkas Dénes (Diamant)
Győztes: Kilsits József (B. S. A.)
Győztes: Radicke Helmuth (Ariel)

Oldalkocsis motorkerékpárok

Győztes: Magyar Sándor (Veloette)
Győztes: Gere Antal (Indian)

Cyclecarok

Győztes: Meggyessy Zoltán (Morgan)
Helyezett: Br. Sternegg Ferenc (Harley Davidson)
Helyezett: Horchler Frigyes (D. K. W.)
Helyezett: Hergár Emil (New Henley)
Helyezett: Baranyai István (Puch)
Helyezett: Stern Endre (Puch)
Helyezett: Pálinkás Pál (Zenith)
Helyezett: Kandelka Ferenc (D. K. W.)

TTC megbízhatósági futárversenye

Kövy János

Indian

motorkerékpáron a 600 kem-es oldalkocsis kategóriában

győztes

Gere Antal

Indian

motorkerékpáron a 600 kem-en fölül oldalkocsis kategóriában

győztes

Gere László

Indian

motorkerékpáron az 500 kem-en fölül kategóriában

második

Vezérképviselőt:

ROTHOLCZ FRIGYES, BUDAPEST, VI. Andrássy-ut 62. Tel.: Aut. 128-29

KÖZGAZDASÁG

Szegények vagyunk, de gazdag városban élünk!

(A Reggel tudósítójától.) Budapest székes-főváros malesztendel zárószámása szívetvidító, de egyszerűen elszomorító olvasmány. Szívetvidító azért, mert, hogy a régi közmondást variáljuk, jól esik elmondani:

Szegények vagyunk, de gazdag városban élünk!

A főváros a múltévi zárószámadás adatai szerint nemcsak hogy száz százalékig valorizálta a vagyonát, hanem ezen túl körülbelül tizenöt százalékkal növelte az értékét. A háború előtt, 1914-ben a községi vagyon nem egészen 572 millió pengőre rugott, ma ennek a vagyonnak az értéke, óvatos becslés szerint, több mint 646 millió pengőt tesz ki. De a városi főszámvévo becslésbe alighanem hiba eszszhatott be, egyébként ő maga is mondja, hogy feltétlenül szükség van új becslésre, amely kétségtelesen sokkal nagyobb összeget fog kimutatni.

A főváros vagyona feltétlenül kell, hogy háromnegyedmilliarra rugjon, ami majdnem ötven százalékos valorizációnak felel meg.

S ez, valljuk be, jölesó érzés! Annál rosszabbul esik ennek a megnövekedett vagyonnak a költéseit viselni. Mert a főváros vagyona egészen különös természetű. *Mennél gazdagabb a város, annál többet kell költeni erre a vagyonra* — a pesti polgár zsebéből. S e kiadások növekedése a vagyon szaporodásánál sokkal rohamosabb tempóban halad előre. A háború előtt, a városi költségvetés százuillió pengő körül forgott s az 1913. évi zárszámadás még négy s egynegyedmillió pengő deficitet záruit. Pedig nem lehet mondani, hogy akkor szegényebbek lettünk volna, mint ma vagyunk. A háború első éve meglepetésszerűen félmillió pengőnél nagyobb fölösleget hozott, de aztán következett öt sovány esztendő, 1915-től 1919-ig, egyre növekvő hiányokkal, amelyek összesen körülbelül ötvenmillió pengő érték el. Ekkor fordult meg a szária s ez évtől kezdve a főváros zárszámadásai kivétel nélkül fölösleggel végződnek. Az első fölösleggel záruit zárszámadási évben ez a surplus nem tett ki többet, mint nem egészen kétmillió pengőt, az első számalási évben már huszonhárommillió pengőre emelkedett. 1926-ban több mint tizenkétmillió pengőt tett ki s még az elmúlt esztendőben is meghaladta a hétmilliót. Az elmúlt kilenc év alatt, 1920-tól 1929-ig a főváros fölöslegei 63 millió pengőt meghaladó összegre rugtak. Nem valószínű, hogy a folyó költségvetési év sokkal gyöngébb bevételi eredménnyel záruiljon s így bátran számoltunk azzal, hogy

a béke első évtizede kereken hetvenmillió fölösleget jelentett Budapest székesfővárosnak.

Oh, ahol a lakosság igen rövid konjunkturális időket leszámítva, e tíz esztendő alatt tulnyomóan gondokkal és nehézségekkel küzdött, ez a pénzügyi politika a legjobb akaratul sem mondható sem előrelátónak, sem demokratikusnak. A fölöslegek forrása ugyanis elsősorban a lakosság egyre fokozódó megterhelése. A főváros bevételeinek legnagyobb részét a polgárok szolgáltatják, adók, fogyasztási adók, illetékek s egyéb nyílt és barkolt szolgáltatások alakjában. Ha mármost a város egykori és mai bevételeit összevetjük, akkor azt látjuk, hogy a bevételekből egy polgárra fejkvóta gyaránt 1913-ban, a legutolsó teljes békeévben 111

pengő esett, az infláció éveiben ez a fejkvóta fokozatosan leszállott 17 pengőre, 1925-ben, a számalás letpontján már 128 pengőre emelkedett s az elmúlt évben, amelynek zárószámadásai előttünk fekszenek, 240 pengőt tett ki. Ami más szóval annyit jelent, hogy tekintve, hogy a város jövedelmeinek legnagyobb része az adófizető polgár zsebéből származik át a város pénztárába,

a pesti polgár megterhelése a város számlájának a javára több mint 100%-kal súlyosabb ma, mint volt a béke utolsó esztendőjében.

S ha még ehhez számbavesszük a jövedelmek és a pénz vásárlóerejének csökkenését, ez a megterhelés súlyban és erőben háromszor olyan nehéz, mint volt az, amelyet valaha viseltünk. Rendjén van ez vajjon? Van-e férfi a pesti városházán, aki erre a kérdésre feltétlenül igennel merne válaszolni?

A pesti polgár ma pontosan két és félszer annyi hivatalnokot kénytelen eltartani, mint husz évvel ezelőtt.

A fővárosnak 1910-ben 10.000 alkalmazottja volt, ma kerekszámban 25.000 ember áll a város szolgálatában. Ez százötvenszázalékos szaporulatnak felel meg, holott a város lakossága ugyanezen idő alatt csak tíz százalékkal gyarápodott. S ebben a szaporulatban az a furesa,

hogy míg a tanügyi alkalmazottak száma 75%-kal emelkedett, a közigazgatási hivatalnokoké 60%-kal, míg a népjóléti alkalmazottak száma nem emelkedett erősebben, mint 114-ről 237-re s a városnak ma csupán 140-nél több tüzoltója van, mint 1910-ben, addig az üzemek munkásainak és tisztviselőinek a száma gigantikus mértékben nőtt s 385-ről majd hat-czerre ugrott. Az ember esodálkozva kérdi, meddig még? A fölöslegekkel való gazdálkodásnak, a polgárság megterhelésének van ezenkívül egy rendkívül veszedelmes és erősen demoralizáló hatása: a fölfokozott adókat s illetékeket leszállítani hasonlíthatatlanul nehezebb, mint fölemelni őket. A mai városi alkotmány viszont nem nyújt arra módot, hogy a nagy tömegek befolyása a városi gazdálkodásra és üzemekre erősen érvényesüljön. Mi ennek a vége? A lakosság elfordul a saját városától. Nem törődik vele, közömbös iránta, abban a tudatban, hogy ott nem az ő érdekeit védik, nem az ő javára gazdálkodnak. Már most is jelentkeznek ennek a meghasonlásnak első nyomai. A másik még veszedelmesebb hatása az, hogy

fölöslegek pénzpocekolására esábitanak.

Ugyanaz a főváros, amely a kistakásos bérházak építésére egy évben csupán 291.383 pengőt, anyja-és csecsemőbédelmre 120.000 pengőt, a munkanélküliek segítésére 200.000 pengőt fordított, költségvetése fölöslegének javát, több mint öt millió pengőt arra költöit, hogy a Fővárosi Takarékszerzőtársaság részvénytöbbségét megszerezze és a kátyuba jutott Várapénztár alapítékjéit fölemelje. Ha nincs fölösleg, merre volna-e a Tanács e két kinos pénzügyi tranzakciót valaha is indítványozni?

Eréiyes mozgalmak indultak még a tőzsdei helyzet megjavítására

A tőzsdei érdekképviseletek végre a cselekvés terére lépnek

(A Reggel tudósítójától.) Hosszu idő óta a budapesti tőzsde kérdéseai szinte ki voltak kapcsolva a közgazdaság aktuális kérdéseit közül. Hogy képletesen beszéljünk, számalat hintettek a tőzsdepalata elé, nehogy a beteget megzavarja az élet lármája. E hét évben azonban, váratlanul, az élniakarás jelei mutatkoztak a már elhalti készülő tőzsdében. Mozgalmak indultak meg minden irányban, tanácskozások kezdődtek itt is, ott is, mintha valami esodálatos ösztön szallta volna, hogy a végleges leronulás megállapítására most már tenni, cselekedni kell valamit. Az egyik helyen

a bankárok és értékpapirkereskedők egyesü-

letének választmánya kezdett tanácskozássa

s nagy érdeklődéssel fordult az egyesület újonnan választott társelnökének, Krausz Stmannak széklőgláló beszede elé, míg a másik helyen, a magánbankárok csoportjának legszámtottevőbb tagjai gyülekeztek, hogy friss akéit kezdjenek a tőzsde érdekében. A bankárok tanácskozássa, úgy látszik,

nem vezetett végleges eredményekre

s még nem forrott ki, hogy vajjon egy új szervezet létesítésével akarnak-e a helyzeten segíteni, avagy

FENYVES

Calvin-tér 7

Finom öltönykelmék igen jutányosan!

Kamgarn tiszta gyapjuminőségű öltönykelméket egy nagyon előnyös vétel folytán, amíg ezen készlet tart, méterenként

18.50 és 24.—

pengős áron árusítunk

Csak egy napon! Pénteken, e hó 19-én

Fiu és leányka **tavaszi angol kabátok**

végig bélelve, kitünő kelmékből

3 évesnek **13.—** pengő

Nagyságonként 1.— pengő emelkedés

Leánykaruhák

nagyon jó eponge vászonból, gyönyörűen disztive

3 évesnek **1.90** pengő

Nagyságonként 30 fillér emelkedés

A péntekig beérkező vidéki megrendeléseket a fenti áron szállítjuk!

LEGHAMARABB
VAN KIFIZETVE
DE
LECTOVÁBB
TART
A
Dorco cipő
HA
RAJTA A Dorco VÉDJEGY,
MERT KÜLTÖNBEN UTÁNZAT!

csak konkrét üzleti törekvések számára akarják erőiket tömöríteni.

A Bankárok és Értékpapírkereskedők Egyesületében sem forrottak ki még végleges elhatározások, de az elnöki székfoglalóbeszédnek sikerült megjelölni azokat az évi szempontokat, amelyekre követni kell a siker érdekében. Helyesen állapította meg mindenképp ezt a beszéd, hogy a szinte kétségbeesésig szomorú helyzetben a javulás közegetlen lehet kell már látni abban is, hogy az összes érdekek

végre megegyeznek a cselekvés szükséges-ségében

s abban, hogy a tőzsdét ki kell emelni dermedt állapotából. Ez ma már — amint a beszéd hangsúlyozta —

nem is elsősorban bankárok és értékpapírkereskedők érdeke, hanem a közönségé és az egész magyar közgazdaságé.

A dolgok már odáig fajultak, hogy lelkiismeretlenség volna a vezetők részéről tovább is tétlenül nézni a helyzetet anélkül, hogy irányt mutatnának. A tőzsde ma már egyáltalán nem funkcionál rendeltetésének megfelelő módon,

nem mutatja az igazi értékeket.

Még semmiivel sem igazolható, hogy ami néhány héttel ezelőtt is már helytelenül ért eszün szavakat, azt ma e szavaknak is csak egyfajta értéken értékelik. Rendet kell tehát teremteni az egész vonalon s a rendszeretésnek első eszköze olyan propagandistikus tevékenység megkezdése, amely a közönséget helyesen és kellő időben tájékoztatja a vállalatok prosperitásáról. A magyar vállalatok nagy része jól prosperál, rezerváikat megerősíteték, dividendákat emeltek, de a közönség nem tud a vállalatok helyzetében beállott kedvező változásokról s senki sincs, aki idejében fölvilá-

gosítaná.

A propaganda széles mederben való megindítása tehát az a föltétel, amelyet tőzsdénk érdekében meg kell szervezni

egy belföldön, mint a külföld felé. Ezek nagyjában azok a gondolatok, amelyeket Krausz Simon, a bankárok és értékpapírkereskedők egyhangú helyeslése mellett kifejtett, hivatkozva azokra az eredményekre, amelyeket a francia, angol és amerikai tőzsdéi érdekeltségűek a publikum helyes és kellő időben történő fölvilágosításával értek. Ez általános irányelv megjelölésén túl az értekezletek egyéb, konkrét témáival kapcsolatban is keresik a helyzet orvosságait. Így a rendezési időnek a hó elsőjére és közepére való kiterjesztésében, az ellátás megkönnyítésében, a protongációs adók eltérítésében s különösen a lombardirozások kérdésének megoldásában. Igazat kell adni annak a felfogásnak, hogy amíg értékpapírjaink nem igazi forgalmi értékek,

mert bankjaink mítsem hiteleznek rájuk,

a papirtulajdonosok kénytelenek gyakran kis összegek hiánya miatt eladni őket. Ha a papírokra lombardkölcsönöket folyósítanak, nem zudulna annyi papír a piacra. Helyes és indokolt tehát az az akció, amely

a lombardhitelek érdekében indult meg

s tekintetben a kormányknak kötelessége, hogy segítségére siessen nem is a tőzsdének, de az értékpapírtulajdonosok közönségnek. Közgazdasági érdeket szolgál vele. Látnivaló, hogy a tőzsde érdekében vannak mentőgondolatok. Pénzünkben nincs hiány. Csak elszánt akarat kell, hogy valóságos váljunk ezekből az eszmékből s remélni kell, hogy a végre kieriért akarat most már nem emved el addig, amíg ki nem mozdítja dermedtségéből egykor virágzó tőzsdénket.

egyéb területein nem tulajdonítottak kellő fontosságot annak a megállapításnak, amely pedig a jövőre nézve a legutóbb haszonnal értékesített közgazdasági politikánkban. Arról a megállapításról beszélünk, amely egymás mellé állítja a gyáripár, a mezőgazdaság és az állami beruházások költségeit a számlás óta s aztán azt keresi, hogy a beruházott összegek mekkora tökézaparulatot eredményeztek a nemzet gazdaságában. A gyáripár a számlás óta 410 millió peugót investált, hosszulejáratu eladósodása pedig körülbelül 200 milliót tesz ki. A gyáripár tehát jól gazdálkodott. A mezőgazdaság 262 milliót investált, hosszulejáratu eladósodása ugyanennyi. Az állam a számlás óta egymilliórdot investált s ebből a produktív investíciók összege 331 millió, vagyis 670 millió ment el olyan beruházásokra, amelyek növezték a kulturális beruházásoknak, mondhatunk a másféle beruházásoknak, elkeresztelhetünk továbbá közvetett közgazdasági célú beruházásoknak, csak éppen gazdasági értelemben gazdaságos beruházásoknak nem lehet őket nevezni. Így egymás mellé állítva ezeket a számokat, azt kell mondani, hogy az ipar jól gazdálkodott, a mezőgazdaság sem posékolott el semmit, de az állam, amely a beruházásoknak csak egyharmadát fordította produktív célokra, bizony nem gazdálkodott helyesen. Amiből most már nem lehet rekrimációkra való térszát dagasztani, de mert Szabóky szerint amugy is a végére jutottunk az investíciós politika egyik szakának, legalább azt a tanulságot kell levonni, hogy a beruházási politika új periódusának föl kell számolnia eddigi irányával. Eber Antal előadásából ezt a következtetést elsősorban kellett volna levonni a nagy közvélemény s a kormány gazdaságpolitikájának irányítása szempontjából. Még nincs késő...

Tervekben és eszmékben, hála Isten, nem vagyunk szegények és tegnap óta tőzsdéi körökben is meggazdagodtak egy új ideával, a magyar Investment Trust alapításának eszméjével. Miközben azonban mi csak az eszmék fölvetésénél maradtunk, Európaszerte alakultak az Investment Trustok, mint ahogy legutóbb Hollandiában, Svájcban, sőt Csehországban is, a napokban pedig perferkő vált az Ephrussi bécsi bankár ilyen nevű alakulása, Ephrussiek az American Founders Co.-val és a Tri Continental Corporationnal együtt, közép-európai üzletekre, hárommillió dollárral alapították meg a legújabb Investment Trustot s amint értesülünk, ezt az alapítókét fokozatosan tízmillió dollárra fogják emelni. A kezdő tőkét a három alapító adja, míg a további emissziókat a piacra viszik. Az American Founders

Amiről mindenki beszél

Még az előszobájában sem vagyunk a kartell-labirintusnak s még egyetlen konkrét lépést sem tették a kartellek megrendszabályozása dolgában, de a kartellvédők már felkötötték a kardot s olyan módon vagdalóznak vele, ahogy az semmiféle galatellós viadalban nincs megengedve. Elvégre értjük, hogy nem babra megy a játék és hogy sehol, semmiféle kérdésben nem olyan könnyű a gyereket a vízzel együtt kiönteni, mint ebben, de hogy a tárgyalások vita helyett most egyszerűen a gyűlölet szilárdához forduljanak és a kereskedelmiellenes hangulatot próbálják újabb lángra lobbantani, azt éppen olyan oklatlan, mint cszedelmes védekezési módszernek kell tartanunk. A kartelloldalon az elmulrt héten két dolgot íparkodtak beleharangozni a közvéleménybe. Az egyik az, hogy a drágaságnak nem a kartellek, de a közvetlő kereskedelem az okozója, a másik, hogy a szén, cement, vas, műtrágya, tégla s minden más éles azért drága, mert a kormány nem karolta föl eléggé a szövetkezeti eszmét. A kartellkérdés rendezésnek követelése a kereskedélem országos szervezetének vezéréfól indult ki, — igaz, De azért, mert Sándor Pál megelőzte az agráriusokat a harcban, mérsem lehet most kereskedelmiellenes irányba terelni az egész kérdést. A kartelloldalon mindig a gazdasági dema-

gógia és az alantas közgazdasági mentalitás ellen panaszokdát. Vajjon a védekezésnek ez a módszere mi más, ha nem demagógia? És talán magasabbrendű mentalitási nyilatkozik meg abban, hogy amikor az ő házuk éeg, iszköl dobnak a szomszéd házára is? A kartellkérdés rendezése kétségkívül nehéz és felelősségteljes feladat s csakugyan ki kell küszöbölni belőle minden szenvedélyt, és minden demagógiát. De nemcsak a támadoknak, A védőknek is. És talán ezeknek elsősorban!

Bereza Ernő helyettes államtitkár, a Mezőgazdasági Exportintézet vezetője, amint A Reggel értesül, végleg kiválék a földművelésügyi minisztérium kötelekéből s most már kizárólag az Exportintézet ügyeinek fogja szentelni munkásságát. A közgazdasági osztály vezetését, értesülésünk szerint, nem kebel-beli emberre fogják bízni, hanem vagy az agrár-érdekvéviselők köréből, vagy a politikusok sorából szemelik ki Bereza utódat.

Eber Antal előadása, amelyet a Közgazdasági Társaság közgyűlésén a tőkekepződésről tartott, abban a méltánylásban és figyelemben részesült ugyan, amelyet az előadás tárgyi és az előadó személyi értékei követelnek, de ugy a sajtóban, mint a közgazdasági közvélemény

A LUSSINGRANDEI GYÓGYINTÉZET
ISTRIA, LUSSIN-SZIGET
GYERMEKOTTHONA
Tulajdonos: Dr. med. JOS. SIMONITSCH
Föltételnek 6-12 éves gyermekek kísérettel és kíséret nélkül. Lelkismeretes fölfigyelet és ápolás orvosi vezetés mellett. Olcsó árak. Tájékoztatót külsőre küld az igazgatószágon

ABBAZIA HOTEL
AUGUST
PENSIONE
Nagyor konyha! Magyar tulajdonosok! Mérekkelt árak!
Központi fekvés, strandfürdő, hajóállomás, kárpárk. Közvetlen tőzszomszédságában

PENSION REGINA LOVRANA
(Itália)
Pleintz Sándor ur (azelőtt a Pension Fernandez) személyes vezetése alatt. Élekező család-höz központi, pormentes fekvéssel, a homokos strand közvetlen közelében. Magyar és bécsi konyha! Tengerre néző erkélyes szobák teljes penzióval előnyben van 25 líra. Prospektus kívántra díjmentesen.

Szépen fekvő villatettek Balatonbogláron
Balatonbogláron a vasúti állomás közelében, a tó partján, Balatonboglár legszebb helyén villatettek eladóak. A parcellák 160-200 négyzetjossal szőlő terjedelműek s tisztá, díjmentes fővenypartron terülnek el. — A vételár 50%-a országig kedvező föltételek mellett 2 év alatt havi részletekben förfizethető kölcsön kaplato. Balatonboglár kedvező vasúti és hajó-összeköttetése, posta-, telefon-, távíróállomása és kipeitett modern partján fölstant a legkellősebb ottartózkodást biztosítja a nyaralni szándékozókknak.
Bővebb fölvilágosítást nyújt a Fürdőnyesületi Iragalósága Balatonbogláron, Budapesten Dr. Balás Elek ügyvéd Iródlata V. Vilmos Császár-ut 25. szám

SZAKORVOSI rendelő
vár- és nemibetegek részére
EÜST SALVARSAN OLTAS
Hendelés egész nap, Rakocsi-ut 3, 1. e. l., Kókussal szemben

TUNGSRAM

(Fő. az Egyesült Államok legnagyobb investment szervezete s aktívai mintegy 150 millió dollár rugnak, míg a Tri Continental, amely a Seligmann és Tsa céghez áll közel, 50 millió dollár részvénytőkével bír. Az új Investment Trust célja az, hogy az utód-

államokban, főleg Ausztriában és Magyarországon vásároljon részvényeket hosszú időre, mert az alapítók azt a felfogás vezeti, hogy a két piacon nagyszámú olyan vállalat van, amely egészséges és jó kamatozatot hoz.

nyabb hozadékuk az amerikai nagybankok részvényeinek, de figyelembe kell venni, hogy ezek az amerikai bankok az elmúlt év folyamán is többször emeltek tőkéiket és ezenkívül ingyen-részvényeket is adtak.

Shylock és a bírák

(A Reggel tudósítójától.) A valorizációs törvény poros főkönyvek és sárgult pöriratok lapjairól földobta Shylock szellemét! Március utolsó napjaiban harmánczer valorizációs keresztet nyújtottak be a budapesti központi járásbírószágon, ugyanennyire lehet becsülni a január óta megindult föltérteleési pörök számát, tíz-tizenötezerre becsülni a vidéki pörökét; ime, Shylock vetése, pörök, követelések, rég elfeledett tartozások, amelyek mintegy démoni varázsűtésre föltámadtak halottaikból.

Nemcsak elfeledett, de igazságtalan követelések is.

Mert igaz s tiszteletreméltó jogszabály, hogy az adósnak fizetnie kell. De a hitellezőre viszont áll az erkölcsi törvény, hogy *kaján spekulációval nem szabad lecsapni az adósa akkor, amikor a követelés behajtása vérszűz, türeltől, tépelt idegektől s erektől remegő font húst jelent, amelyet Shylock vág ki a rémült s elkeseredett adós testéből.* De Shylock nem ismer erkölcsi parancsot.

a magyar Shylockok hada betört az Igazság házába

s jaj lenne ezer meg ezer derék, becsületes, az élet száz bajával küzdő adósnak, akinek nincs egyéb bűne, csak hogy nem tudott idejében fizetni, vagy egyszerűen elfeledkezett tiszteletét, huszvéte tartozásáról. De az igazság házában *ört áll a magyar bíró...* Aki kétérdők abban, hogy minden erkölcsi salak és szenny ellenére, amely a magyar élet fölszínén uszik, ebben az országban és ebben a társadalomban mégis sokkal mélyebben gyökerezik a tiszta erkölcs, amelyet se cökölő hetárdék, se laza lelkiismeretű politikások kártani nem tudnak, az látogasson el egy délelőtti a központi járásbírószágra. Akárhová nyit be, ahol valorizációs pörököt tárgyalnak, mindegy, mindegyit egy s ugyanazon látvány tanulni lehet. Folytonul Shylock s pörbe idézi adósait, aki legtöbbször:

szegény, hadviselt, megtiport családapa,

akinek talán egy-két évvel ezelőtt volt még némi pénze, de ma már szerény fizetésből, kis üzlethől, jutalékából, praxiséből élő polgárember. Az esetek kilencven százalékában a fölperes tíz évvel ezelőtt is pontosan tudta, hol lakik adósa, ismerte vagyoni viszonyait, tudta azt is, hogy a végrehajtó segítségével követeléséhez juthat, de várt nyugodtan, abban a hitben, hogy idővel majd csak nyílik mód, hogy aranyban, esengő aranyban s nem hitvány papírpénzben jusson követeléséhez. Ime, az örök Shylock, aki mint a pék, megluzdóva lesi az alkalmat, amikor a legnagyobb nyereség reményében veheti magát aldozatára. De a bíró helyén van! *Fiatal emberek, akik alig hatnyolc esztendeje korúak, kik az egyetlenről, tiszta, világos, logikus objektíval tépik foszlányokká ezt az állatszökevényeket.* Egy fiatal bíró, a nevét nem írhatjuk ki,

egyetlen óra leforgása alatt hatvan kereset utasított el,

amelyekben Shylock régi, kifizetett tartozások kamatait követelte. „Fölperesnek ez esetben joga van kamatot követelni — itél egy másik ügyben —, ez a joga törvényen alapul, de ugyancsak törvényen alapul az én jogom is, hogy a valorizáció mértékét megszabjam s ezért alperest összesen 5, ird és mondó öt fillér elmaradt kamat fizetésére kötelezem.” Más esetekben ugy szól az ítélet, hogy a fölperes Shylock nem követelhet többet, mint amennyit követelése ért akkor — 1920-ban, 21-ben vagy 22-ben —, amikor azt behajthatta volna. Az adósnak viszont jogot ad a bátes bíró, hogy másfél-két év alatt förléthesse tartozását. Az ítéletekben *alig van különbség bíró és bíró között.* Megnyugtató, idegeket esillapító, e sivár napokban jobb reménnyel biztató tudal, hogy az erkölcsi és anyagi értékek szédítő pusztulása közben megőriztük a magyar mult legértékesebb kincsét, a férfias hátforságot és függetlenségét, amely megtalálható ezekben a fermekben, ahol a szegény és rosszul fizetett, de képzett és tisztalelkű magyar bíró mond ítéletet.

A világ nagybankjainak tőkejéről és jövedelmezőségéről most, hogy a nagybankok nálunk is, de az egész világon megtartották 1928. évi közgyűléseiket és kiadták mérlegeiket, a következő girgási képet kapjuk: Az angol bankok közül a Midland-, a Lloyds-, a Barclays-, a National Province- és a Westminster Bank saját tőkéi 3236 millió pengőt tesznek ki, míg az általuk kezelt idegen tőkék 46.286 millióra rugnak, ugy, hogy *Anglia első öt nagybankja egyedül majdnem ötven milliárd pengő tőké fölött rendelkezik.* Az amerikai bankok közül a hét legnagyobb bank: a Guranty Trust, a National City, a Chase National, az Exch. Irving Trust (Chicago) és az Equitable Trust, a Bankers Trust, Nat. Bankers Trust saját tőkéik 4375 millió pengő, idegen pénzei pedig 36.427 millió pengő, *vagyis összesen negyvenegy milliárd pengő.* Az amerikai hét bank saját tőkéje tehát nagyobb, mint az öt első angol banké, viszont az angol bankok nagyobb idegen tőkét kezelnek. *Németország öt legnagyobb bankja, a Deutsche-, a Dresdener-, a Darmstädter-, a Disconto- és a Commerzbank saját tőkéi gyáránt 1193 milliót, idegen tőké gyáránt pedig 13.619 milliót, összesen tehát majdnem 15 milliárd pengőt mutatnak ki,* míg Franciaországban a Credit Lyonnais, a Societe Generale, a Nat. d'Escompte és a Nat. Credit csak 656 millió saját és 8480 millió idegen tőkét, tehát *9 milliárdnál valamivel többet* mutatnak ki. E hatalmas tőkék mellett szinte eltörpülnek az osztrák, esch és magyar bankok tőkéi. *Ausztriában a Creditanstalt, a Bodencredit, a Bankverein és az Escomptengesellschaft, 283 millió saját és 1754 millió idegen tőkéje, összesen 2 milliárd, a eschszlovák Zivno, Beba, Union és Creditbank 234 és 1153 millió pengővel, vagyis 1,3 milliárdal* szerepelnek a világtőke birodalmában, míg *Magyarországon* három nagybank: a Hitelbank, a Kereskedelmi Bank és az Angol-Magyar Bank 145 millió pengő saját és 714 millió idegen tőkével, vagyis összesen 859 millió pengővel rendelkeznek. Ha most már összeadjuk ezeket a tőkéket, a világ bankbilancaiból az tűnik ki, hogy a legnagyobb vezető bankok mintegy 120 milliárd pengő fölött uralkodnak. A nemzetközi adatok nagyon érdekes fölvilágosítást adnak a bankok osztalékairól is. Észertint a tőzsdei árfolyam százalékában kifejezve az angol nagybankok átlagos osztaléka 5,5%, az amerikaiaké átlag 1,8%, a németeké 5,5%, a franciáké 3,2%, az osztrákoké 6,6%, a cseheké 4,8%, a magyaroké 7,5%. A részvények hozama szempontjából tehát a magyar részvények állnak az első helyen, utánuk következnek az osztrákok, a németek és a franciák. Számszerűen a legalacsonyabb hozadékuk az amerikai nagybankok részvényeinek, de figyelembe kell venni, hogy ezek az amerikai bankok az elmúlt év folyamán is többször emeltek tőkéiket és ezenkívül ingyen-részvényeket is adtak.

× A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményével. A május 4-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár iránt ezidén a megszokottnál is nagyobb érdeklődés mutatkozik. Tekintettel a rendkívüli értéklődésre, a közönség tájékoztatására közöljük:

A vasuti vagy hajóútyekedvezmények igénybevétele kizárólag a „Vásárigazolvány” jogosít. A „Vásárigazolvány” belföldi állomásról induló tulajdonosa a Budapestre váltott egészúry jeggyel és a vásár területén lehelyezett vásárigazolvánnyal ingyen utazhatik vissza a kiindulóállomásra. Az „Vásárigazolvány” van, külön belépőjegy leltézésé nélkül bármikor beléphet a vásár területére. A „Vásárigazolvány” tulajdonosa kérheti, hogy Budapestben igényeinek megfelelő szállásról már előre is gondoskodjanak. A „Vásárigazolvány” által biztosított utazási kedvezményt a Budapestre való utazásnál április hó 29-én 0 órától, a visszatásznál pedig május hó 18-án 24 óráig lehet igénybe venni. A „Vásárigazolvány” ára belföldi darabonként 3 pengő 20 fillér. A „Vásárigazolvány” Magyarországon egyszerű levélben, levelezőlapon, vagy személyesen a következő címekelel lehet beszerezni: 1. A Budapesti Nemzetközi Vásár irodájától (Budapest V. Alkotmány-útea 8), 2. valamennyi vidéki kereskedelmi és iparkamarától (Szeged, Debrecen, Miskolc, Győr, Pécs és Sopron), 3. a vidéki általános ipartesületektől, 4. a vidéken működő kereskedelmi egyesületektől és kereskedelmi esernoktől, 5. a Menetjegyiroda és a Hálókocsiutasaság valamennyi kirendeltségétől és fiókjától, 6. a Budapesti Nemzetközi Vásár összes tb. képviselőtől és azok kirendeltségétől.

× Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára (Trust) 1928. évi mérlege 2.150.186,87 P nyereséggel zárul (tavaly 1.960.740,40 P). Az igazgatóság az e hó 19-iki közgyűlésnek javasolta, hogy részvényenként 2 P osztalék fizetessék. Az osztalék 21 millió P-nál 31 millió P-ra emelik, ugy, hogy a kibocsátásra került 560.000 db. új 25 P-os részvényből 420.000 db. a régi részvényeseknek 25 P-os arányban 28 P-os arányban ajánlások föl, míg a fennmaradó 140.000 db.-ot a Societe Financiere de Transports et d'Entreprises Industrielles S. A. (Sofina) brüsszeli cég veszi át. A Sofina új tagként lép be a Magyar Általános Hitelbank és a Gesellschaft für elektrische Unternehmungen (Gesfurel), Berlin, cégekbe, ahol a garancia-szándékot. A Sofina, amelyről az előbb közölt hivatalos jelentés megemlékez, oriai arany vállalkozás, 1,6 milliárd belga franc alapítókól szülő részvényei legelőszörnek belga, angol, amerikai, francia és német bankok társaságban vannak. Hasznoló mamul-vállalat a német Gesfurel is.

× Magyar Általános Közszémbánya Részvénytársaság közgyűlése elő terjesztett jelentés a szentéremelésnek 86-os emelkedéséről és a vállalat további fejlődéséről számol be. A társulat 1928-ban megszerezte a Gipszwerke Schotzvién-Sommering A. G. részvényföbbségét és érdekeltiséget vállalt több belföldi vállamosági vállalatnál. A közgyűlés jóváhagyta az 1928. évi zárszámadást, osztalékot 1928. évről 25 P-t fizet. Az igazgatóságba Rapoport Alfred, Simon Izidor és Vida Jenő újból megválasztottak. Új tag Körtvély-Frigyes báró, Előadó Berzevics Albert, alelnökké Bisteghi Rudófort és Vida Jenő újból megválasztottak.

× Urkány-Zslivóky Magyar Közszémbánya Rt. közgyűlése az 1928. évi osztalékot 10 P-ban állapította meg, amely a Hitelbanknál kerül kifizetésre.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

A VÁROSLIGETI
**IPARCSARNOKBAN
MŰCSARNOKBAN**

ÉS KÖRNYÉKÉN
1929 MÁJUS 4-13

Bemegyő Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (Alkotmány-útea 8)
Vásárigazolványok alapján 50%-os utazási kedvezmény.

Beszerezhető: minden nagyobb bel- és külföldi városban a tb. képviselőktől.

Fehérbutorok Konyhák Előszobák KÜLÖNLEGES LEÁNYZÓBÁK Fűtő hátszobák

Kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS asztalosmesternél Somlóúton-9. és Köcsög-ú. 30. Tel. J. 379-14. Fizetési kedvezmény

FÁJÓS, ÉGŐ

521 RÓKUS LABSÓ
1 NAGY CSÖNAG
1r.28 Ft.

FELTÖRÉSES
fagyással megkötött lábaitazonnal rendezhető ORV

Szent Rókus lábsósfürdő
Elegendő, ha egy evőkán Rókus-labsót felold egy lavór meleg lábvízben és áztatja lábait vagy 10 percig. Ezen idő múlva a lábai valóságoslag újjaszuleznek.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. — Főraktár **szent RÓKUS GYÓGYSZERTÁR, Rákóczi-ut 70**

turára
strapára
nehéz terepre
hasznos célra

PNEUMATIK ÁRUSÍTÓ R.-T.
ANDRÁSSY-UT 27. TEL.: AUT. 134-78.

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket és bérkínél drágábban vesz

Székey Emil Király-útcán (Zsádszék-templomna szemben.) Telefon

Dr. KAJDACSY szakorvos, rendel: 10-4 és 7-8-ig déli- és női betegeknek

VIII. József-körtút 2. szám

VASÁRNAPI SPORT

A magyar csapat elkeseredett küzdelemben 5:4-re verte Svájcot, amely csak szerencsével kerülte el a nagyobb vereséget

Az ujonc Toldi két gólt rugott, a mezőny legjobb embere, Turali és Takács II. egyet-egyet, míg a magyarok első gólja: Ramseyer öngólja volt. — A magyar csapat bravuros finisében teljesen összeroppant a svájci védelem. — Svájc az első féldőben 2:1-re vezetett, de a második féldőben nem tudott ellenállni a hősi magyar offenzívának

Bern, április 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A magyar és a svájci csapat Európai Kupa-mérkőzését nagy érdeklődés előzte meg. A Wankdorf Stadion fölázott pályájára 15 ezer főnyi közönség lelkes ünneplése közben vonultak ki a csapatok, amelyek az angol *Rucs* bíró sipjére ebben a föllátásban kezdték meg a játékot:

A magyar csapat: Dénes (Kispest) — Fogl II. (Ujpest), Emmerring (Bástyá) — Borsányi (Ujpest), Kompóthy (Hunyádia), Kronenberger (Bástyá) — Ströck (Ujpest), Takács II., Turali, Toldi (Ferenváros), Hlizer (Hunyádia).

Svájc: Pache (Grashoppers Zürich) — Widmer (FC Gröchen), Ramseyer (FC Bern) — Geeser (Servette Genf), dr. Vögeli (Young Boys), Fasson (Young Boys) — Ehrenbolger (Concordia Basel), Abegglen III. (Cantal), Weiler I., Abegglen II., Frankenfeld (Grashoppers Zürich).

Magyarország kezd, de Svájc rögtön szerel és gyors balszárnya révén sorozatosan indítja a veszélyesnél veszélyesebb támadásokat. Az első támadást leszereli a magyar védelem, de

Frankenfeld beadását a berohanó Weiler I. már a második percben góllá értékesíti: 0:1.

Néhány perc múlva a svájci kapu forog veszélyben és Pache atig tudja a gólt elhárítani. A kapu előtt

nagy tumultus keletkezik, Ramseyer nagy rüssel érkezik és ahelyett, hogy tisztázná a helyzetet, a labdát a kapuba segíti. A magyar csapat öngóllal kiegyenlítő! 1:1.

Ismét a svájciak lépnek akcióba. A támadást Ehrenbolger vezeti és a helyzetet csak Dénes önföldözősá tisztázza. A következő percben a svájciak kornerit erőszakolnak ki, amely eredménytelen marad. A 25. percben ismét a svájci balszárny veszélyeztet.

Frankenfeld lerohan a vele együtt áttört Abegglen III. fejesgőljá már benne is táncol a magyar kapuban: 1:2.

Frankenfeld újabb lerohanása megint góllal fenyeget, ezer szerencse, hogy Abegglen és fejesé czattal drasztikára jut a kapu mellé. A

féldő váltakozó támadásokkal, további eredmény nélkül telik el.

A második féldő első öt percében ismét Svájc a támadó fél, de *offszájd-gólját a bíró nem adja meg*. Ezután a magyar csapatör bravuros ellentámadásba megy át és *szenkár-ráztató akciójával teljesen megzavarja a svájci védelmet*. Kifejezett magyar fölény alakul ki és

Turali, a fáradhatatlan és lelkes center már a 6. percben megszerzi a kiegyenlítő gólt: 2:2.

A magyar csapat lelkesen rohamoz. **Fogl II. csapatkapitány megerül, de hősiessen küzd tovább és buzdítja csapatát.** A 12. percben már meg is van a lelkes offenzíva eredménye:

Toldinak messziről küldött éles lövése utat talál Pache hálójába: 3:2!

A svájciak most már *idegesen kapkodnak*. Abegglen III. holtbiztos helyzetben hibáz. A 20. percben ismét sikerül a mindinkább csak áttörésekkel kísérletező svájci csatársornak megközelíteni a magyar kaput. A jobbszárny szép akciójá végén

Ehrenbolger ideálisan centeréz és Abegglen III. husz méterről küldött bombalövessel újból kiegyenlítő: 3:2!

Izgalmas küzdelem következik a gólért. A magyar csapatnak stílusa és technikája, amelyhez nagy lelkesedés járul, fölényt biztosít és a 28. percben

Toldi pompás fejesével újból vezet: 4:3.

Ramseyer több ízben *durván faultol, de a magyar rohamokat megakasztani nem tudja*. A 30. percben

Takács II. átkigyózik a svájci védelem és védhetetlenül behelyezi a labdát. (5:3.)

A hazai publikum tombol és *hallatlan erőfeszítésre serkenti a már fáradó svájci csatárokat*.

Frankenfeld ideális beadása Abegglen II. elé esik, aki közvetlen közelről beplaszírozza a labdát. (5:4.)

Ezzel Svájc minden erejét kiadta és csak a szerencse, valamint Pache önföldöző védése

őrzi meg a nagyobb vereségtől. A játék mindvégig váltakozó, koronként heves, de általában fair küzdelem volt.

A magyar csapat kitünő teljesítményt nyújtott.

A csapat minden egyes tagja egyforma lelkesedéssel nyújtotta tudásának legjavát. Ha mégis valakit külön elismerés illet, úgy ez

Turali, a kitünő center, aki a svájci közönség soraiiban is teljes elismerésre talált. Ő volt a mezőny legjobb embere.

A magyar védelem mindvégig szilárdan állott lábain, míg Svájc csapatában csak a csatársor játéka elégtelt ki. A hálók a mérkőzés második felében összeroppantak. **Widmer** teljesen esdőt mondott. **Ramseyer** sem felelt meg a beléje helyezett bizalomnak. A mérkőzés végén a magyar csapat láthatóan frissebben mozgott. A bíró megfelelt tisztének.

*

Az Európa Kupa állása.

az eddig lejátszott 15 mérkőzés után a következő:

1. Olaszország	---	7	4	1	2	16:15	9	(5)
2. Ausztria	---	7	4	0	3	14:9	8	(6)
3. Magyarország	---	6	4	0	2	19:17	8	(4)
4. Csehszlovákia	---	5	2	1	2	7:8	5	(6)
5. Svájc	---	5	0	0	5	9:16	0	(10)

A még hátralevő mérkőzéseket országokként alább soroljuk föl:

Olaszország:

Magyarország ellen Budapesten (november 10-én).

Ausztria:

Svájc ellen Svájcban (?)

Magyarország:

Csehszlovákia ellen Prágában (szeptember 15-én).
Olaszország ellen Budapesten (november 10-én).

Csehszlovákia:

Svájc ellen Lausanne-ban (május 5-én).
Magyarország ellen Prágában (szeptember 15-én).
Svájc ellen Prágában (október 6-án).

Svájc:

Csehszlovákia ellen Lausanne-ban (május 5-én).
Csehszlovákia ellen Prágában (október 6-án).
Ausztria ellen Svájcban (?).

Az elbizakodott Kispeszt 2:0-ra kapott ki a III. kerülettől

A gólokat Schiller és Lutz III. rugta. — Konyor egy tizenegyest elhibázott. — A fődözetsorok között fönnálló klassziskülönbség döntötte el a mérkőzés sorsát

(A Reggel tudósítójától.) A válogatott csapat svájci vendégszerelésé vasárnap minden más sporteseményt háttérbe szorított. A magyar futballközönség szívszorogva leste a Bernből érkező jelentésföszámlajokat és mintha elakadt volna a szíve verése, amikor megérkezett az első féldő eredménye: Svájc 2:1-re vezet! Borzalmas! Hát odajutottunk, hogy már Svájcot sem tudjuk megrakni, azt a csapatot, amely eddigi Európa Kupa-mérkőzésen egyetlen pontot sem szerzett? És a rádió még a 2:1-es rémhírre is ráduplázott: Fogl Karsai, a védelem oszlopa megserült és már csak statisztálni tud... Te jó Isten, mi lesz velünk?! Aggó, Európai Kupa, álmánk álma! És ebben a keserves győtrődésben megváltásként jött a hír, a rádió edes üzenete: 5:4-re győztünk! Ha nehezen, kinos üggyel-bajjal is, de — győztünk! És a győzelem, amelyet Fogl Karsai megszerülése után vívott ki hősi küzdelemben a meghendikepelt magyar csapat, egyfelől az Európai Kupa megnyerése felé egygetti az utat, másfelől olyan kimagasló erköl-

csi diadallal ér föl, amely egyszeriben visszacserezte a magyar futballnak a világ bizalmát, szimpátiáját és megbecsülését. Isten éltesse a nehéz körülmények között is győztes fainkat! Győzelmük mellett eltörpülnek a külföldi turahírek, a tartalékos Ferencvárosnak a fáradt bécsi Wacker fölött aratott 3:1-es biztos diadala, nem is szólva a nap egyetlen I. osztályu bajnoki mérkőzéséről, amelyen a lelkes és stílusosabb III. kerület 2:0-ra verte

Tennis- és evezős-cikkek

HOFFMANN ÁRPÁD
sportútleletében
Royal Apollóval szemben

CORDATIC

AZ ELEGÁNS. FÉRFI

SCHNUR
RUHÁBAN
JAR

RAKÓCZI ÚT 15.

az elbizakodottan játszó favorit Kispestet. A bajnok lista most így fest:

Table with 5 columns: Rank, Team, Goals, Points, etc. 1. Hungária, 2. Újpest, 3. Ferencváros, 4. III. ker. FC, 5. Bástya, 6. Boeskey, 7. Nemzeti.

III. kerületi FC—Kispest 2:0 (1:0)

Üllői-uti pálya. — 3000 néző. — Bíró: Schwarcz Ernő

A Kispest elbizakodottan állt starthoz. A Hungáriá ellen elért 1:1-es döntetlenje, de különösen a Hungáriát verő Boeskey ellen...

A játék meglepően alacsony nívón mozgott,

de még igazi tempó sem volt, úgy, hogy a közönség jogosan panaszkodhatott a magyar futballsport hanyatlásán...

a mérkőzés megérdemelten az óbudaiak győzelmével végződött.

Nem menti a Kispestiek vereségét, hogy kapuvédjük, Dénes, a berni válogatott csapatban játszott a Kutrucz állt a kapuban...

Íz pereig a Wernerrel összejelent Dudás nélkül játszott a Kispesti csapat, ezalatt kapta be az első gólt.

Dudás azonban, bekötött fejével újra beállt és sok ambícióval, de kevés szerezésével játszott, mert mégsem az a csatláthatóság, akinek a Boeskey-mecset után kiküldötték...

A tartalékos Ferencváros

biztosan győzte le 3:1-re a bécsi Wackert Stecovits, Szedlacsék és a szombathelyi Kovács szerezték a zöld-fehérek góljait

Üllői-uti pálya. — 5000 néző. — Bíró: Hazai D. István

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros válogatott és sériált játékosai távollétében erősen tartalékos csapatot állított ki a bécsi Wacker ellen...

a bécsi iskolát játszsa, mérsékelt sikerrel. A belső trió a tizenhatosig jól viszi a labdát, a gyors jobbszélső Freibergert viszont sokszor a kapu torkáig száguldozik.

A Ferencváros tartalékjai beváltak és a zöld-fehérek biztos fölényvel nyerték meg a mérkőzést.

Az első félidő még nyílt, egyenrangú csapatok küzdelmét mutatta, szünet után azonban az egyre fáradtabb Wacker visszaesett és a Ferencváros ekkor két góllal biztosította a győzelmét.

A Wacker csapatában

a kapus Carl nyújtott elsőrangú teljesítményt. Határozott kifutásai a kintinó Franzra emlékeztetnek. A két hátvéd jól szerel, de rosszul rug. A halvesorban, az egykori félelmetes centerhalf Reschen megérezni az elmúlt évek súlyát.

Ha kevés pénzért elegánsan akar öltözködni,

keresse föl László Sándor férfislázbőmester üzletét: Rákóczi-ut 50, ahol saját műhelyében készít rendelésre mérték után többszöri próbával elegáns férföltönyöket 80, 90 és 100 pengőért...

A Kispesti csatársor kritikán aluli játékokat produkált.

Egy pereig sem tudta a labdát magánál tartani és egyetlen egészséges támadást sem épített föl. Még Dudás dolgozott a legszorgalmasabban, de túlságosan messziről próbálkozott a lövésekkel.

A III. kerületi FC-e a kezdés joza.

de rövidesen a Kispest kerül frontba. Két kornert harcol ki. Paczolaynak az ellenkező sarokba szépen ívelt lövést Neuhaus biztosan fogja.

Lutz III. szökötti Schillert, aki a kornervonárol, a legnehezebb szögöl, remek gólt rug (1:0).

Rövidesen újabb gólt érhetne el a III. kerület, Schiller a Kispest kapuját előtt szabadon álló Drösslerhez centeroz, 6 azonban a gól mellé plaszíroz.

Szünet után a III. kerületiek első támadása újabb sikerrel jár. Drössler—Konyor—ösljáték után Lutz III.-hoz kerül a labda, amely a kaputára és onnan Kutrucz hátáról a góiba pattan (2:0).

Kispest még a második gól után sem erősíti a meglehetősen álmos tempót. Kornera eredménytelen, míg Drössler kézzel stoppolja maga elé a labdát, azután lövi a gólt, amelyet természetesen nem ítélt meg a bíró.

Senkey I. elgáncsolja Konvort, aki azonban a tizenegyest a gól mellé helyezi.

Az utolsó negyedórában a Kispest van félfényben. A III. kerületiek Zsolt lesantulása miatt visszavonulnak, Paczolay és Fürstner azonban menthetetlen gól helyzetben is hibáznak.

újabb akciói megzavarják a Ferencvárost. Windner bombalövését Siflis kormerzi vadi, majd újabb eredménytelen kormer következik. Obitz szorongatott helyzetből rosszul ad haza és

Siflis csak nehezen hárítja le az öngóolt. Rövid mezőnyjáték után a Ferencváros ostromol, de Kovács a kapu fölé lö. Ezután újra a másik kapu forog veszélyben. Két újabb kormer mutatja a Wacker támadóképtelét. A 40. percben a Wacker megszerzi a vezetést.

Uter váratlanul éles ballábás lövést irányít busz méterről és a lapos labda a jobbsarokban akad meg. (0:1)

Röviddel ezután alkalom nyílik a kiegyenlítésre. Koszta beadását Siflert kézzel íti le, de a megtélt tizenegyest Kovács Reschen lövi a kapu mellé. A 45. percben Rásko jól ad be és

Stecovits fejes góllal kiegyenlít. Szünet után kihárított a berni válogatott mérkőzés eredményét, ami érthető brómet okoz a trióbiában. Ferencváros-kornere után csak szerencse menti meg Carl kapuját a góttól. Hatalmas tumultus keletkezik a bécsiek kapuja előtt. Carl kifut, ezalatt Rásko ívelt lövése a felső kapufüzet patlan vissza a mezőnybe. A 41. percben megcsúsztat a vezető gól.

A Rásko—Kovács—Szedlacsék-akciójából az utóbbi közörlő vérdhetetlen gólt rug. (2:1)

A bécsiek szammelláthatóan visszaseznek és a zöld-fehérek újabb góllal biztosítják a győzelmet.

Koszta beadását a szombathelyi Kovács elvetődve fejeli be. Gyönyörű gól!

A bécsiek csapatából ezután a jobbszélső kiáll, helyére Seiffert megy előre, majd jobbhátra Ehrlich áll be. A 32. percben Rásko gólt lö, de a bíró már előzően offszajdot fúj. A Wacker is fölnyomul és Dumser távoli lövést Siflis vadi. A 44. percben Koszta kerül tiszta helyzetbe, de mellé lö. Wacker-támadással fejeződik be a játék, amelyet Hazai bíró jól vezetett. A mérkőzés után

Rittmeister, a Wacker vezetője ezeket mondotta A Reggel-nek:

—Csapatomnak jórészt fiatal játékosai még nem bírák és ilyen kétnapos megerőltetést. Ennek tulajdonítható, hogy a Wacker nem játszott ki legjobb formáját.

Tóth István: —A tartalékok jól megállították helyüket és így biztosan győztünk.

Kiírták a Balkán cup-ot

Belgrád, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) A Balkán-államok futball-szövetségei vasárnap Belgrádban értekezletet tartottak, amelyben Balkán-cup kiírását határozták el. Az első mérkőzést Bukarestben tartják meg. A következő mérkőzéseket Konstantinápolyban, Szófiában, Athénben és végül Belgrádban, esetleg Zágrábban rendezik.

Spanyolország—Franciaország 3:0. Saragosából jelentik A Reggel-nek, hogy a spanyol válogatott csapat 3:0-ra verte Franciaországot. Bíró: Princ Cox (Anglia). — Párisban a Madrid—Páris városközi mérkőzés 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött.

A Viktória Ziskov Prágában 3:2 (2:1) arányban győzött a Spárta ellen.

A Világosság eldöntetlen esikart ki a Törökvesztől. Az I. osztályú amatőr bajnokság vasárnapi fordulójának eseménye az Opréc-esportban behozhatatlan ponteltárral vezető Törökvesznek 2:2 gólarányú eldöntetlenje volt a csoport hetedik helyezettjével, a Világossággal szemben.

Opréc-esport: Törökvesz—Világosság 2:2 (1:1). BSE—MTK 1:1 (1:0). Postas—BSKRT 1:1 (0:0). III. kerületi TVE—Vasas 3:3 (2:1). MAV—gögyar—KAOE 1:1 (1:0). Spangor-sport: FTC—HTK 1:0 (1:0). 35 FC—Ferencvárosi Vasutas 2:2 (2:1). Testvériség—OTE 3:0 (2:0). UTE—URAK 4:1 (2:1). TTC—KTC 4:2 (2:1).

Large advertisement for PALMA cigars. Text: '5 és fél munkanapja van a hétnek.' 'Hétköznapon!!!! Vidáman járj!!!! Gondot ne cipelj!!!! Palma-sarkot viselj!!!! Hétköznapon!!!! Vidáman járj a flaszteron,....' 'Hogy semmi gondot ne cipelj,.... Csakis Palma-sarkot viselj!!!! Hétköznapon!!!! Vidáman járj!!!! Gondot ne cipelj!!!! Hétköznapon!!!!' Includes an image of a cigar.

A Hungária 2:1-re legyőzte Bécsben a WAC-ot, a Paramount-aranyserleg védője jobb gólaránnyal mégis az Austria lett

Bécs, április 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Paramount-filmgyár aranyserlegéért szombaton és vasárnap küzdöttek meg Bécsben az Austria, a WAC, a Hungária és a Teplitzer FK csapatai. A Hungária első ellenfele az Austria volt és a csapatok küzdelme 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A WAC ugyanekkor 2:2 arányban diadalmaszkodott a TFK fölött. Vasárnap a Hungária 2:1-re legyőzte a WAC-ot; az Austria pedig 5:3-ra a TFK-t és így jobb gólaránya révén az Austria lett a díj első védője.

A serlegmérkőzések legjobb csapatának a Hungária bizonyult,

a serleg védelmét azonban a sportszerűtlen kiírás miatt nem sikerült megszereznie. A leggyőnyegőbb, vagyis a teplitzi csapatnál ugyanis nem került szembe, amíg tehát a két erős osztrák csapat ellen harcolt, addig az Austria a teplitziekkel szemben elért minimálisan jobb gólarányával megelőzte őt. A Paramount-házdíj küzdelmeinek eredménye tehát:

- 1. Austria ————— 3 pont, 7:5 gólarány
- 2. Hungária ————— 3 pont, 4:3 gólarány

- 3. WAC ———— 2 pont, 4:4 gólarány
- 4. Teplitz FK ———— 0 pont, 5:8 gólarány

Hungária—WAC 2:1 (2:0)

A cseh Crist bírósodája mellett lefolyt mérkőzésen a Hungária csodánál alantó félidőben játszott. Az osztrák csapat személtelhetően csak arra törekedett, hogy a Hungária ne győzőszen nagy gólaránnyal, vagyis ne nyerhesse meg az Austria előtt a serleget.

A Hungária a mérkőzés végéig 2:0-ra vezetett és már csak két perc hiányzott ahhoz, hogy a 4:2-es jobb gólaránnyal a díj védelmét megszerezze. Az ekkor kapott váratlan gól azonban elrontotta a Hungária gólarányát. A tartalékos Hungária Orbansik, Molnár, Kalmár, Király, Baráthy összállított csapatával állott föl. Az első félidőben teljesen védekezésre kényszerítette ellenfelét.

Molnár és Orbansik rugák a Hungária góllait az első félidőben. A második félidőben is a magyar csapat a többet támadó fél, újabb eredményt azonban már nem sikerült elérnie. A mérkőzés befejezése előtt két perccel Huler rugta a WAC egyjelen góllát.

Austria—Teplitzer FK 5:3 (2:2)

A mérkőzést a magyar Bíró Sándor kitünően vezette. Az Austria csak erős küzdelem után győzte le 5:3 (2:2) arányban a Teplitzer FK-ot.

A Bocskay 3:1-re nyerte meg Vidéki Kupa-mérkőzését a Somogy ellen

Debrecen, április 14.

(A Reggel tudósítójától.) Több mint 2000 néző gyűlt egybe a nagyerdői pályán a Somogy debreceni vendégszerelése alkalmából. A közönség a hazai csapat győzelmét várta és nem is csalódott, mert

a Bocskay folytatta győzelmi sorozatát a Vidéki Kupa küzdelmeiben.

A mérkőzés kétharmad része a Bocskay támadásaival telt el és a csapat a hazai pályán ismét jó formát mutatott.

A Bocskay támadásaival kezdődik a mérkőzés és Vincze szép lövése már a 4. percben a Somogy hálójába jutott (1:0).

A gólla heves ellenfelekkel felel a Somogy. A Weiss—Rakosi balszárny akciói veszedelemek, de eredménytelenek. A Somogy lendülete izgalmas, hullámzó játékok provokál s a közélelem hevesége csak a féldő végéig tart. A Bocskay támadásaival kezdődik. A Somogy védelme nehezen bírja el a megújuló rohamokat. Az 5. percben azonban

Vincze Telkey átadásából belévi a második gólt. Ezután a Somogy erősíti az iramot, némi fölénybe kerül és a 11. percben

Weiss megszerzi a kaposvári csapat góllát (2:1).

A további játék egyidejű hullámzik, lassan azonban ismét a Bocskay ragadja kezébe az irányítást. A 33. percben

Vincze révén újabb gólt ér el a Bocskay (3:1) és ezzel végleg megpecsételte a győzelmet.

A Hitelbank nyerte a bankközi uszóverseny Gräff-vándordíját.

A Phöbus vízipólócsapata 7:1-re verte a Beszkárt

(A Reggel tudósítójától.) A pénzintézeti sportgyerekek ligája vasárnap délután rendezte meg a Rudasfűrdő uszodájában Gräff Ödön vándordíjas versenyt. Részletes eredmények: 1. 80 méteres gyorsuló staféta: 1. Hitelbank, 4 p. 15 mp. 2. Pénzüntézet Központ, 4 p. 19,4 mp. 3. Angol-Magyar Bank. — 40 méteres hűly-mellúzó: 1. Csángós (Angol-Magyar Bank), 40 mp. 2. Sziely (Moktár), 41,31 mp. 3. Horlber (Moktár), 45,2 mp. — 5x40 méteres mellúzó staféta: 1. Angol-Magyar Bank, 3 p. 45 mp. 2. Pénzüntézet Központ, 3 p. 46 mp. 3. Hitelbank 3 p. 48 mp. — 100 méteres III. osztályú gyorsuló staféta (nyílt verseny): 1. Németh (UTE), 1 p. 07,6 mp. 2. Reich (Beszkárt), 1 p. 07,8 mp. 3. Máté (UTE), 1 p. 08,2 mp. — 3x40 méteres hűly staféta: 1. Angol-Magyar Bank (B. csapat), 3 p. 14 mp. 2. Angol-Magyar Bank (A. csapat), 3 p. 16,4 mp. 3. Hitelbank, 3 p. 24,2 mp. — 1x80 méteres vegyes staféta: 1. Pénzüntézet Központ, 4 p. 37,6 mp. 2. Hitelbank, 4 p. 58 mp. 3. Angol-Magyar Bank, amelyet azonban diszkvalifikáltak. — 100 méteres III. osztályú mellúzó (országos nyílt verseny): 1. Kuscsinszky (UTE), 1 p. 26 mp. 2. Melchner (FTC), 1 p. 27 mp. 3. Répa (MAFC), 1 p. 27,8 mp. — 3x80 méteres old boy staféta: 1. Hitelbank, 3 p. 32,6 mp. 2. Moktár, 3 p. 40 mp. 3. Pénzüntézet Központ, 4 p. 24 mp. — 100 méteres III. osztályú hűly staféta (országos nyílt verseny): 1. Habecskó (BTE), 1 p. 20 mp. 2. Opler (MAC), 1 p. 21 mp. 3. Kapor (UTE), 1 p. 27,6 mp. — 3x100 méteres III. osztályú gyorsuló staféta (országos nyílt verseny): 1. UTE, 3 p. 27 mp. 2. Beszkárt, 3 p. 27 mp. 3. FTC, 3 p. 42 mp. — 10x40 méteres gyorsuló staféta: 1. Hitelbank, 5 p. 14 mp. 2. Pénzüntézet Központ, 5 p. 17 mp. Angol-Magyar Bank diszkvalifikálva. — A pontversenyben a Hitelbank győzött 20 ponttal. A Kéz vízilabda mérkőzés leírása és eredménye: KISOK (Budán)—KISOK (Pest) 6:1. Góldobók: Mészáros, Marassy, Gonda (3), Petüs, Dező. A másik vízipóló mérkőzés: Phöbus Olaj Sportgyerekek—Beszkárt: 7:1 (4:1). Góldobók: Homonnay (4), Holba (öngól), Holba, Cella (öngól).

Gyalog csendőri pompás gyakorlati felismerése. A MASZ 30 kilométeres fűszerleves gyalogversenyében: 1. Gyalog Sándor, Csendőrség, 2 p. 6. 21 p. 24 mp. 2. Mósó Mihály, 6. honv. kerékp. zli. 2 p. 6. 22 p. 13 mp. 3. Kiss Mihály, Csendőrség, 2 p. 6. 25 p. 26 mp. — A csapatversenyben: 1. Csendőrség 30 p., 2. a 6. honv. kerékp. zli. 61 p., 3. az 1. honv. gy. v. A) csapata 138 p.

A MAV. Sportegyesület mezői futóklubjának eredményei: Szénor verseny (6 km.): 1. Németh Bertalan, Miskolc, 23 p. 57 mp. 2. Németh Lajos Debrecen, 24 p. 00,5 mp. 3. Farkas Lajos, Miskolc, 24 p. 00,8 mp. Csapatverseny: 1. Miskolc 27 p., 2. Szécsen 48 p., 3. Debrecen 75 p. — Húsvégi verseny (3 km.): 1. Fodor József, Miskolc, 12 p. 00,7 mp. — Csapatbajnokság: 1. Szolnok 47 p.

Lósport

A vasárnapi lóversenyek és ügétőversenyek tudósításai és részletes eredményei a 13. oldalon.

Felélős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Leendő anyák, vigyázz!
Gyermekkosci csak golyócsapágy-
 oltalmas MARS védőgéllyel
 oltalmas MARS védőgéllyel
 oltalmas MARS védőgéllyel
BRUCK VI, Andrássy-ut 38. sz.
 A Párisi Arvánál szemben
 Képes árjegyzék a filler bélyeg ellenében

Az Újpest eldöntetlenül játszott Pardubitzban, a Nemzeti főlényesen győzött Pozsonyban a Bratislava ellen

(A Reggel tudósítójától.) Az Újpest, amely szombaton Acht indiszpozíciója miatt 6:4 arányban veszett a Slavia ellen, vasárnap a SC Pardubitz ellen sem tudott győzni.

Annál szebb sikerrel szerepelt Pozsonyban a Nemzeti,

amelynek 5:2 gólaránya győzelme a Bratislava ellen annál figyelemreméltóbb, mert a pozsonyi csapat husvét hétfőn a Kispesztet verte 5:2-re.

Újpest—SC Pardubitz 1:1 (1:0)

(Pardubitz, 3000 néző. Bíró: Schindler.) Az újpesti csapat mind a két félidőben sokkal jobb volt a helyi csapatnál, de a bíró lefélében ítélkezési és csatározási energiátlanúsága megfosztotta a jól megérdemelt győzelemtől.

Különösen nyomasztó volt a magyar csapat fölénye az első félidőben.

Auer a 28. percben meg is szerzi a vezetést, de szűnhet után a pardubitziak kerülnek frontra. Így sem sikerül kiegyenlíteniük, mire a bíró tizenegyet ítélt Újpest ellen, amely azonban célt téveszt.

A félidő közepén Acht a kapuvalon fojja el a labdát, de a bíró mégis gólt ítélt. A hátralevő időben egy kapura játszanak az újpestiek, de eredménytelenül.

Nemzeti—Bratislava 5:2 (3:1)

(Pozsony, 8000 néző. Bíró: Fríz.) A Nemzeti mindvégig döntő fölényben volt és gyors, szépen kombináló csatározás ellen a pozsonyi cseh csapat védelme tehetetlennek bizonyult. Az első gólt a 14. percben Györi II. rugta, a 24. percben Kautzky korcort Györi II. a gólla fejei. (2:0). A 27. percben a pozsonyi csatáros nyomul föl. Bulla szökteti Uhert, aki 2:1-re javít. A 31. percben

Kautzky—Györi II. összálléka után Györi II. újabb gólt lő.

Szűnhet után a Nemzeti döntő fölénybe kerül, de csak a 30. percben ér el eredményt. Culik a 16-oson belül handset vét és a megítélt tizenegyet Volentik a negyedik góllal értékesíti. Rövidesen

Flóra ötre szaporítja a Nemzeti góllait,

Gallina kapuvéd és Volentik centerhalf magaslottak ki, amire a magyar csapat lefokés és így Bullának a 40. percben újabb gólt sikerült fejlelnie. A magyar csapatban

A favoritcsapatok győztek a második ligában

Sulyos szerencsétlenség a Terézváros—Józsefváros mérkőzésén

(A Reggel tudósítójától.) A II. liga vasárnapi fordulójának nem volt kiemelkedő eseménye. A tabella élén álló Attilának és a Pécs—Baranyának nem került megerőltetésbe, hogy a liga 10., illetően utolsó helyezettjét gólarányban ki nem fejezett fölénygel legyőzzék, annál imponálóbb győzelmet aratott a görögországi turára készülő Pesterzsébeti Husos a negyedik helyezett Rákospalota ellen.

Az Üllői-uti pályán lejátszott Józsefváros—Terézváros mérkőzés utolsó percben sulyos szerencsétlenség történt.

Németh, a józsefvárosiak közepesátára olyan szerencsétlenül ütközött össze Müllerrrel, a Terézváros kapuvédjével, hogy

Müllert álkapostérréssel a Szent István-kórházba kellett szállítani.

Miskolc: Attila—BAK TK 2:0 (0:0).
Pécs: Pécs-Baranya—Soroksár 3:0 (0:0).
Erzsébet-utca: Pesterzsébeti Husos—Rákospalota 4:1 (0:0).

Üllői-ut: Józsefváros—Terézváros 2:1 (0:0).
Erzsébet-utca: Erzsébetváros—Vac FC 2:1 (1:0).

A II. liga állása

a tavaszi ötödik forduló után a következő:

- 1. Attila ————— 16 13 1 2 48:8 27
- 2. Pécs-Baranya ——— 14 12 1 1 38:16 25
- 3. Zala-Kanizsa ——— 16 9 4 3 38:21 22
- 4. Rákospalota ——— 16 9 4 3 41:30 22
- 5. Józsefváros ——— 16 7 4 5 37:35 18
- 6. Pesterzsébeti Husos— 16 7 3 6 34:29 17

Postatakarékpénztári vívók sikere. A KANSZ 1929. évi kardvívóbajnokságának győztese Szigethy József Postatakarékpénztár 7 győzelemmel, 2 Jele Főre Ptk 5, 3. Kalivoda Ödön Ptk 5, 4. Sípott Tibor Pénzügy 3, 5. Sípott Zoltán Pénzügy 3, 6. Schlögl István Postás 3, 7. Thiry Kálmán Pénzügy 2, 8. Hankó Sándor DAC 0 győzelemmel.

Uj kerékpáros rekord. Országos rekordot ért el Szekeres Béla Postás az MKSZ 30 km-es országúti kerékpárversenyén. Az új rekord: 51 p. 54 mp. A régi rekordot 21 évvel ezelőtt Kiss Sándor állította föl 54 p. 35 mp.-es idővel. A további futamok győztesei: Vida Mihály Turul 54 p. 58 mp., Csepreghy László BSE 54 p. 28 mp., Fekete Lajos Szegedi Vasutas 54 p. 36 mp., ifj. Lovass Károly MTK 54 p. 56 mp., Wittner István Árpád KK 54 p. 57 mp., Vida László BSE 55 p. 23 mp., Denzler Alajos FTC 55 p. 22 mp., Zakariás Bálint BSE 57 p. 40 mp. és Domján Lajos BSE 57 p. 41 mp.

A Salamander Sport Club megalakította női kézilabdaesapatát, az SSC, a egészen fiatal ligájának egyik legtekintélyesebb egyesülete vasárnap délután a budagyógyi pályán tréninget tartott, amelyen a klub tagjainak nagy érdeklődése közben sikerrel mutatkoztak be az újonnan megalakított női kézilabdaesapat.

Ne keressen fel mindaddig, míg megbiz-
 hatóságok felől nem
 érdeklődött ismerőseink, akik nálunk már vásároltak.
Keleti szőnyegek, antik butorok, vitrin-műtárgyak
 míg a készlet tart — olcsóbban mint bárhol — kaphatók.
 Gépszőnyegszállításukat **végleg felosztattuk.**
ANTIKART RT. (Sternberg Z. J.)
 VII. Dob- és Kazinczy-utcai saroküzlet

FISKPNEU
 AUTÓFÉLSZERELÉSEK
 CITROEN-ES FORD-
 ALKATRESZEK
NAGY JOZSEF
 VI. ANDRÁSSY-UT 43
 TELEFON:
 221-97, 268-63